

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any IX N.º 422

Setmana del 25 al 31
d'octubre del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"La constitució mateixa
del Crist com a Home-
Déu és essencialment
eclesiològica; ja que el
Crist conté en ell tot
l'ordre de la vida novella,
tota la humanitat
regenerada retornant cap
a Déu; i l'Església, essent
això mateix, no és més
que una mena de reflex,
d'explicació i de
desenvolupament d'allò
que des del principi es
realitza en Crist."

Ives-Marie Congar

AFINANT

Les arrels de "l'apostolat"

JOAN E. JARQUE i
JUTGLAR

Des dels temps de l'Acció Catòlica, i concretament des de la JOC de Cardijn, diversos conceptes han anat precisament i enriquint en què ha de consistir l'apostolat. En un principi fou "la conquesta", guanyar el company de treball, el veí, l'amic per a la vida cristiana. Si ja era batejat —el cas més corrent, però no l'únic entre nosaltres— es tractava de tornar-lo a la pràctica dels sacraments, a abandonar un "mal camí", fer-ne un "militant" més del moviment apostòlic...

A aquest apostolat bàsic s'hi afegia també la conquesta de "l'ambient"; no tant pescar els peixos un per un, com mirar de "canviar l'aigua" —deien els jocistes— que, més endavant esdevingué el treball pel "canvi de les estructures". Després es parlà del "testimoni" i del "compromís".

Tots aquests successius aspectes de l'apostolat són justos. Ironitzar sobre ells seria de mala llei. Tot amb tot, em semblen com les branques, o si voleu els fruits, d'un arbre espone-rós. Si li vingués a mancar l'arrel s'assecaria fatalment. I l'arrel serà sempre —com Joan i Andreu amb Jaume i Pere, com Felip amb Bartomeu, com Pau amb Lluç...— portar l'amic al coneixement i al tracte de Jesucrist.

Malgrat que l'episcopat espanyol hi és a favor

La Franja de Ponent no vol formar part d'una diòcesi aragonesa

BARCELONA.—L'Episcopat espanyol és favorable a la segregació de la part de la diòcesi lleidatana a la regió aragonesa, però la Santa Seu encara no ho ha portat a terme perquè el tema és molt complicat i repercutiria a la resta de les diòcesis catalanes, va dir a Efe el bisbe de Lleida Ramon Malla Call.

El prelat va indicar que el problema no és tan urgent ja que hi ha un gran interès de pertànyer a una diòcesi catalana, sense desfigurar les arrels que puguin tenir les zones aragoneses que pertanyen a la província d'Osca.

Segons el parer de monsenyor Malla Call, la llengua permet que no hi hagin dificultats d'entesa entre ambdues comunitats, si bé caldria que fossin els habitants de la Franja els qui demanessin aquesta segregació, cosa que fins ara no han demanat.

Segons el Bisbe de Lleida la segregació no és una qüestió d'imminent realització, ja que els habitants de la Franja de Ponent, des del segle XI han sabut adaptar-se als costums i peculiaritats catalans.

Referint-se a l'ensenyament del català en les poblacions d'Osca mitjançant subvencions del govern autònom aragonès, monsenyor Malla Call, va indicar que no es va fer amb l'objecte de potenciar aquesta llengua, sinó que es va inten-

tar que no es perdessin les peculiaritats lingüístiques d'aquesta àrea geogràfica.

Per una banda hi ha un objectiu pràctic, atès que a alguns pobles d'aquesta zona els és més fàcil d'assistir a classe de català a Fraga i per altra banda permet als habitants de la Franja d'establir-se més tard a Catalunya sense que els creï dificultats la comprensió de la llengua.

En opinió del Prelat, el nou govern aragonès "potser no manté una política tan positiva com l'anterior" però confia que no deixarà de banda les peculiaritats pròpies d'un poble, "tractant-se precisament d'un govern regionalista", va afegir.

El Bisbe de Lleida es mostra optimista de cara al futur de la vida diocesana gràcies a l'existència de grups de sacerdots que mantenen una serenitat i un anhel de treball molt notable per entendre el jovent.

"No vull dir que tot sigui optimisme —matisa— perquè a part d'això, hi ha la influència negativa de la droga i sobretot, un sentit secular i un afany de diversió que enterboleix la realitat de la religió cristiana."

Això no obstant, Ramon Malla Call creu que no es pot dir que a la diòcesi de Lleida, el seu fort sigui la vida cristiana, "però sí que està en un pla de serietat i relleuament de les coses de l'esperit".

Entre ells, quatre espanyols

El Papa canonitzà 16 màrtirs dominics

Més de 30.000 pelegrins assistiren el passat diumenge, dia 18 d'octubre, a la solemne cerimònia de canonització de 16 màrtirs dominics, a la plaça de Sant Pere de Roma. Entre ells, quatre són espanyols, nou japonesos, un francès i un filipí.

Els coratjosos màrtirs exercien el seu apostolat missioner al Japó, on foren torturats i assassinats els anys 1633 i 1636.

Concelebraren l'Eucaristia, presidits pel Papa, vint cardenals bisbes i sacerdots de diversos països. Entre ells des-

tacaven els bisbes de León, i San Sebastián, Antonio Vilaplana y José Setién, a les diòcesis dels quals pertanyien tres dels quatre dominics: Domingo de Erquicia, Miguel de Azarraga i Antonio González.

En representació del bisbe

d'Astorga, que estava malalt, concelebrà la Missa el rector de Carracedo de Vidriales, lloc del naixement de Lucas Alonso, el quart dels canonitzats. Entre ells cardenals presents al solemne acte hi havia el cardenal-arquebisbe de Barcelona, monsenyor Narcís Jubany.

Avui:

**Especial
Girona**

Pàgs. 13/20

10.000 adreces
10.000 nous lectors

5 persones de la vostra coneixença

CATALUNYA CRISTIANA *UNEIX!*

És el moment de donar un bon impuls a l'expansió de CATALUNYA CRISTIANA. També vós podeu participar en aquesta tasca. Probablement coneixeu moltes persones de les més diverses professions: enginyers, mecànics, mestresses de casa, agricultors, artistes, venedors... o d'altres que pensen com vós. Ens els voleu presentar?

- Ompliu les butlletes amb les adreces d'aquests amics vostres als qui veieu que pot interessar CATALUNYA CRISTIANA i envieu-nos-les.
- Nosaltres els farem conèixer el nostre setmanari. És molt fàcil però molt important!
- Col·laborareu així a fer possible l'augment de lectors que requereix el moment actual. Faciliteu-nos el màxim d'adreces possible.

Nom.....	Nom.....	Nom.....	Nom.....	Nom.....
adreça.....	adreça.....	adreça.....	adreça.....	adreça.....
.....tel.....	tel.....	tel.....	tel.....	tel.....
població.....	població.....	població.....	població.....	població.....
D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....

Encara podeu fer més
Aquell amic vostre que té interès per CATALUNYA CRISTIANA, doneu-li a omplir la butlleta de subscripció.
Envieu-nos-la

 Catalunya Cristiana Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA Nom..... Domicili.....nº.....Població.....D.P..... Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 3.900.- Aquest import el faré efectiu de la forma següent: ☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta Lloc.....Data..... Signatura.....	ORDRE DE DOMICILIACIÓ Banc/Caixa.....Agència..... Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte/llibreta nº..... se serveixin pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA. Lloc.....Data..... Signatura.....
---	---

Catalunya Cristiana a cada llar cristiana Catalunya Cristiana

EDITORIAL

Del Sínode, i com fer-lo "passar"

L'esdeveniment major en el terreny religiós continua essent el Sínode. No obstant això, hom té la impressió que és força desconegut per la massa dels fidels i no diguem per l'opinió pública. A França una enquesta ha donat els resultats següents: entre el públic en general, només una de cada deu persones interrogades sabia que se celebrava un Sínode, i només un de cada tres practicants sabia que tractaria dels laics en l'Església i en el món. A casa nostra ens hem d'acontentar amb impressions; però els percentatges no deuen ser gaire diferents dels de la nació veïna.

Les raons d'aquest desconeixement són múltiples i venen de lluny. Hi ha la manca d'una informació adequada, feta amb temps i amb perspectiva, i no sols donada "puntualment" quan l'esdeveniment és imminent; hi ha el fenomen pertinaç d'una certa impermeabilitat comunicativa entre les masses i les "élites" — arreu, però en l'Església és més lamentable—; i hi ha, sobretot, la dificultat dels responsables de l'Església a fer passar, en les mentalitats i en els fets, la doctrina del Vaticà II sobre l'Església poble de Déu i la resistència dels mateixos fidels a acceptar una concepció de l'Església que capgira l'estructura clerical eficaç en altres temps i que, en certs aspectes, podia ser més "còmode" per a ells. Tot plegat no fa sinó mostrar que era urgent parlar del paper dels seglars en l'Església i en el món i que, per tant, el tema d'aquest Sínode és oportú. Ara el problema està en com fer passar les moltes coses que s'han dit i es diran a l'aula sinodal de manera que es transformin en maneres de fer i de pensar entre la majoria dels fidels. En aquest punt creiem que es pot ser moderadament optimista.

Es cert que el Sínode per la seva naturalesa d'òrgan magisterial de l'Església és una reunió de bisbes, però també és veritat que aquests han anat a Roma després d'haver consultat els seus fidels —alguns ho han fet amb amplitud i a fons— i que una notable majoria dels consultors i experts sinodals són també seglars. És pot esperar, doncs, que aquesta renovada visió de l'Església, diguem-ne no clerical, "passarà" fàcilment a unes certes minories. El problema, al nostre entendre, rau en si passarà suficientment a la massa dels practicants i, fins a un cert punt, a l'opinió pública. Ni ho sortiríem guanyant res si a una "secularització" del clergat —fins a un cert punt ben vinguda— hi correspongués una clericalització d'alguns seglars —no gens desitjable.

La urbanització de la vida de les nostres comunitats cristianes, a la qual avui no escapen moltes parròquies rurals, accentua aquesta manca de comunicació a l'interior de la totalitat dels practicants. La missa dominical —encara prou concorreguda— i la seva curta homilia tots sabem que no abasta per a informar i formar el poble fidel. Ens manquen mitjans de comunicació i és urgent que els pocs que tenim assoleixin la difusió massiva que els donaria l'eficàcia que se'n pot esperar.

Recordant el Concili

Fa un quart de segle, l'11 d'octubre del 1962, tingué lloc l'obertura del Concili Vaticà II, que és el vint-i-unè en la llista dels Concilis Ecumènics de tota la història.

Els bisbes espanyols encara en actiu que participaren en la primera fase conciliar només són quatre: **Jubany, Marcelo González, Cirarda i González Moralejo**; durant el Concili s'incorporaren a l'Episcopat monsenyor **Mauro Rubio** (1964), **Guerra Campos** (1964) i **Díaz Merchán**, últim testimoni (1965). L'esdeveniment, doncs, es perd ràpidament en la llunyania.

Vaig escriure des de Roma pel diari YA més de 200 cròniques, sense comptar altres articles firmats i editorials, que l'actualitat aconsellava; **Antonio Montero**, ara bisbe de Badajoz, escrivia per a ECCLESIA; **Lamberto de Echeverría** per a INCUNABLE; **VIDA NUEVA** posà tot el seu interès crític en cada tema conciliar. **Martín Descalzo** marcà el cim més alt de la premsa diària amb les seves cròniques per a LA GACETA DEL NORTE, que després va aplegar en quatre volums amb el títol "UN PERIODISTA EN EL CONCILIO".

A més dels corresponents dels diaris de Madrid —ABC, ARRIBA, EL ALCAZAR, MADRID, PUEBLO— els catalans EL CORREO CATALAN i de LA VANGUARDIA donaren tot el relleu a un esdeveniment la importància històrica del qual captaven instintivament els seus lectors.

Però hi hagué un òrgan de premsa del qual el gran públic no tingué coneixement i que tanzmateix mereixeria un paràgraf en la història del periodisme espanyol: el servei NOTICIAS DE ESPAÑA de l'oficina espanyola per a la informació del Concili, establerta a Roma des del 20 de setembre del 1962.

Vaig haver d'organitzar-lo, dins el triumvirat YA (llegeixi's **Iribarren**), ECCLESIA (llegeixi's **Montero**) i PRENSA ASOCIADA (llegeixi's **Angel Orbegozo**). Amb nosaltres va col·laborar estretament **Cipriano Calderón**, que treballava dins el mateix Concili com a redactor espanyol de la Sala Vaticana de Premsa.

Llogàrem dos pisos a Roma: subvencionà el muntatge el ministre **Fraga Iribarne**, d'acord amb el qual i amb el cardenal **Pla i Deniel**, no se'ns obligaria mai a cap mena d'objectiu polític.

Les nostres tasques foren múltiples:

1. Els bisbes espanyols no podien estar en total desconexió amb les seves diòcesis durant un període de tres mesos. A les nou del matí de cada dia la Direcció

JESUS IRIBARREN

General de Premsa de Madrid ens enviava per télex un resum de les notícies que podien interessar als bisbes de cada una de les 64 diòcesis. A la una del migdia, a la sortida del Concili, els serveis policopiats de NOTICIAS DE ESPAÑA esperaven a cada bisbe en les seves respectives residències: recorregut mitjà diari dels nostres missatgers, 40 quilòmetres.

En la primera etapa conciliar, a la qual avui em limito, els números publicats foren 46 (des del 12 d'octubre al 6 de desembre, amb un total de 340 folis de notícies). La mitjana fou de set folis per dia.

Hi hagué una nota curiosa o simpàtica: el número del primer dilluns originà la protesta d'un grup de bisbes, que no va trobar els resultats dels partits de futbol del diumenge; la deficiència fou comunicada al ministre Fraga, i va corregir-se des del dilluns següent.

2. Repartiment gratuït de premsa espanyola als bisbes: nou diaris accediren generosament a servir exemplars a tot l'Episcopat espanyol: naturalment, les trameses arribaven amb el retard normal del correu, però posaven pràcticament Espanya oberta, a mans dels bisbes, en grau superior al coneixement que aquests tenien de les coses a les seves pròpies províncies.

3. Ajuda informativa a les agències Efe i Premsa Associada.

4. Subministrament d'informes, resums de llibres, notícies de reunions sobre temes referents al Concili, el coneixement dels quals fos útil per tal que els nostres bisbes afrontessin els temes conciliaris amb més gran riquesa d'informació. Donàrem en conjunt 122 folis de resums de la lectura de 61 llibres i articles traduïts de totes les llengües europees.

5. Aviat va interessar-se pels nostres serveis el CELAM, organització dels bisbes llatino-americans. No tinguérem dificultats a ampliar per a ells desinteressadament els nostres serveis.

6. La circumstància que els espanyols disposéssim de locals amplis va permetre'ns allotjar els col·legues periodistes catòlics de llengua alemanya, francesa, holandesa, nord-americana i canadencs de llengua anglesa, argentins, i de la congregació del Verb Diví, que trobaren en nosaltres l'espai i temps necessari per organitzar-se després, moltes vegades amb el nostre mateix es-

quema, en els seus propis locals. El nostre va permetre al principi reunions conjuntes que presidien o el pare **Tucci** Director aleshores de La Civiltà Catòlica) o bisbes europeus o del Tercer Món. Representants de 24 publicacions de diversos països trobaren el nostre suport i temps. L'oficina espanyola permeté rodes de premsa de nombrosos episcopats, amb els quals —de qualsevol tendència o teologia— volguessin discutir els seus punts de vista amb ells.

7. La nostra oficina distribuï gratuïtament llibres espanyols (fou notable la generositat de la BAC) i exemplars regulars de 17 publicacions espanyoles sobre temes de religió, societat i cultura.

8. Era just que informéssim confidencialment el ministre que ens subvencionava (**Fraga**) i el d'Afers Estrangers (**Martín Artajo**). Vint informes privats tractaren d'orientar-los en la primera etapa, en les no fàcils polèmiques al voltant del Concili, mirant d'impedir que el Govern espanyol s'equivoqués profundament sobre el camí que iniciava l'Església. Només qui no volia veure no veia la profunda esquadra que el Concili estava obrint en les vel·litats totalitàries d'un règim que era mort des del 1945.

De fet, l'oficina va tenir una ensopegada política el desembre del 1962: polítics poc clarividents de Madrid i Roma pretengueren que l'Episcopat espanyol acabés la primera etapa conciliar amb un document en defensa del règim de Franco. La nostra oficina s'hi va negar, amb el total suport del cardenal **Pla i Deniel**, ferm en la decisió que havíem estat subvencionats per al Concili, i no per a la política del règim.

Des de la segona etapa conciliar, totes les oficines de premsa foren presidides per un bisbe, per decisió de **Pau VI**; de l'espanyola va encarregar-se'n monsenyor **Cirarda**, però amb la lliçó apresada que als bisbes espanyols no els havien de conduir els polítics, va defensar-se amb èxit d'ulteriors perills d'interferència.

S'ha insistit excessivament que els bisbes espanyols no estaven preparats pel Concili Vaticà II. Si som realistes, caldrà confessar que no ho estava la majoria dels 3.000 bisbes del món: el Concili els sorprengué a tots. En el cas dels bisbes espanyols, ningú no podrà dir que sobre la sacramentalitat de l'Episcopat, sobre la col·legialitat, sobre la litúrgia en llengües vernacles, sobre les fonts de la Revelació o problemes sem-

Passa a la pàg. 5

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-director: Francesc Malsosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Disseny: Josep Samper i Aledo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Consell de Cent, 224, Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

RESPIR

LA DARRERA OBRA

El Senyor donarà a cadascú segons les seves obres, diu l'Es-critura. No sempre, però, és segons totes les obres, perquè els entesos afirmen que un penediment, ni que sigui d'última hora, esborra totes les bogeries d'una vida plena d'obres esbojarrades; és a dir, decanta l'ànima cap a Déu, per pesant que sigui el llast de les seves males obres, i en Déu l'ànima resta per sempre. Fins aquí arribem, entesos i no entesos, però no hi veiem més enllà. Podem creure tanmateix que més enllà, en aquell terreny que l'home no veu, Déu es manifesta a l'home, i aquest, esbalaït, fa de sobte una balançada tan forta que tot el mal de la vida li rellisca cel avall. És la seva darrera obra, visible només a la fe i a l'Amor, segons la qual Déu se l'enduu. És que un sí de cor invalida tots els no!

MIQUEL ESTRADÉ

L'època postconciliar ens ha revelat no sols les llums del Vaticà II, sinó també les ombres. Fins al-
gun amic m'ha arribat a dir que els qui ens entu-
siasmàrem pel Concili érem uns "ingenus". Pel que fa a mi,
reconec aquesta ingenuïtat, sense deplorar-la del tot. No
sempre són lúcides les grans i nobles empreses. Però grà-
cies a elles és possible la lucidesa.

Hi ha hagut, doncs, en la teologia del Vaticà II febleses,
deficiències, llacunes. N'assenyalaré tres, perquè em sem-
bla que expliquen, almenys parcialment, el desencís post-
conciliar. La primera insuficiència es relaciona amb el pro-
jecte del Concili en ell mateix. Em refereixo a la senzilla idea
que el Concili havia de ser "pastoral". Aquesta afirmació
féu pensar, en aquell moment a alguns i després a molts,
que un Concili pastoral no tenia per què ser "doctrinal".
D'aquí nasqué un malentès entre la majoria i la minoria
dels Pares conciliaris. La majoria parlava sovint de proble-
mes concrets, de les necessitats urgents de la missió; la
minoria traduïa aquestes afirmacions en termes d'adaptat-
ció pràctica i de casuística. Per què retocar la doctrina,
quan es tracta únicament de pastoral? Aquí reconec la
grandesa i la misèria d'un Concili que va voler ser, abans
que tot, un Concili pastoral. Molts no es van adonar que
"pastoral" significava "una nova sensibilitat dogmàtica"
més atenta al concret, a la realitat, a la història. I, com a con-
seqüència, se'ls escapà el propòsit de forjar una autèntica
teologia que tingués com a font la vida d'una Església que
repensa constantment la Paraula de Déu.

La segona feblesa del Vaticà II afecta més directament
el detall del seu programa. És clar que calia prendre una
opció i s'imposava l'opció eclesiològica. Però, suposat
aquest pas, aquesta opció tingué com a conseqüència lla-
cunes importants. Quan, per exemple, avui rellegeixo la
Gaudium et spes, puc comprovar una molt bona voluntat
per prendre en consideració el món, les seves esperances i

La incidència del Concili en l'evolució del pensament teològic (i III)

Les ombres de la teologia conciliar

EVANGELISTA VILANOVA

les seves penes; passa, però, que el concret de les diferen-
cies culturals, posem per cas, no exerceix cap paper en la
determinació del pensament. Es mou en idees molt gene-
rals i massa optimistes. Un té la impressió que les ciències
humanes, la biologia, l'etnologia, la sociologia i la psico-
logia... queden molt lluny. Les relacions Església-món, a més
de moure's en un pla abstracte, estan tenyides d'un cert
dualisme o, si voleu, d'una espècie d'exterioritat. Es volia
evitar l'agustinisme polític que absorbeix la ciutat dels ho-
mes en la ciutat de Déu, però tot s'ha quedat al llindar d'a-
quest tema delicat.

Voldria afegir que les llacunes més patents es troben
fora del camp eclesiològic. Un queda sorprès que en una
època en què l'ateisme havia realitzat progressos notables,
no trobem que s'hagués elaborat res sobre el misteri de la
fe, res sobre la creació, res sobre el drama del mal i del pe-
cat i ben poc (excepte indirectament, a través de l'eclesio-
logia) del misteri trinitari. Si exceptuem la Constitució so-
bre la Litúrgia, la teologia dels sagraments a penes fou to-
cada, quan sabem molt bé com apareix de problemàtica

aquesta teologia, tant en la teoria com en la praxi, sobretot
en les seves relacions amb la fe. Tot això ho podem dir avui.
Però, ¿podia haver estat d'una altra manera? No té sentit
especular sobre el que s'hauria pogut fer. N'hi ha prou de
comprovar que des del Vaticà II s'han radicalitzat els pro-
blemes. L'Església no ho és tot: hi ha l'afer Jesús, hi ha el
misteri de Déu, el mateix sentit de les coses creades...

L'última ombra del Vaticà II es refereix més aviat al fun-
cionament institucional. Per dir-ho amb altres paraules: el
Vaticà II ha estat un Concili més d'intencions que no d'ins-
titucions. Ha desenrotllat boniques idees, magnífiques
construccions teològiques, ha donat proves d'un veritable
alè espiritual, missioner, ecumènic; però no sembla haver-
se preocupat massa de saber com podrien esdevenir ope-
ratius els textos promulgats. Avui es fa sentir d'una mane-
ra cruel la falta d'elaboració dels instruments d'aplicació
del Concili; sovint les nostres paraules diuen Vaticà II, i les
nostres institucions continuen parlant el llenguatge del
Vaticà I. Aquest fet és, sens dubte, la causa que determi-
nats textos i determinades intencions estiguin considera-
des als nostres dies com tenyides d'un cert idealisme i, per
conseqüent, d'irrealisme. És veritat que és fàcil la crítica
post factum. No per això és menys veritat que el desnivell
entre les intencions del Concili i la seva efectivitat planteja
un problema sobre el qual cal reflexionar.

El fet és que després de l'eufòria conciliar vam viure cri-
sis i pesantors. Malgrat això, l'Església ha caminat i cami-
na. Per un camí auster, en què s'ha superat el triomfalisme
d'altre temps, tot i que secretament hom espera un nou
triomf. L'alè de l'Esperit ens condueix i això ens dona pau i
esperança. Personalment agraeixo molt a Déu d'haver po-
gut viure aquests vint anys, entre llums i foscos, vint anys
de gran densitat espiritual, com a fruit d'aquelles tensions
tan necessàries per acostar-nos a poc a poc a la veritat
completa.

Normalment, les societats
progressen gràcies a l'es-
forç dels seus ciutadans
més decidits i amb idees clares.
Principalment, els ciutadans apor-
ten els seus esforços al progrés
de la societat perquè se senten es-
peronats per uns valors, per uns
ideals que no els deixarien dormir
tranquils si ells se'n desenten-
guessin i només es dediquessin,
amb egoisme, al seu bé parti-
cular.

Gràcies, doncs, a aquests ob-
jectius socials, a aquestes metes
besllumades (aquest ciutadà,
quan era un nen prenia com a mo-
del el noi estudiós d'un curs més
avançat; quan fou adolescent vo-
lia ser un jove emprenedor; quan
ja era jove es fixava en un adult si-
tuat, i en arribar a adult i home de
negocis o pensador, etc., mai no li
faltava la figura model superior),

gràcies, repeteixo, a tots aquests i
molts d'altres models, el petit ciu-
tadà creixia, s'educava, s'instruïa,
treballava i feia país.

I com que a cada generació
s'obtenien nous perfecciona-
ments en tots els aspectes i ni-
vells de la vida, individual i col·lec-
tiva, els pobles anaven endavant,
millorant, en fi, progressant. Per-
què no hi ha dubte que això és el
progrés, si bé mai ningú no s'ha-
via autoqualificat de progressista
ni res que s'hi assembli.

Per això, ara, m'alarmo el fet
que fa uns anys no es valora l'ex-
periència de la gent gran, es critica
els vells perquè no estan al cor-
rent ni dels mètodes informatit-
zats ni de tantes tècniques mo-
dernes. Avui, la vellesa ja no inspi-
ra respecte, els vells fan nosa.

Recordo aquells homenatges
a la vellesa que es feien cada any a

Progressisme i societat

ANTONI MUNNÉ i TOMÀS

tantes parròquies i pobles i barris.
Eren unes jornades emocionants
que, ultra l'homenatge ben me-
rescut que es rendia als nostres
avis, despertaven ànsies creado-
res en els joves i adults assistents.
Eren uns actes que reforçaven la
cadena de la vida i que, decidida-
ment, feien progressar els po-
bles.

Ara, a més de gairebé menys-
prear la gent gran, s'exalta tant

desproporcionadament la joven-
tut com a l'única cosa que val, que
això forçosament ha de produir
grans mals. Aquest "progressis-
me" només pot portar ruïna al
país i, a més, constitueix una gran
enredada. En efecte, la joventut té
grans valors, això tothom ho sap.
Però la joventut passa de pressa. I
tots aquells nens i tots aquells
adolescents que viuen delint-se
per arribar a joves, en arribar a la
majoria d'edat creuran que ja són
al final i, al cap de poc, comen-
çaran a adonar-se que ja no són jo-
ves i seran presa de dolorosa des-
esperació. Ja han arribat a dalt, i
ara què? El futur, sense un noble
ideal, sense un al·licient, sense
una meta atractiva, pintarà molt
negre per ells, i podrà ser causa de
molts casos de desesperació.

És molt bonic ser jove, però la
joventut no és més que una etapa

de la vida. I també és molt bonic
ser gran i ser vell, i poder mirar en-
rera i recordar una feina ben feta. I
com que de feina n'hi ha tanta i no
la podem pas fer tota, cal que el
vell pugui veure com la tasca con-
tinua a mans del fill. I el fill, en fer-
se gran, no ha de desesperar sinó
que també se sentirà ple i satisfet
en contemplar com no s'ha tren-
cat la cadena i els seus fills es van
fent grans...

El progressisme de debò ofe-
reix a cada ciutadà l'ocasió per tre-
ballar per a la col·lectivitat a cada
etapa de la seva vida. Oferir-la no-
més al nen i a l'adolescent, fixant
la meta de la vida en la joventut
constitueix una gran estafada que
només pot desorientar els joves.

Això no és progrés, això és au-
todestructiu, pervers, diabòlic. La
joventut no s'ho mereix.

ARA MATEIX

Sembla, segons les cròniques de la premsa, que
una de les polèmiques més vives del Sínode
que s'està celebrant ha versat sobre la dialècti-
ca parròquia-moviments. Però, comptel, no pas a la
manera nostra que consisteix a contraposar la pasto-
ral parroquial i la dels anomenats moviments espe-
cialitzats, sortits de la matriu de l'acció catòlica, no.
En la discussió sinodal, les parròquies i les diòcesis
fan un front comú amb totes les formes d'acció catò-
lica, i polemitzen amb una altra mena d'associacions
que s'han emparat del terme "moviment", canviant-
ne el concepte. Són organitzacions que, entre altres
característiques, tenen la de no preocupar-se tant de
fer passar el testimoni cristianisme a través d'uns va-
lors i d'unes realitats temporals a assumir i a animar,
sinó més aviat la d'un anunci del missatge més ac-
centuadament transcendent, que estableix nous va-
lors i tendeix a plantar cara a les realitats d'aquest
món. Així hem pogut contemplar, amb una mirada
no exempta d'humor, l'espectacle per a nosaltres pa-
radoxal d'uns reporters que atribueixen la defensa dels
moviments... a monsenyor Alvaro del Portillo. En
efecte, de l'Opus Dei, dels neo-catecumenals i de
"Communione e Liberazione", entre d'altres, parlen
les cròniques quan fan referència als moviments...

Tinc un gran respecte envers totes aquestes for-
mes de vida cristiana, per un elemental sentiment de
solidaritat eclesial, i sento admiració, a més, per certs
aspectes d'algun d'ells, com "Communione e Libera-
zione" i el seu líder el reverend Jussani. Penso que

"Moviments" versus Parròquies

J. CARRERA PLANAS

en els nostres medis pastorals se'n fa un judici su-
perficial i se'n parla amb una suficiència que priva de
descobrir-ne els valors, complementaris o correctius
dels nostres moviments.

Ara bé, una cosa em preocupa: la tendència d'al-
guna d'aquestes obres a ser una església dins l'Esg-
lésia. Mentre un moviment s'especialitza en un mè-
di o en una acció parcials, veig implícita en la seva es-
pecialització la confessió que és, només, part de l'Esg-
lésia. Quan no es tracta d'ocupar-se d'una parcel·la
o d'una tasca determinada, sinó de fer-ho tot però
amb una mentalitat especial, temo que caiguin en el
parany d'actuar com si fossin la totalitat, no una part.
Si, a més, compten amb centres de formació, amb
quasi-parròquies i amb preveres propis... el temor
em creix.

Probablement es tracta d'una preocupació i d'una
temença infundades i excessives. Però no serà
superflu, ara que al vell arbre de l'Església li broten

tantes i tan esponeroses branques, animar les voca-
cions a ocupar-se de la soca d'on totes xuclen la sa-
ba. Hi ha una pastoral que sap trobar en les diòcesis i
les parròquies no un àmbit on fer campanya a favor
de les pròpies idees, sinó un espai de comunió on
ningú ni en sigui exclòs ni hi pretengui l'exclusiva.
Una pastoral que va sortint de la il·luminació pacient i
treballosa de la vida de cada dia amb l'Evangeli, i no
de consignes elaborades en una altra banda i imper-
meables a la realitat i al pensar de les persones de ca-
da comunitat. En aquesta pastoral, construïda al volt-
ant dels bisbes, hi ha els preveres i els laics.
Aquests, per cert, poc cohesionats a causa de la des-
feta sense substitució adequada de l'acció catòlica,
un fenomen que l'actual discussió sinodal palesa
que no ha tingut lloc o, almenys, no ha estat tan dràs-
tic en altres llocs. I hi ha molts religiosos admirables,
de diversos ordes, els quals, a vegades modificant el
seu estil propi de vida, han anat a les parròquies o
n'han creades, i han animat els serveis diocesans no
com qui fa la seva obra pròpia sinó com qui s'incor-
pora a la de tota l'Església.

Aquesta pastoral, que he anomenat de treball a la
soca comuna, ha de salvar la comunitat d'una parcel-
lació ideològica que podria fer-li molt de mal. Espe-
cialment la catequesi, entre el Baptisme i la Confir-
mació, sempre hauria de respirar aquest clima vera-
ment catòlic i ningú no hauria d'empetir-la. Hi ha un
temps per a la soca, i un temps per a les bran-
ques...

CATALUNYA

Dificultats de Madrid per l'ensenyament del català a les Balears

L'ensenyament del català i l'aplicació de la llei de normalització lingüística a les Illes continua motivant discrepàncies entre el govern balear i el ministeri d'Educació.

Maria Antònia Munar, que dirigeix la conselleria d'Educació i Cultura de les Balears va sol·licitar del ministeri d'Educació a Madrid l'acceptació de la taula d'horaris per a l'ensenyament del català a les escoles de les Illes. En aquesta taula s'estableix un ensenyament de quatre hores setmanals per al català i per al castellà a primer i segon d'EGB; quatre en cadascuna de les llengües, més una hora sobre l'estructura comu-

na de totes dues llengües, a tercer, quart i cinquè; i tres hores per al català, castellà i anglès a sisè, setè i vuitè d'EGB.

La consellera Munar va enviar una carta als col·legis de les Illes per informar els directors que s'ha arribat a un acord amb el ministeri d'Educació sobre la taula horària abans indicada, que per primer cop s'aplicarà reconeguent una situació d'igualtat de la llengua catalana amb la llengua castellana.

Aquest escrit de la consellera Munar als directors dels centres docents de les Illes ha provocat malestar a la Delegació del ministeri d'Educació a les Illes perquè consideren que el govern balear està actuant en una matèria en què no té competències. La comunitat autònoma de les Illes té competències legislatives en normalització lingüística, però no s'ha transferit cap competència en matèria educativa.

Maria Antònia Munar va intentar que el MEC de les Illes també firmés l'escrit per tal de comunicar a les escoles l'entrada en

vigor de la nova ordre i la taula d'horaris, que va aparèixer publicada al Butlletí Oficial de l'Estat abans del 15 de setembre. Davant l'absència de respostes, la conselleria va decidir enviar l'escrit directament des del govern de les Illes a les escoles.

En aquests moments, tant la llei de normalització lingüística (que va ser aprovada pel Parlament de les Illes per unanimitat) com el decret del govern balear que desenvolupa aquesta llei han estat objecte de recurs pel govern de Madrid, disconforme amb diversos articles.

Augmenta un 30 per cent la producció d'aigua envasada

La producció d'aigua envasada a Catalunya arribà l'any passat a 600 milions de litres, amb una puja d'un gairebé 30 per cent sobre 1985. La producció catalana equival a més del 50 per cent de la total d'Espanya, que és de 1.128 milions de litres, segons dades de l'Associació Nacional d'Empreses d'Aigua de Beguda Envasada. Les empreses més grans del sector són Font-Vella amb una xifra de negocis de l'ordre de 5.000 milions de pessetes; Aguas Lanjarón, de Granada, 1.540 i Vichy Catalan 1.490. Lanjarón està controlada des de fa uns mesos per Aigües de Barcelona, que va adquirir l'empresa al grup Cepsa (Banco Central). La recent compra de les dues firmes del sector per capitals portuguesos accentua la presència estrangera, representada fins ara per les multinacionals franceses BSN i Perrier i per la Suïssa Nestlé, que posseeix una participació en Manantials de Cardó.

ESPANYA

UGT ha alliberat 352 dirigents sindicals

La Unió General de Treballadors, UGT, el sindicat socialista, ha alliberat 352 quadres sindicals perquè es dediquin exclusivament a visitar empreses petites i mitjanes amb objecte de controlar la seva situació laboral i les presumpcions irregularitats que es donen en

la contractació laboral. La idea és que entrin en contacte amb els 70.000 delegats que ha obtingut el sindicat en les PYMES durant les passades eleccions sindicals.

L'Estat invertirà 840 milions en el Museu de Belles Arts de Sevilla

El Ministeri de Cultura invertirà 840 milions de pessetes en la restauració del Museu de Belles Arts de Sevilla.

El Museu de Belles Arts de Sevilla està considerat com la segona pinacoteca del país, després del Museu del Prado.

En els últims anys, han estat nombroses les crítiques aparegudes en els mitjans de comunicació locals sobre el mal estat que es troba el Museu de Belles Arts de Sevilla, qualificat de "desastrós" per molts especialistes. En aquests moments, el seu anterior director es troba cessat i en el seu lloc hi ha una directora en funcions que treballa en el departament de béns culturals de la Delegació de Cultura a Sevilla.

Fa uns mesos, el conseller de Cultura cessà a tots els directors de museus d'Andalusia amb la intenció de substituir-los immediatament, fet que no s'ha produït fins ara.

En algunes de les crítiques sobre l'estat del museu, s'assegura que els quadres de la primera planta es trobaven amuntegats a terra, coberts de pols i sense protecció. Aquestes informacions no han estat desmentides per cap or-

ganisme oficial. La titularitat del Museu de Belles Arts correspon al Ministeri de Cultura que ha transferit a la Junta d'Andalusia només la gestió.

MÓN

Les centrals nuclears fan augmentar el risc de leucèmia

El risc que els infants residents a les proximitats d'antigues centrals nuclears poden morir de leucèmia s'ha incrementat sensiblement a Gran Bretanya, segons un informe científic publicat per l'Imperial Cancer Research Fund, dedicat a investigar les causes del càncer.

Segons l'equip investigador, encapçalat per sir Richard Doll, d'Oxford, les estadístiques que obren en poder del Govern britànic demostren que s'ha experimentat un increment d'una a dues morts anuals per leucèmia entre la població infantil resident a les rodalies de les centrals nuclears construïdes abans de 1955, de les quals a Gran Bretanya en funcionen cinc.

L'informe que multiplica per quatre el risc en el cas dels infants menors de deu anys, suggereix que el perill tindria el seu origen en els pares que treballant en una d'aquestes centrals nuclears, hagin pogut estar exposats a nivells inacceptables de radiació, i posteriorment l'hagin transmes als seus fills abans de néixer.

UNA ÀNIMA EMPREN EL VOL AL CENACLE, DE L'ORDAL

Canta i riu la mainada com una primavera. Els vells somriuen i es complauen al *Cenacle*, a l'Ordal. L'estiu és roent que esquerra les pedres i el mossèn, sol·lícit, és el bastó dels avis i els ampara i condueix i els és el Bon Pastor. I la vetlladora, abnegada, admirable, els apeixa i els acotxa i són tots uns al *Cenacle*, a l'Ordal.

S'ha escolat l'estiu i el bisbe beneeix un cor cansat de tant fer via, un cor amb uns ulls de carn que fa anys que el món no albiren. I ressurgeixen els antics versos que Mn. Masoliver del *Castell de Savassona* va dedicar a l'òbit del seu *senyor oncle*, Mn. Teodor:

Vine Mort, vine amorosa
que la vida ja em desplau
i m'és com mai, feixugosa.
Parents i amics, adéu siau.

I un matí tardor, tapat, sense sol i sense cel, l'hivern desprietat i cru, ha entrat al *Cenacle*, a l'Ordal i ha glaçat el cor feixuc i cansat de tant fer via. Plàcidament, sense enrenou, una ànima blanquejada emprèn el vol i se'n va a retrobar el Pare...

La quitxalla tornarà a cantar i a riure com la primavera. I els vells somriuran i es complauran altre cop al *Cenacle*, a l'Ordal.

En la mort de Manuela Torrentgenerós, "l'última arrel" el seu nebot Jaume

Ordal, 19 d'octubre del 1987

Ve de la pàg. 3

Recordant el Concili

blants, la formació teològica dels espanyols discrepà de la dels alemanys o americans.

Hi hagué un sol tema de radical confrontació: el de la llibertat religiosa. Les raons em semblen clares. En el trienni 1947 a 1949 hi hagué una ferotge envestida contra el règim de Franco, amb el pretext (deslleial) de la persecució dels protestants. Pel maig del 1948 aparegué una instrucció col·lectiva dels metropolitans espanyols sobre "la propaganda protestant a Espanya", que fou ben vista a Roma. Els bisbes espanyols anaren al Concili condicionats per aquesta presa de posició solemne i col·lectiva, que tenia el suport de Roma.

El 1953, el Vaticà va firmar un concordat amb Espanya: el concordat enfortí la posició de tolerància, enfront a la de llibertat

religiosa: els bisbes espanyols acudiren igualment al Concili amb la idea que el concordat reafirmava la posició tradicional de tolerància.

Espanya no havia experimentat la batuda de confessions religioses que tingué lloc del 1939 al 1945 en els camps de concentració nazis i en el trasllat de milions de centre-europeus a habitatges allunyats del naixement: d'aquesta batuda s'havia originat un coneixement mutu i un afany d'unió entre confessions, que a Espanya no s'esdevingué. D'ací una discordança entre la teologia centre-europea i l'espanyola o italiana, en el punt concret de la llibertat religiosa.

Per raons diferents, el règim de Franco no entenia les posicions favorables a la democràcia, que amb la llibertat de pensament

i de religió s'imposava a la societat nova. Només en aquest punt existí desorientació episcopal, que alguns han interpretat políticament. Resten vuit bisbes espanyols que poden testificar la sinceritat amb què s'arregleraren a la posició del Concili universal, és a dir, no polític.

La nostra oficina espanyola comptà amb la informació confidencial i oficialment autoritzada des de les interioritats del Concili, de monsenyor Marcelo González, aleshores bisbe d'Astorga, i mirà de corregir amb lleialtat les falses posicions de polítics i eclesiàstics que no entenien que naixia una era nova en la qual tota política totalitària, d'esquerra o de dreta, s'havia d'aturar al llindar de la consciència del ciutadà. Va ser una experiència periodística inoblidable.

DICCIONARIO DE CATEQUETICA

Radiografía del momento actual de la reflexión catequética.

Iniciativa del Instituto de Catequética de la Universidad Pontificia Salesiana de Roma y dirigido por Joseph Gavaert.

Presenta un amplio panorama de temas y problemas de la catequesis actual. Visión internacional y ecuménica. Rigor y solidez científica con referencia a la catequesis en Catalunya.

386 artículos

La edición catalana del DICCIONARIO consta de 386 artículos sobre:

- Contenidos centrales del cristianismo en la perspectiva catequética.
- Historia de la catequesis.
- Catequesis de las confesiones cristianas y los judíos.
- Problemas de la enseñanza religiosa en la escuela.
- Primera evangelización y catequesis misionera.

Destinatarios

Indispensable en los centros de cultura y en las bibliotecas parroquiales, delegaciones de catequesis, Secretariados diocesanos,...

Instrumento imprescindible en las escuelas de catequistas, en los cursos de catequética de los seminarios diocesanos, en las escuelas de teología para seglares, en los centros de formación permanente...

Edición en catalán y en castellano. Editorial CCS. C/ Alcalá, 164 28028 Madrid.

Edición catalana a cargo del Secretariado Interdiocesano de Catequesis de Catalunya y las Baleares (S.I.C.)

Lo encontraréis en las librerías religiosas. Precio 6.160' ptas.

Distribución

Centro de material catequético.
C/ Talamanca, 5-7 Tel. (93) 872 15 43.
08240 MANRESA

DICCIONARI DE CATEQUETICA

Tres cardenals eminents i un prelat opinen

El lloc, el sentit i l'autonomia de les agrupacions apostòliques

Els moviments d'apostolat seglar —la poblada floració nascuda abans i després del Concili— s'han convertit en un dels eixos prioritaris del debat sinodal en la segona setmana de la magna assemblea. Després del relatiu eclipsi del tema de la dona, al qual se li dedicà una atenció preferencial en les primeres jornades, el lloc, el sentit eclesial, l'autonomia i control d'aquestes agrupacions apostòliques, és el que ha ocupat l'atenció dels membres del Concili.

Quatre intervencions d'eminents pares sinodals han polaritzat el tema. Han estat els cardenals Lorscheider, Martini, Suquía i monsenyor Alvaro del Portillo, prelat de l'Opus Dei.

estaran mai a associacions o moviments, i no són ni seran integrats en les estructures eclesiàstiques. A aquests cal ajudar-los sobretot perquè se sentin Església, és a dir, un poble convocat per Déu.

Cardenal Martini:
El carisma fundacional ha de ser reconegut pel bisbe

Una de les aportacions de major calibre sobre aquest problema ha estat la del cardenal Carlo Maria Martini. L'arquebisbe de Milà és a més a més, president del Consell de Conferències Europees i portaveu de la Conferència Episcopal italiana. La seva veu, té un relliu molt especial. Aquest jesuïta ha posat molts punts sobre les is. Ha presentat una felicitat síntesi del problema:

—Per a l'evangelització d'una Europa secularitzada són necessaris, a més a més del teixit capilar de les parròquies i de les formes tradicionals d'associacionisme religiós, l'agilitat i penetració dels nous moviments apostòlics.

—L'Església compta actualment amb nombroses forces vives dins del context parroquial, com són els grups juvenils, els catequistes, Caritas, els moviments d'ajuda a disminuïts, ex-drogaaddictes, etc. Aquesta realitat no es dirigeix cap a les èlites, sino al poble senzill. On la base parroquial és vital sorgeixen vocacions.

—El "discerniment" —afegí— haurà de tenir present tots els aspectes i no limitar-se a la bondat subjectiva de les persones i verificar si en la pràctica el col·lectiu ofereix signes d'exclusivisme o si està obert a la col·laboració per a les empreses comunes i si es realitza en la pràctica els valors evangèlics de la pobresa i de la humilitat, o si es deixa temptar per la lògica del poder.

La antic rector de l'Institut Bíblic i de la Gregoriana acahà recordant una senzilla veritat cristiana: tots els carismes de l'esperit sant han de tenir la seva verificació i la seva culminació en la caritat.

Cardenal Suquía:
Cap grup no és l'Església sencera

El cardenal Suquía, arquebisbe de Madrid, centrà la seva intervenció en el Sínode dels Bisbes sobre un dels punts de major transcendència i que ocupa un lloc d'excepció en el debat: els moviments d'apostolat seglar, la seva coordinació, el seu discerniment, la seva inserció en l'Església local i universal. El mateix Papa s'havia estranyat, fa quaranta-vuit hores que aquest tema no hagués estat un dels primers a emergir.

—L'Esperit Sant m'ha confiat la cura d'una Església en la qual, durant els anys immediatament anteriors i posteriors al Concili Vaticà II, han tingut origen algunes de les associacions i comunitats que després s'han estès ràpidament arreu del món; aquesta raó, entre d'altres, em mou a ocupar-me avui i aquí d'aquest tema.

—En l'Església hi ha una abundant floració de moviments i grups. La relació entre uns i d'altres no ha estat sempre mútuament comprensiva: això ha repercutit negativament en la vida de l'Església... En part, la seva fecunditat està com a retinguda per aquest problema.

—L'amplada de l'ànima i la disponibilitat als camins de Déu són actituds bàsiques insubstituïbles. La "simpatia" franca i cordial entre els pastors i els iniciadors o dirigents d'aquestes agrupacions crea l'ambient humà i cristià propici perquè aquests carismes madurin i perquè avanci la seva recepció eclesial.

—En el procés de discerniment tenen dret a ser escoltats els presumptes portadors del carisma i també tenen aquests obligació de prestar-se legalment a ser discernits. Si el Papa per la seva acollida defensa i promoció, ha reconegut l'autenticitat d'un carisma, donat que el ministeri de Pere és un servei a l'Església universal, és obvi esperar que les esglésies particulars facin seu aquest reconeixement. La tasca ulterior d'aquestes consistiria a discernir l'exercici raonable pastoralment de tal carisma en l'àmbit diocesà.

Una de les qüestions que esperen clarificació d'aquest Sínode, és la dels moviments seglars. Més en concret els que han sorgit en les últimes dècades. En molts països han configurat una forma de presència catòlica absolutament inèdita en terrenys com la política, l'economia, la cultura, l'ecologia, el pacifisme.

En l'Església hi ha una abundant floració de moviments i grups. La relació entre uns i d'altres i la seva relació amb la jerarquia no ha estat sempre mútuament comprensiva; això ha repercutit negativament en la vida de l'Església. En part, la seva fecunditat està com a retinguda per aquest problema. I sobre ell han intervingut quatre eminents pares sinodals.

Cardenal Lorscheider: evitar accions pastorals paral·leles

Una lúcida intervenció sobre aquesta problemàtica fou

la del cardenal Aloisio Lorscheider, arquebisbe de Fortaleza (Brasil). Després de subratllar el valor dels moviments per despertar la fe en el modern món secularitzat, indicà els punts en els quals cal esperar una millora:

—Inserció decidida en la pastoral de conjunt de les Esglésies locals.

—La comunió amb el pastor suprem requereix la comunió amb el pastor de l'Església local; amb el qual han d'estar en comunió els moviments i a ell li deuen obediència.

—En conseqüència, cal evitar una acció pastoral paral·lela.

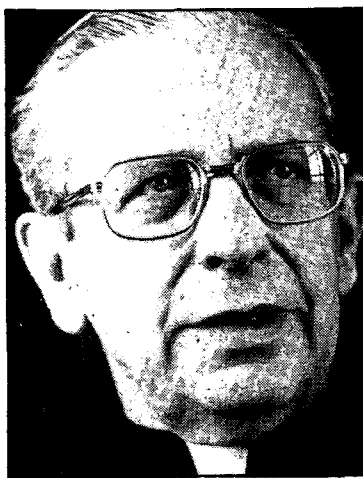
—Cal refusar la reclusió en si mateixos, jutjar-se autosuficients o pensar que no és un bon cristià qui no pertany al moviment.

—L'espiritualitat dels moviments no ha de ser només resposta a les íntimes aspiracions personals, sinó que ha de respondre als problemes concrets de la vida social dels homes.

—Pel que fa a nivell diocesà, regional o nacional se celebren reunions per estudiar i aprofundir en els problemes pastorals, alguns moviments no participen perquè reben les seves orientacions des d'altres centres amb d'altres problemes.

—Els moviments no hauran d'oblidar ni perdre de vista que avui, més que mai, s'imposi l'opció evangèlica, profètica i solidària pels pobres.

Alvaro del Portillo:
santedat en la vida ordinària

Una altra intervenció qualificada sobre el tema fou la del Prelat de l'Opus Dei, Alvaro del Portillo. Accentuà la necessitat de la crida universal a la santedat. Sintetitzà el seu pensament en quatre punts:

—En aquest moment que molts homes senten la temptació del nihilisme —començà Alvaro del Portillo— és necessari treballar perquè tots els fidels sentin l'alegria de la fe i renovin el sentit de missió.

—Cal proclamar de nou la crida universal a la santedat, però d'una manera concreta per als laics: santedat en la seva vida ordinària, familiar, professional i social. Aquesta recerca de la santedat és el fonament de la consciència de la missió. En la mesura que l'Església sigui una Església de sants, serà al mateix temps una Església d'apòstols.

—La "condició secular" és la característica pròpia i específica dels laics. Enmig d'aquestes realitats seculares el laic ha de santificar-se i col·laborar amb Déu en la santificació de les persones i en l'animació cristiana de les estructures de la societat.

—Cal ressaltar el "sentit de l'Església", que s'alimenta de la Paraula de Déu i de la vida litúrgica i sacramental, especialment de la freqüent recepció dels sacraments de l'Eucaristia i la penitència.

—Tot això ens duu a reafirmar que la promoció eclesial dels laics ha de ser entesa, abans que tot, amb referència a la immensa majoria dels laics, els quals no són vinculats ni ho

L'ARQUITECTURA ROMÀNICA A CATALUNYA

A Catalunya es conserven un nombre molt important d'edificis construïts entre els segles X i XIII, quan a l'occident europeu es desenvoluparen els diferents estils que avui coneixem amb el nom comú d'art romànic.

En el curs s'estudiarà el context socio-cultural, els elements definitoris de l'estil arquitectònic, el seu context artístic i la seva evolució cronològica, així com el seu paper en la cultura actual, com a bé cultural i artístic, i com a testimoni del passat.

PROFESSOR: JOAN ALBERT ADELL I GISBERT, Arquitecte. Membre del comitè de redacció de l'obra "Catalunya Romànica" editada per l'Enciclopèdia Catalana.

DIES: Sis dimarts a partir del 10 de novembre, de les 19'30 a les 21 h.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
GRAN VIA, 690, pral. 2.ª, 08010 BARCELONA
TEL.: 232 51 53, de 10 a 1 i de 4 a 7

Marcel Callo, Antonia Mesina i Pierina Morosini

El Papa beatificà tres joves seglars, màrtirs d'aquest segle

"Són seglars, són joves, són màrtirs". Amb aquestes paraules sintetitzà Joan Pau II el significat de la solemne beatificació del francès Marcel Callo i de les italianes Antonia Mesina i Pierina Morosini, que se celebrà el diumenge, a la basílica de Sant Pere, davant desenes de milers de pelegrins i la totalitat dels pares sinodals. Ha estat el primer d'una sèrie de gestos previstos durant la celebració d'aquest Sínode sobre el laicat.

mentre que les dues joves màrtirs havien militat en l'Acció Catòlica. D'aquesta manera també els moviments apostòlics "clàssics" redoblaven els seus blasons.

Entre els milers de fidels que han assistit a la basílica de Sant Pere a les cerimònies de beatificació es trobaven dues germanes i un germà del francès Marcel Callo, que es sacerdot. Aquest, Jean Callo, celebrà amb el Papa. Tres nebots de la nova beata Antonia Mesina varen fer aquest dia la primera comunió rebent-la de mans del Papa. Aquestes dades indiquen que aquesta vegada s'ha tractat d'apropar al més possible als nostres dies els nous beats "Ens llancen —digué el Papa— una crida a la santedat, una santedat i un joventut espiritual de la qual el nostre vell món occidental té tanta necessitat per continuar anunciant l'Evangeli a pèl i repel."

Marcel Callo

"Fills d'aquest segle —afegí el Papa—. Difícilment però apassionadament han compartit l'hora del Fill de l'home, romanent íntimament units a Ell en el món... En la primera setmana del Sínode adquireix una singular eloqüència el fet que tres seglars obtinguin la glòria de beats. Els presentem a tothom com a fidels laics, joves i valents, ciutadans de l'Església i del món, germans d'una humanitat nova, constructors lliures i no-violents

d'una civilització plenament humana, signe profètic de l'Església del tercer mil·lenni, convertida en sal del món gràcies també a la presència de sants laics".

El jove francès és la cinquena víctima del nazisme que el Papa ha elevat als altars.

Les dues italianes reproduïren anys després un martiri molt similar al de Maria Goretti. El primer va pertanyer als scouts i després a la Joventut Obrera Catòlica (JOC)

PENTECOSTA 1987

— ANY MARIÀ —

ASSUMPCIÓ 1988

LA PRESÈNCIA DE LA MARE DE DÉU A PROP NOSTRE: A CASA, A L'HABITACIÓ, EN EL LLOC DE TREBALL...

CATALUNYA CRISTIANA us ofereix:

"LA IMATGE DE MARIA TÉ EL VALOR DE SER UN SIGNE DE LA SEVA PRESÈNCIA ENMIG DEL POBLE DE DÉU..."

PERE TENA

- La imatge de la Mare de Déu "Benaurada". Terracotta policromada original de les "Petites Soeurs de Bethlem". Preu: 12.000 Ptes.
- L'estampa reproduint la mateixa imatge, amb l'oració de l'Any Marià. (català i castellà). Preu 5 Ptes. la unitat / 450 Ptes. el centenar.
- El "poster" reproduint també la mateixa imatge. Preu: 100 Ptes.

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms

Domicili Població DP.....

Desitja adquirir:

Quantitat

☐ Imatge de la Mare de Déu a 12.000 ptes.

☐ Estampes a 5 ptes. la unitat, 450 el centenar

☐ Posters a 100 ptes. la unitat

Abonament per gir ☐ , taló ☐ , o personalment ☐

ptes.
 ptes.
 ptes.
 Total

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 1 i, 3r. 3a. A.
08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

BARCELONA

Grups d'Oració i d'Amistat.- Diumenge, dia 1 de novembre, a les 5 de la tarda i al Col·legi de Sant Vicenç de Paül, c/. de les Carolines, 18, Barcelona, RECÉS, dirigit pel P. Alfred Muntaner, s.j.- Diumenge, dia 22 de novembre, XVI REUNIO ANUAL, al Col·legi de La Salle-Bonanova, c/. Passeig de la Bonanova, 6, Barcelona. Sota el lema: PREGAR AMB MARIA, COM MARIA, A MARIA. Començarà puntualment a les 10.30 amb Laudes. A les 11, "Punts de Reflexió", i pregària en silenci. A les 12.30, Assemblea. A les 2, dinar. A les 3.30, reunió de sacerdots. A les 4, Vetllada. I a les 5.45, Vespres-Eucaristia. La concelebració de l'Eucaristia serà presidida pel Cardenal-Arquebisbe de Barcelona Dr. Narcís Jubany.

Calendari per als "Col·loquis d'Educadors". Curs 87-88.- Del 12 al 14 de novembre, a la Casa de la Sagrada Família, de Rubí; del 3 al 5 de desembre, al Casal Borja, Sant Cugat; del 28 al 30 de

gener del 1988, a La Selva del Camp, Tarragona; del 24 al 26 de febrer, a Montserrat; del 10 al 12 de març, a la Casa Missió de Banyoles; del 28 al 30 d'abril, a Raimat, Lleida; de l'11 al 13 de maig, a Montserrat.- S'ha d'estar al lloc assenyalat el primer dia, per sopar (21 h.). Acaba el Col·loqui amb l'Eucaristia de l'últim dia al vespre.- Per a reservar places: Secretariat de l'Escola Cristiana, tel. 302 70 13.

Unió de Religiosos de Catalunya.- El dijous, dia 29 d'octubre, tindrà lloc al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, l'Assemblea General Ordinària de la Unió de Religiosos de Catalunya. Hi participen els Superiors i Superiores Majors dels Instituts de vida religiosa implantats a Catalunya, en el cas que els límits de les demarcacions religioses coincideixin amb el territori de la Província Eclesiàstica Tarraconense, i els Delegats per Catalunya per a les demarcacions religioses més àmplies. El P. Cristó Rey García Paredes hi desenvoluparà el tema: "Radicalitat evangèlica de la Vi-

da Religiosa".

Teologia i Humanisme (PP. Dominics).- Schola Catequètica Bíblica. Curs 1987-88, començarà el dia 27 fins al 30 d'octubre, a les 19.30. Professor: P. José Luis Espinal o.p. Tema: "Acceso al evangelio de San Juan y sus líneas teológicas". Informació i inscripcions: "Sala Penyaforat", c/. Bailén, 10. Tel. 246 33 00.

Casa d'Espiritualitat "Maria Reparadora", c/. Emancipació, 33. RECESSOS PER A RELIGIOSES.- Tots els tercers diumenges, des d'octubre del 1987 al maig del 88. Dies 15 de novembre i 20 de desembre, dedicats a aprofundir l'Encíclica "La Mare del Redemptor", dirigits pel P. Ramon M.ª Setó, m.c.- Tercers diumenges del 1988: dia 17 gener, P. Jordi Maymó, Sch. P.; dia 21 de febrer, P. Mariano Ibar, s.j.; dia 20 de març, Mn. Josep A. Arenas; dia 17 d'abril, Mn. Francesc Muñoz; dia 15 de maig, P. Jordi Maymó, sch. p. Comencen a les 10.30 i acaben amb el rés de Vespres a les 18.30.

Entesa Judeo-cristiana de Catalunya.- Conferència: "La bellesa d'Eva, segons els escrits jueus postbíblics", a càrrec de Sor Esperança Mary N.D.S. Dijous, 29 d'octubre, a les 19.45, Sala Claret, c/. Roger de Llúria, 5.

Aniversari de la Coronació canònica de la imatge de la Mare de Déu de la Salut i Any Marià.- Enguany fa quaranta anys de la coronació canònica de la imatge de la Mare de Déu de la Salut. Cada diumenge fins al 29 de maig de l'any que ve, tindrà lloc a la Salut, una Trobada de pregària, a càrrec de diferents parròquies. S'alternarà el culte litúrgic amb actes de devoció popular. Les parròquies i escoles que vulguin pelegrinar a la Salut poden dirigir-se al Despatx Unificat, c/.

Campmany, 36, tel. 725 14 41, els dies feiners de 6 a 8 del vespre per reservar els dia de la seva celebració.

Jornada Diocesana de Preveres.- El 4 de gener del 1988 tindrà lloc una Jornada de preveres de tot l'arquebisbat de Barcelona. La iniciativa sorgida del Consell episcopal, fou també assumida pel Consell prebiteral. Amb aquest motiu el Cardenal Jubany ha enviat a tots els preveres una petita exhortació, recordant el X aniversari de l'Assemblea del 1977. La comissió "ad hoc" ha enviat també a tots els preveres un qüestionari com a pauta de treball de reflexió a les reunions de Grups.

Vida Creixent CURSETS PER A ANIMADORS.- La dinàmica del nostre moviment té com a base la vida dels seus grups, en els quals la figura de l'animador, o animadora, n'és peça essencial.

Per això, els cal conèixer bé les tècniques necessàries per assolir una "animació" reeixida, i procurar que cada reunió de grup resulti, efectivament, una trobada d'animat, de treball i de pregària; en la qual tothom hi participi activament i amb joia.

Aquests Curssets —amb places limitades a 10 persones— es donaran durant cinc tardes, en dies alterns, o bé durant dos dies i mig, en règim d'internat.

El primer, tindrà lloc, a.D., els dies 2-4-9-11 i 13 del proper novembre, de 5.30 a 7.30 de la tarda, a la parròquia de Sant Isidor. (Urgell, 176, Barcelona).

L'altre —intensiu— començarà a les 5 de la tarda del dia 24 de novembre i finalitzarà, a la mateixa hora, la tarda del dia 26.

Per a més informació i inscripcions: telefonau al 207 01 54.

TARRAGONA

Trobada d'Educadors Creients.- Se celebrarà el dia 31 d'octubre, de les 10 del matí a la 1.30, al Col·legi "Sagrat Cor", de Tarragona, c/. Santa Joaquina Vedruna, 10. Començarà a les 10 del matí, per acabar al migdia amb la celebració de l'Eucaristia i comiat. Tema: "El mestre, educador de valors, en un món en canvi".

LLEIDA

Missa pels difunts de Lleida.- El dilluns, dia 2, a les 8 del vespre, el Sr. Bisbe celebrarà la Missa a la Catedral, en sufragi de tots els difunts de l'any a la ciutat de Lleida.

URGELL

Moviment de Joves Cristians d'Urgell.- Programació 1er. Trimetre: Dia 25, Acció comarcal, Bellvís. Dia 29, Trobada Universitaris - Lleida. Dia 31, Trobada Iniciació - Salgar. Mes de novembre: Dia 1, Acció comarcal. Dies 7 i 8, Trobada General, Encamp (Andorra); dies 14 i 15, Trobada Universitaris - Barcelona; dies 17, 18 i 19, Trobada Universitaris, Lleida; dia 21, Trobada iniciació - Salgar; dia 22, Acció comarcal, Balaguer; dies 28 i 29, Trobada General al Monestir de Poblet. Mes de desembre: Dia 5, Preparació Nadal - Artesa; dia 6, Acció comarcal; dia 8, Trobada Pares i fills; dies 12 i 13, Trobada Universitaris, Barcelona. Dia 19, Portar el Pessebre Iniciació; dia 20, Preparació Nadal - Artesa; dies 28, 29 i 30, Celebració del Nadal a Andorra. Informació: Ramon Solé, Artesa de Segre, tel. 40 01 70; Ramon Balaguer, Agramunt, tel. 39 09 68.

PUBLICACIONS, "AMICS DE MEDJUGORJE"

NOVETAT, "LA MARE DE DÉU, S'APAREIX A MEDJUGORJE?" Història i missatge: 1981-1987
SEGONA EDICIÓ, "PREGUEU, PREGUEU, PREGUEU" - Missatges de la Mare de Déu: 1984-1987

Els podeu trobar a:
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, Pl. Urquinaona, 11, 3, 3a. A. Tel. (93) 301 37 18 - 08010 Barcelona.
LLIBRERIA CLARET, Roger de Llúria, 5. Tel. (93) 301 08 87 - 08010 Barcelona.
Amics de Medjugorje, Sant Ignasi, 24, 2.º Tel. (93) 803 09 16 - 08700 Igualada.

Pl. Catalunya, 5, 3, 1a. Tel. (93) 803 12 21

- 08700 Igualada.

El lliurament és gratuït - S'accepten donatius.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

SOLTER 43 anys desitja conèixer senyoreta. Fins matrimonials. Tel. 422 48 48.

SOLTERA 26 anys vol casar-se noi 26 anys en amunt fins 40. Ap. 23.174 Barcelona.

MESTRA soltera i catòlica, 29 anys vol conèixer nois i noies fins amistosos, Apartat 588. (25080) Lleida.

SOLTER 37 anys cerca noia fins matrimonials. Escriu: ref. Joaquim Riera Moreno, Sant Josep Oriol, 10 b. 08302 Santaró.

MASIA es lloga part per petita granja o similar prop Manresa a 6 km. poble. Lloguer reduït. Planas, Princesa, 53. Tel. 319 71 84.

TAXISTA fadrí 40 anys desitja conèixer fadrina no fumadora fins matrimonials. Tel. 410 01 66.

ES LLOGA habitació a senyora. Ambient cristià. Demano informes. Tel.: 253 14 41 de 8 a 10 del vespre.

ES BUSCA Sra. de confiança per tenir cura d'anciana tardes 4.30 a 9.30. Envieu referències a Jesús Bosch. Joan Güell 154 esc. A. 2n. 2º 08014 Barcelona. T. 322 64 07 de 10 a 12.

COMPRO el "LLIBRE D'OR DEL ROSARI A CATALUNYA" d'en Valeri Serra. Imprès a Barcelona i estampat a Vilanova.

Truqueu al 317 67 23 de Barcelona o escriviu a l'apartat 5579 de Barcelona.

LLOGO Habitació sols dormir zona Balmes-Aragó. Confort. Tel.: 785 81 04.

ENSENYAMENT de Tall i Confecció Sistema Martí. Especial empleades de la Llar. Zona Sagrada Família. Tel. 322 78 90.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

CORRESPONDÈNCIA amb nois i noies 21-24 anys desitja Laura Guirado, Jaume I, 2, 5.º 2.º. 43005 Tarragona.

SRTA. MESTRA busca habitació tranquil·la i cèntrica, preferentment Eixample, sols dormir. Casa Sra. sola. Tel. 300 87 27.

SRA. Sola desitja Sra. sols dormir. Tel. 201 28 40 de 19 a 20.

AUXILIAR clínica s'ofereix per companyia nits, avis o persones malaltes. T. 323 10 43 de 8 a 10 nit.

AUXILIAR clínica amb títol perruquera s'ofereix a persona que ho necessiti en la seva casa. Preu acadèmia. Tel. 254 94 12 hores treball. Tel. 323 10 43 de 21 a 23.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

CAP ADMINISTRATIU-COMPTABLE

2.000.000-2.500.000 Ptes. brutes.

Es tracta d'una petita empresa del sector editorial. Cerquem una persona (pot ser home o dona), que pugui responsabilitzar-se, tant de l'administració pròpiament dita, com de la tresoreria i la comptabilitat. Cal que estigui habituat a treballar amb ordinador i pugui donar referències completes. L'horari és de matí i tarda amb una possible flexibilitat.

Interessats escriure a mà donant el màxim de detalls a:

Balmes 123, 3er 2ª - 08008 Barcelona, indicant la Ref. 43.711 de R.F.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

TARRAGONA

III Assemblea interparroquial de Tarragona:

“Evangelitzar els pobres, amb els pobres i des dels pobres”

TARRAGONA.— Caritas Interparroquial, va celebrar a Tarragona la seva III Assemblea General amb participació nombrosa de totes les parròquies de la ciutat. L'acte va tenir lloc el propassat divendres dia 2 d'octubre als locals de Caritas. Va obrir l'assemblea el senyor Xavier Rius i Ferrús, President de Caritas Interparroquial, el qual es va adreçar als presents per comentar en breus paraules “els objectius d'aquesta assemblea són, el conivirne unes hores tots els qui ens dediquem al servei de la caritat, el de donar comptes dels projectes de l'any passat i plantejar els nous projectes”. Després de les seves paraules d'acolliment va invitar l'assemblea a resar junts la pregària dels marginats.

Va ser mossèn Miquel Barbarà i Anglès, Vicari Episcopal de Tarragona, que tot seguit va prendre la paraula per saludar tots els presents amb paraules encoratjadores i concretes sobre la feina que ja s'està fent, explicant concretament la dels organismes diocesans de pastoral, tot dient: “...els organismes pastorals del bisbat volem treballar amb uns objectius pastorals i amb un pla pastoral d'una manera avaluable, factible, revisable. I després de pensar quins podrien ser els nostres objectius ens va semblar que estaven molt ben formulats els de la Conferència Episcopal Espanyola, i que nosaltres els podíem adoptar com a objectius pastorals pel trienni del 87 al 90...”.

Sobre l'objectiu pastoral “d'evangelitzar els pobres, amb els pobres i des dels pobres”, Mn. Barbarà va continuar dient que potser era l'objectiu que més directament incidia en la vida de les nostres caritats... “...a treballar de tal manera a que nosaltres a través de les Caritas Parroquials sigui una realitat aquest objectiu. Jo diria que no solament no hauríem de ser un obstacle sinó que hauríem de treballar perquè tota la nostra església diocesana, cada vegada més, faci una opció preferencial pels pobres”. Afegint-hi que cal treballar des dels pobres. Això és com un repte. Per acabar la seva intervenció va anunciar que ja s'està treballant en un estatut marc de tota l'acció de Caritas de l'Arxidiòcesi. A continuació i tal com marcava l'ordre del dia, va ser mossèn Joan Ventosa i Aguilar, Director de Caritas Diocesana de Barcelona, qui va parlar sobre “La caritat és una dimensió essencial de la comunitat cristiana”. En la seva explicació, mossèn Ventosa, va fer referència al Vaticà II, “l'Església és una comunitat de fe, de culte i d'amor.”

Al servei de la caritat

Comentà tot seguit l'acció de l'església que cal que sigui “...al servei de la fe, del culte i de la caritat”, aclarint aquestes “mútues relacions entre aquesta triple acció: la fe exigeix l'a-

mor als més necessitats; la celebració eucarística, com a vivència anticipada de la fraternitat del Regne; la caritat verifica l'autenticitat de la fe i de la celebració litúrgica”. Per preguntar-se “com és, fora del temple la comunitat que celebra la seva fe?”.

Va continuar exposant el tema sobre “Caritat espontània i caritat organitzada”. A continuació va donar raons de la caritat organitzada comentant diversos aspectes d'aquesta: “coneixement de les necessitats —anar a l'arrel de les necessitats— obtenció de recursos i distribució segons prioritats i necessitats objectives-visibilitat de la caritat de la comunitat cristiana— mentalització de la comunitat i denúncia de les situacions injustes”, per acabar dient que cal “dinamisme, imaginació creadora i rejueniment constant”.

Les exigències de la caritat cristiana

A continuació, va ser na Pilar Malla i Escofet, assistent social, qui es va dirigir als reunits per presentar el tema de “Exigències concretes de la caritat cristiana”. En el seu parlament va exposar “aspectes que configuren el compromís del cristià: crear fraternitat, alliberar i tenir en compte els més necessitats”, va continuar exposant les condicions que són necessàries tal com “conèixer la realitat - establir un ordre de prioritats - concretar programes de treball - promoure la participació - tenir en compte que la tasca social és alhora assistencial, educativa i preventiva”. Va comentar que “Cal tenir la llibertat suficient per denunciar les injustícies”.

Per acabar va comentar els riscos que ens cal evitar, per això “no treballar per obtenir prestigi, per “demostrar que es fa alguna cosa, treballar per quedar tranquils”. “...el nostre treball serà vàlid en la mesura que ajudem els altres”.

Després d'un petit descans, va continuar l'assemblea amb un debat obert amb els dos ponents, en el qual es van debatre temes com el de les darreres reunions amb polítics amb representació parlamentària al Parlament Català, sobre les bosses de pobresa a casa nostra i la pressió que cal fer per denunciar els fets concrets que es fan a Barcelona, i el treball que cal fer en el món de la marginació...

Tot seguit el President de Caritas Interparroquial, el senyor Rius, va presentar un breu comentari sobre les activitats realitzades el curs passat i els projectes per al present del 87/88, també ho fem dels gràfics econòmics de Caritas Interparroquial).

P. M.

ESGLÉSIA I ESCOLA

Desitgem la reforma?

Sempre que parlem de l'ensenyament i de les escoles correm el risc de generalitzar i de fer afirmacions globals que no són atribuïbles ni a totes les escoles ni a tot l'ensenyament. I sovint hem caigut en aquesta trampa.

Per començar, doncs, deixo constància del que jo penso respecte al binomi “escola i reforma”: hi ha una diversitat extraordinària d'escoles en el nostre país, tant en el sector de titularitat pública com en el sector d'iniciativa social.

I aquesta diversitat és deguda a factors molt diferents i complexos. Fins i tot els col·lectius ben definits, com podria ser el col·lectiu de les escoles cristianes, no són homogenis. Ni de bon tros.

I no calen arguments per demostrar aquesta afirmació. N'hi ha prou amb conèixer unes quantes escoles i els motius pels quals les famílies en prefereixen unes i fugen de les altres.

Siguem, doncs, prudents en atribuir qualitats o deficiències a l'ensenyament i a les escoles. Hi ha de tot.

Però el sistema educatiu globalment considerat és una altra cosa. Tothom pot descobrir-hi deficiències que són pròpies del sistema i que, en conseqüència, esdevenen ocasió o motiu de defectes en cada una de les escoles, pel fet de formar part d'aquest sistema.

Val a dir, però, que també hi ha escoles que han estat capaces de superar aquests condicionaments. És a dir, malgrat les deficiències del sistema educatiu, en el país hi ha escoles de qualitat.

Doncs bé, el Govern de l'Estat considera que ja ha arribat el moment de reformar el sistema educatiu amb vista a millorar l'ensenyament i l'educació. Amb aquesta intenció, el juny passat el Ministeri d'Educació i Ciència divulgà el “Projecte per a la reforma de l'ensenyament”.

Quina actitud adoptarem davant la reforma?

Al meu parer, el desig d'una reforma que superi —o ajudi a superar— els actuals defectes del sistema educatiu del nostre país és un bon desig. Sense cap mena de dubte.

Però quina és la reforma que necessitem? ¿La que el Ministeri ha presentat? Això hem de discutir-ho sense prejudicis i amb el cap clar. I ho farem.

Per començar, el Ministeri ha dit que proposa aquest Projecte a debat, i ha afirmat, també, que pretén aconseguir el “consens social”. Bona cosa.

En aquesta ocasió, ¿podem comptar que el Govern escoltarà el ressò d'aquest debat? Aquesta és la qüestió.

FRANCESC RIU

FETS I CRITERIS

L'opinió pública en l'església

La celebració del Sínode dels Bisbes sobre els seglars és un fet que destaca la importància de l'opinió pública en l'Església.

Durant molts anys ni es gosava parlar d'aquest tema perquè existia la impressió que en l'Església es donava tot fet i decidit des de dalt i que els seglars no tenien res a dir ni en la doctrina ni en la vida de l'Església.

Fou el Papa Pius XII, l'any 1950, qui, després de parlar de la importància de l'opinió pública en la societat civil, digué: “Voldria afegir una paraula referent a l'opinió pública a l'interior de l'Església, naturalment a les matèries deixades a la lliure discussió. S'estranyaran només els qui no coneixen l'Església o no la coneixen bé. Perquè ella és un cos vivent i faltaria quelcom a la seva vida si li mancava l'opinió pública”. I afegia: la culpa recauria sobre els Pastors i els fidels. (Discurs al Congrés internacional de premsa catòlica, 17 febrer 1950).

L'opinió pública en l'Església pot ser definida com la lliure i normal manifestació de les opinions personals dels seus membres i comunitats sobre aquelles matèries discutibles en el camp de la doctrina o en el camp de l'acció pastoral de l'Església.

Quan Pau VI va constituir el Sínode dels Bisbes, una de les finalitats que va assenyalar-li fou la de proporcionar notícies directes sobre les qüestions i condicions de les coses que afecten la vida interna de l'Església i la seva convenient acció en el món.

Crec que és molt oportú constatar que el Sínode dels Bisbes és, entre altres coses, un organis-

me o un canal que recull l'opinió pública de l'Església sobre un tema determinat. Aquest fet és encara més clar en el present Sínode, en el qual els Bisbes, ajudats per 60 seglars —homes i dones—, parlen durant un mes del tema de la vocació dels laics en l'Església i en el món d'avui.

Recordem també que els diferents bisbes elegits per les Conferències episcopals respectives ja han preparat el seu treball amb consultes i reunions fetes amb seglars en els seus països. Això permet una informació molt ampla i seriosa de l'opinió pública eclesial arreu del món.

L'acció pastoral de l'Església encara ha de tenir avui més en compte l'opinió pública perquè vivim en un món que es transforma ràpidament i en el qual les condicions de vida es renoven d'una manera accelerada. En les circumstàncies de la nostra societat no es tracta únicament de conèixer unes dades, sinó la mentalitat individual i col·lectiva, les noves sensibilitats i els nous corrents d'opinió.

Un dels fruits del Sínode actual serà, sens dubte, un laicat més actiu i responsable i un argument de confiança mútua entre els pastors i els fidels. Vint anys després del Concili el moment és adient i urgent per deixar-se endur per l'Esperit, primer animador de la comunitat eclesial.

Només l'Esperit pot ajudar-nos a superar la passivitat, que és la pitjor de les formes de resistència perquè fa sentir tot el pes mort de la inèrcia.

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona Tel. (93) 301 08 87

NOVETAT PASTORAL

per a les celebracions

MISSA FAMILIAR

- Un instrument per a suscitar
 - la creativitat pastoral
 - la participació de tots
 - Ofereix cada setmana:
 - Dues dinàmiques d'animació
 - Materials i reflexions per a misses amb infants per a celebracions de la Paraula
 - Destinat a parròquies, catequesis, col·legis, grups cristians...
- És una creació de Tallers d'expressió pastoral i Audio-visuals Claret

Subscripció per a tot l'any litúrgic a partir de l'Advent-1987: 3.000 ptes. (IVA inclòs)

Editorial Claret

BARCELONA

Corresponents a trenta anys de presència catalana internacional

30 anys de les delegacions diocesanes d'escoltisme

Feia ben pocs mesos que mossèn Antoni Batlle havia emprès la seva darrera i definitiva sortida. Acompanyaren les despulles del consiliari els Minyons dels agrupaments catòlics de Minyons de Muntanya-Boy Scouts de Catalunya. Per l'esquela alguns pogueren assabentar-se que era Consiliari Diocesà d'Escoltisme de Barcelona: ell mateix se n'assabentà en el lliet de mort, i agraï el gest tardà del bisbe Gregorio Modrego que no volia que es perdessin els minyons, tot i que no acabava de fer els passos pel seu reconeixement.

Aleshores, ja feia pràcticament trenta anys que a la Germanor de Minyons de Muntanya, fundada per Josep M. Batista i Roca, s'hi adheriren els agrupaments de la Lliga Espiritual, els dels feijocistes, el de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, el de la Joventut Catòlica de Manresa, el de la parròquia de Navarres, el de Sant Sadurn d'Anoia... els quals com a agrupaments catòlics dintre la Germanor tenien com a consiliari general mossèn Antoni Batlle. Fins i tot es pot dir que la coloració confessional en els anys de la Generalitat republicana va causar més d'un problema a la Germanor, i creà una situació ben delicada als començaments de la revolució: locals saquejats, material requisat, i un futur ben perillós pels qui, Minyons de Muntanya, ostentaven una creu en l'escut.

Fer escoltisme fos com fos

Després de la maltempada, les coses no milloraren pas en un Estat que reclamava el monopoli de l'organització de la joventut, i on tota pretensió nacional era titllada de "rojo-separatista". Cal reconèixer, però, que enmig de la desgràcia eren els catòlics, els qui, a l'empara d'alguna sotana podien córrer millor el perill de tornar a jugar el joc escolta. Un capellà jovençà, mossèn Josep Rovira i Tenas, a la colònia obrera de la Farga de Bebié, i després a Torelló, feia néixer minsos, però engrescats, nous agrupaments escoltes d'Acció Catòlica. En el cap i casal, mossèn Batlle, retornat de l'exili, s'entossudí a cridar els minyons de la Lliga Espiritual per fer escoltisme fos com fos. Junt amb mossèn Batlle, les restes del que

havia estat l'escoltisme català de l'avant guerra i de la guerra, tractà de fer, i féu bon escoltisme.

Però no era fàcil d'amagar aquells grups de minyons que cada setmana sortien al camp i a la muntanya, sempre que podien amb les seves tendes. No sempre n'hi havia prou dient que anaven a cantar missa a aquest o aquell poble, encara que fos veritat. Estaven fora llei, i de tant en tant en pagaren les conseqüències. Només el Frente de Juventudes podia actuar, i no deixava pas que altres actuessin: feia valdre els seus drets totalitaris desvetllant de bon matí més d'un campament de minyons, i fent tornar a casa aquells xicots que no havien fet altra malifeta que fer el que feien tants altres nois i noies dels països lliures d'arreu del món.

Aixoplugats en entitats religioses o excursionistes

La llei franquista anava acorralant la institució catalana d'escoltisme. Prohibida des del principi tota associació, prohibit d'acampar, prohibit portar ensenyes i uniformes, el Consell de la Institució hagué de comminar els agrupaments perquè s'aixopluguessin en entitats religioses o excursionistes, a l'ombra de les quals es pogués invocar una ombra de legalitat. I sort n'hi hagué, tot i que el preu i el sotmetre's, de cor o per força, no sempre fos just. Centres excursionistes, col·legis catòlics i sobretot parròquies des dels principis dels anys cinquanta acolliren cada vegada més i més agrupaments, sobretot catòlics. Però ni l'escoltisme català, germanor de tots els agrupaments, ni els mateixos agrupaments catòlics, no ja de tot Catalunya sinó d'un mateix bisbat, no podien constituir-se en quelcom que semblés una associació. Mossèn Batlle ho intentà sense deixar ningú al carrer, però el paper que el 10 de juliol del 1951 aconseguí del Bisbat barceloní creant la Secció d'Escoltisme dins la Delegació d'Esports del Consell Diocesà de Joves d'Acció Catòlica, no passà de ser un paper mullat, per no haver estat promulgat en el butlletí del bisbat.

Després de l'assalt al Campament general de la branca Minyons, al Montnegre, en la Pente-

costa del 1953, i la signatura del Concordat de l'Estat Espanyol amb la Santa Seu, es feia cada vegada més urgent trobar una cobertura legal a l'escoltisme català. El llavors jove bisbe Dr. Ramon Masnou, que acabava d'ascendir al govern del bisbat de Vic, el maig del 1956 creà i organitzà en el seu bisbat la primera Delegació Diocesana d'Escoltisme. Aquest fet provocà que no es retardés més la creació de la Delegació Diocesana d'Escoltisme de Barcelona dins el Consell de Joves d'Acció Catòlica, el consiliari del qual era aleshores mossèn Joan Batlles. Així fou, per decret del Dr. Gregorio Modrego, del 3 d'agost del 1956.

L'aparició de la D.D.E. canviaria el tarannà i l'empenta de l'escoltisme català. No en un pri-

mer moment, és cert, ja que el llançament i el rodatge, foren durs i penosos, però sí des del 1959 quan en la culminació de la tasca institucional les Delegacions Diocesanes d'escoltisme esdevingueren un nucli dins l'Associació Catalana d'Escoltisme, i el 1961 les D.D.E. de Barcelona, Vic i Girona en Moviment Scout Catòlic-Minyons escoltes.

Projecció internacional

Mentrestant, amb la cobertura raonable de la jerarquia eclesiàstica, l'escoltisme pogué saltar a les planes del diari presentant el bisbe de Barcelona en el moment d'inaugurar el curs escolta 1957-1958. I encara més, els representants de la Delegació Diocesana de Barcelona pogueren assistir amb ple dret a la Conferència Internacional Catòlica de l'Escoltisme que se celebrà el juny del 1975 i participà des de llavors en les activitats de l'Escoltisme Catòlic, tot maldant perquè un dia, escombrats els entrebancs de l'estat franquista, tot l'escoltisme català fos reconegut com a membre de l'organització mundial del Moviment Escolta. Però això no fou fins l'any 1978.

El 6 de novembre, en el Palau de la Generalitat

Enguany, l'Associació d'An-

tics i Amics de Minyons Escoltes/Guies Sant Jordi de Catalunya s'ha proposat celebrar els "30 anys de les Delegacions Diocesanes d'Escoltisme-30 anys de presència catalana internacional". Per fer-ho ha organitzat un concert de la Coral Sant Jordi, que tindrà lloc el dia 6 de novembre, a dos quarts de nou del vespre, en el Saló de Sant Jordi de la Generalitat, al qual assistirà el president Jordi Pujol, i els representants de les associacions i consells catòlics dels països europeus.

En aquesta avinentesa, el Buró Mundial Catòlic de l'Escoltisme lliurarà els diplomes de membres de la Fraternitat Sant Jordi al Dr. Ramon Masnou, bisbe emèrit de Vic, i al Dr. Narcís Jubany arquebisbe de Barcelona, pels trenta anys de suport donat a l'escoltisme pels bisbes de Catalunya.

Són especialment convidats a aquest acte commemoratiu els escoltes i guies d'avui, i aquells que en el principi de les D.D.E. foren els escoltes que el país i l'Església necessitaven.

Per a informació i invitació: Antics i Amics de Minyons Escoltes/Guies Sant Jordi de Catalunya, Pl. Urquinaona, 11, 2on. 3.ª telf. 318 57 91 - 08010 Barcelona.

S.S.

Vicariat General de l'Arquebisbat de Barcelona

El Sr. Cardenal, en la darrera reunió del Consell Episcopal, manifestà que l'any vinent compleix setanta-cinc anys i pensa observar el que estableix el canó 401, presentant "la renúncia del seu càrrec al Sant Pare, el qual proveirà tenint present totes les circumstàncies".

Evidentment l'esmentada norma canònica no significa una cessació automàtica. Per tant, les seves responsabilitats al front de la diòcesi continuen obligant-lo a exercir la cura pastoral que exigeix el bon govern de l'església diocesana.

El Sr. Cardenal ha cregut bé reestructurar el Vicariat General confirmant en el seu càrrec de Vicari General el Sr. Bisbe Auxiliar, Mons. Ramon Daumal i Serra, i el Dr. Lluís Martínez i Sistach, i nomenar un nou Vicari General, el Dr. Jaume Trasserra i Cunillera, encarregant preferentment unes funcions determinades a cadascun dels tres Vicaris Generals com costa en el decret de 30 de setembre de 1987.

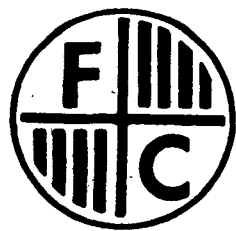
Així, el Sr. Bisbe Auxiliar, Mons. Ramon Daumal i Serra, exercirà de manera preferent el que és propi del seu ministeri episcopal en tot el territori

de l'Arxidiòcesi i, d'una manera especial, assumirà la representació de l'Arquebisbe.

Al Dr. Lluís Martínez i Sistach se li confia principalment quelcom molt important de caràcter pastoral, com és la coordinació dels diversos Consells Diocesans: Episcopal, Presbiteral i Pastoral, i presidir la Comissió Assessora de Nomenaments Parroquials.

El Dr. Jaume Trasserra i Cunillera tindrà cura especial del que fa referència als béns eclesiàstics aportant a la Delegació d'Economia el criteri pastoral.

En aquesta mateixa línia de continuïtat en el servei pastoral de la Diòcesi, el senyor Cardenal ha cregut oportú crear un Consell Assessor personal, integrat pels següents membres: Mons. Ramon Daumal i Serra, Bisbe Auxiliar; Dr. Lluís Martínez i Sistach, Vicari General; Llic. Joan Batlles i Alern i Llic. Josep-M. Aragonès i Rebollar, Vicaris Episcopals; Dr. Salvador Pié i Ninot, Delegat Episcopal d'Ensenyament; Dr. Joan Ventosa i Aguilar, Delegat Episcopal d'Acció Social, i Llic. Joan-E. Vives i Sicília, Secretari del Col·legi de Consultors.

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA

Dimecres 11 de novembre

A la Balmesiana, carrer Duran i Bas, nº 9, a 3/4 de 8 del vespre.

Actes d'homenatge al doctor Albert Bonet i Marrugat, Canonge de la Seu de Barcelona i Consiliari fundador de la Federació de Joves Cristians de Catalunya.

TAULA RODONA A BARCELONA

Amb la presidència de l'Emm. Cardenal Narcís Jubany i Arnau, Arquebisbe de Barcelona.

TEMA: LA PERSONALITAT DEL DOCTOR ALBERT BONET I MARRUGAT, CONSILIARI FUNDADOR DE LA F J C de C

Que serà glossada com a sacerdot, intel·lectual i fundador de la F J C de C, pels senyors:

—Malaquies Zayas i Cuerpo, consiliari general de la Federació de Cristians de Catalunya.

—Esteve Busquets i Molas, periodista, ex-director de "Flama", portaveu de la F J C i del "Tu" portaveu de la HOAC.

—Josep Bagunyà i Golobart, secretari general i director de "Radar", portaveu de la Federació de Cristians de Catalunya.

Actuarà de moderador Dídac Parellada i Feliu, membre de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona i president del Consell Assessor de la Federació de Cristians de Catalunya.

GIRONA

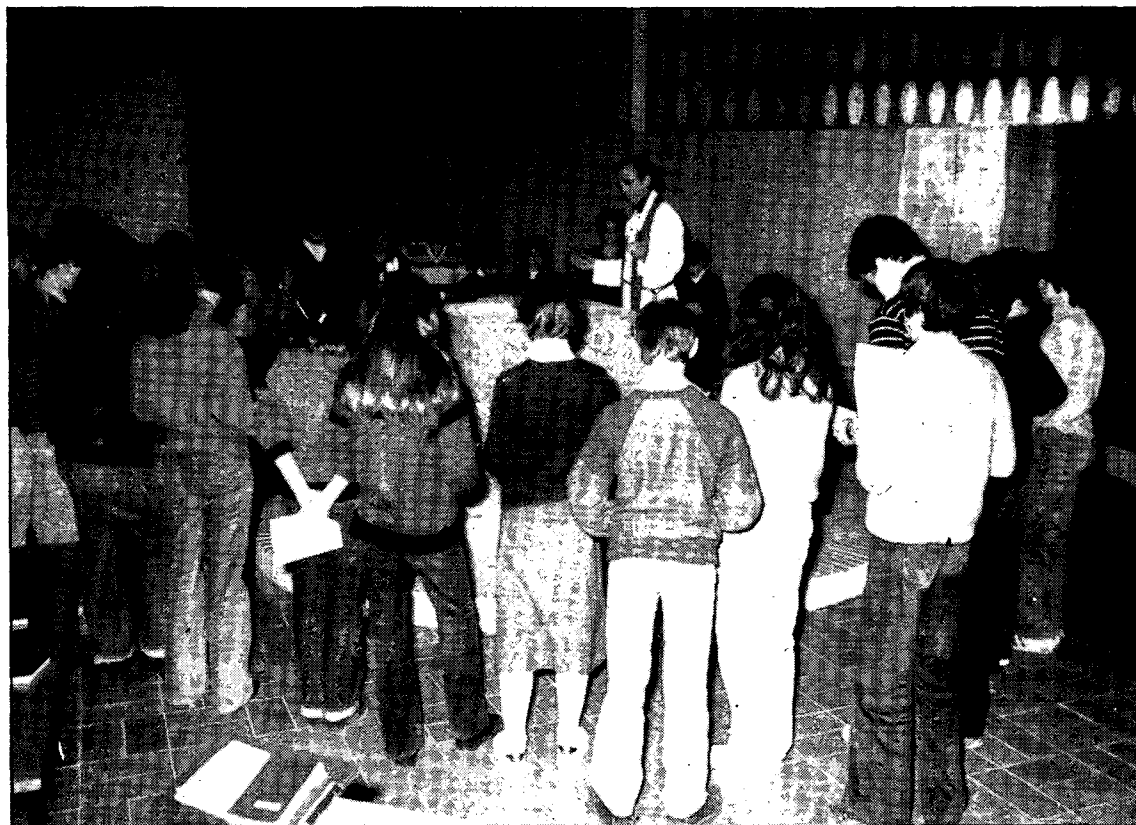
Ho ha acordat el Consell Presbiteral davant la gravetat de la situació

Promoure les vocacions amb urgència

GIRONA.— El propassat dia 26 de setembre tingué lloc a la parròquia del Mercadal de Girona l'ordenació del nou diaca Joan Amich i Raurich, natural de la mateixa ciutat. El nou diaca té, a més, la carrera de dret civil i ara ha estat destinat a exercir el seu ministeri a la parròquia de Sant Pere, de Figueres.

El dia següent, 27 de setembre, el bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon ordenava de prevere mossèn Felip Hereu i Pla a les cinc de la tarda a l'església parroquial de Sant Cugat, de Salt. El nou sacerdot és fill de Banyoles i també té una carrera civil i quedarà incardinat a la mateixa parròquia de Sant Cugat com a vicari.

Durant els últims quinze anys s'han ordenat uns 45 nous preveres a la diòcesi de Girona, dels quals dos s'han secularitzat. Entretant, la possibilitat que surtin noves vocacions entre els joves gironins és més aviat escassa. En aquest moment només hi ha set nois que estudien BUP o COU i que estiguin més o menys relacionats amb l'anomenada Residència Vocacional. Així, aquest any no hi ha hagut cap nou alumne que hagi ingressat al Teologat, i es preveu que un dels cinc acabi la carrera aquest curs i dos el curs que ve, amb la qual cosa hi ha la possibilitat que dintre dos anys només hi hagi dos alumnes.

Darrerament ha tingut lloc l'ordenació d'un diaca i un prevere.

Davant d'aquesta situació, el Consell Presbiteral va decidir, a més de proposar el trasllat del Teologat a Barcelona, no tancar amb tot el seminari de Girona sinó promoure les vocacions amb urgència. Així es va acordar crear un Centre de Pastoral Vocacional, inspirat en experiències d'altres diòcesis.

En aquest aspecte, el Consell Presbiteral "discutí viva-

ment", segons paraules del Butlletí Oficial del Bisbat, el model de capellà i d'Església que, lògicament, condiciona el tipus de seminarista que s'imagina. Així, mentre per alguns preveres el camp adobat de les vocacions continua essent els escolans, per altres han de ser els joves militants que siguin actius en el seu ambient i en l'Església.

Tots els reunits es posaren d'acord que les parròquies han de jugar un paper actiu en la promoció de les vocacions a través de la catequesi i els moviments i també els col·legis confessionals, especialment els diocesans. Per últim, el Consell també va proposar que els laics assumeixin més responsabilitats, serveis i veritables ministeris, des de la catequesi a la celebració del minis-

teri de la Paraula i distribució de la Comunió.

Història sobre la parròquia de Palamós

El doctor Josep Maria Marquès, director de l'arxiu diocesà i professor del seminari, ha publicat un llibre sobre l'església parroquial de Santa Maria de Palamós en el qual s'aporten nombrosos dates històriques i es fa una completa descripció artística del temple. El text està il·luminat amb fotografies de Pere Micaló. El doctor Marquès ha escrit altres llibres històrics sobre Porqueres, Vilobí d'Onyar i altres temes gironins.

Assemblea Europea de la Fraternitat de malalts a Banyoles

El passat dia 20 de setembre va començar a la casa d'Espiritalitat de Banyoles l'Assemblea Europea de la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids que va durar fins el diumenge dia 27. Aquest dia es va celebrar en el mateix lloc el Consell Intercontinental de l'esmentada Fraternitat amb participació de socis de tot el món, com Brasil, Suïssa, Alemanya, Bèlgica, França, Àustria, Bolívia i Espanya.

M.C.

IMPROMPTU

Rembrandt o Goya?

ORIOL CAMPS

Diuen que hi ha algú que se sent preocupat perquè va invertir diners comprant un Rembrandt, i ara resulta que és un Goya... Si se sent frustrat que me'l regali que no hi farà pas cap escarafall.

Perquè, una vegada més, cal preguntar-se quelcom que és inquietant: Tot artista, dels que se'n proclamen, ¿sap l'ofici d'artista, sigui pintor, sigui escultor?

Alguns han menystingut això tan essencial que és el saber fer, això que en diem l'ofici. I l'han menystingut perquè saber fer, dominar l'ofici, és una cosa molt llarga... i així ha sorgit la gran munió de genis o semigenis, al servei del babauisme d'arreu del món.

Goya, però, i com ell els autèntics i grans artistes i després genis, es cremaren les celles per dominar l'ofici i, dominant-lo, arribar a pintar tal com ho hauria fet un Rembrandt, un Rafael o un Velázquez... fins arribar a saber-ne tant com ells i pintar com ells ho feien... Que Goya, en un temps, va pintar a la manera dels grans mestres coneguts aleshores, demostra precisament el seu propi mestratge i que potser va prendre's el luxe d'una broma a dos-cents anys vista... No va fer cap falsificació. Va pintar, senzillament, unes obres a la manera de Rembrandt o Velázquez. I va deixar a la posteritat la feina de descobrir que eren obra seva... Repeteixo que si algú s'equivocà i se sent frustrat, que em traspassi l'obra que jo em sentiré molt feliç posseint un Rembrandt-Goya o, millor dit, un Goya a la manera de Rembrandt.

SIMON LOPEZ DE LETONA

Intermediari Financer.
Alta renda. Pagarés. Bons.
Lletres del Tresor, al 14% net anual

Adreça C/. Folgueroles 12, 4rt 4º 08022 BARCELONA
Tel.: 212 82 82 - 211 46 46

GLOSSES DOMINICALS

El misteri de la comunió eclesial

No és pas fàcil comprendre l'Església en la seva història i en la seva actuació enmig del món. La dificultat deriva principalment d'aquesta veritat fonamental: l'Església és un misteri. Com Jesucrist mateix també fou un misteri. Per això costava tant i tant als seus coteranis acceptar el seu messianisme. Per això també avui costa a molts creure en l'Església. Tot misteri té una obscuritat essencial!

La vida de l'Església es troba condicionada per molts factors. Ella és formada per homes i existeix en el cor de la història humana. La seva doctrina s'enfronta amb altres ideologies que li són contràries; la seva actuació religiosa s'entrecrua amb altres religions oferidores de salvació; les seves activitats en el món són discutides per altres instàncies seculars; la seva configuració històrica no es pot abstrure de les civilitzacions concretes en les quals pren forma.

És clar: el misteri de l'Església travessa el mar de la història humana alternativament enmig d'onades tranquil·les i de tempestes al·lucinants. Ella "es presenta —com digué el Concili Vaticà II— tota congregada com un poble, per la unitat del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant". El misteri de l'Església —en la seva realitat més fonda— deriva del misteri de la Trinitat Santíssima.

L'Església és un "misteri de comunió". Santa i pecadora alhora, concreta en el temps i integrada per homes també concrets, projecta la llum de Crist i manifesta també les opacitats de la seva condició d'aplec humà. La comunió entre els membres de l'Església comporta ésser un tot orgànic viu, resultat de la conjunció d'una colla de

béns dels quals viu el poble cristià: uns són visibles —com la confessió de la fe, els sacraments, el ministeri dels pastors— i altres invisibles, com són la gràcia i el do de l'Esperit, la fe, l'esperança i la caritat.

Doncs bé ¿com han de respondre els cristians a aquest misteri de comunió? Amb un esforç exigent d'unitat, pel que fa a allò que és essencial i nuclear en la fe i la moral; amb una adhesió sincera als pastors que l'Esperit ha posat per aconduir el Poble de Déu amb el testimoniatge més real i significatiu d'amor envers tots els homes. A la confessió comuna d'un sol Déu, una sola fe i un sol baptisme, cadascú personalment hi ha de respondre d'una manera positiva i generosa sota l'impuls de l'Esperit Sant. Per això cal fugir de l'anarquia! En el si de la vida de l'Església, la comunió té unes exigències clares i precises. No hi són admeses ni la imposició dels més forts, ni el poder de la majoria, ni el triomf d'una ideologia determinada o d'una moda enganyosa i fugaç. Ben al contrari, cal auscultar atentament la paraula de Déu, estar atent al magisteri dels pastors legítims.

Hem de confessar que la història de l'Església és plena de tensions. I la història que ella fa ara i ací no n'és cap excepció. Cal tenir-ne consciència clara! Això pot estalviar desànim i ajudar en l'encert del camí d'una veritable fidelitat a l'Església de Jesucrist; una fidelitat realitzada amb joia i esperança.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Objectiu d'"Europa-87", un projecte emanat d'Assís

Que les potències tinguin la pau com assumpte prioritari en les relacions internacionals

ASSÍS.— "El món d'avui és una gran casa pairal, on tot home pot ser portador de la pau i contribuir a dur a terme fets importants pel bé general", anuncia un comunicat que ha fet extensiu a tots els mitjans informatius el "Centre Internacional per la Pau entre els Pobles" d'Assís (Itàlia).

En el comunicat s'anuncia el projecte anomenat "Europa-87", que presenta aquests objectius: el dia 5 del proper novembre, 40 delegats d'aquest organisme internacional eixiran d'Assís i seran rebuts, gairebé el mateix dia i hora, pels màxims responsables de cada país d'Europa. Cal dir que en la llista dels presidents de govern, hi ha inclosos les grans potències europees, com Gran Bretanya, Rússia, Alemanya i França, fins als més petits, com Dinamarca, Luxemburg i Andorra.

La Delegació per Andorra passarà per Barcelona el dia 2 de novembre i a última hora s'estan fent gestions perquè sigui rebuda pel President de la Generalitat, perquè si bé no és el primer mandatari d'un Estat, és el President d'un poble, d'una nacionalitat.

"Mirar-se als ulls, menjar del mateix pa"

Aquest és l'eslògan del

C.I.P.E.P. que traduït a la realitat significa, "conèixer-nos més i estimar-nos més".

El C.I.P.E.P. obrí un camí en aquests darrers anys, quan el diàleg no existia entre els Estats Units i Rússia; fou el camí de la invitació a trobar-se les dues grans potències. El diàleg s'assolí amb la trobada dels ambaixadors corresponents un dia a Assís. Això ha estat un fet prou engrescador, que tingué lloc l'any passat, i del qual la premsa internacional en féu poc ressò.

Projecte "Europa-87"

Ara, el Projecte "Europa-87", forma part d'un pla més ampli: enviar delegacions prop de les màximes autoritats d'arreu del món, perquè s'aconsegueixi que els caps d'estat introdueixin el tema de la pau com a assumpte prioritari en totes les reunions internacionals. El C.I.P.E.P. creu que és necessari construir una "cultura de la pau" per una "civilització de la pau". El projecte ha estat dividit en parts: s'ha decidit reservar tot l'any 87 a Europa, i després, en anys successius, Amèrica, Àsia, Àfrica, Oceania; un continent cada any.

Cada delegació, a més, es reunirà amb la població o capi-

tal del lloc: presència a les escoles, conferències, ús dels mass media, pregària per la pau en un temple important o en un altre lloc adient.

Delegació de la C.I.P.E.P. a Andorra

El coordinador de la delegació esmentada i Andorra és Alfons Gea, jove franciscà molt vinculat a tots els moviments pacifistes eclesials. Ell ens informa.

—El dia 2 arribarà a l'aeroport de Barcelona la delegació, i l'endemà tindrà lloc la celebració d'una Eucaristia a la catedral de la Seu d'Urgell, presidida pel senyor bisbe, Dr. Joan Alanís, Co-príncep d'Andorra. S'espera gran afluència de fidels, sobretot de grups juvenils. El dia 4, els delegats vinguts d'Assís, facilitaran una roda de premsa pels professionals, i al vespre tindrà lloc una trobada de pregària, i s'acabarà amb un col·loqui sobre el tema de la pau. Finalment, l'endemà, dia 5, els delegats lliuraran al Cap del govern andorrà, Josep Pintat, el "Projecte per la Pau entre els Pobles". Això s'espera que tindrà lloc a dos quarts d'onze del matí.

FRANCESC GAMISSANS

Maria, educadora en l'esperança

Cap educador no pot tenir la certesa que el que ell fa donarà en l'educand el resultat que pretén. En canvi tot bon educador —en el grau que ho sigui— treballa amb la confiança que la seva generositat, el seu amor, el seu acolliment respecte a l'educand seran un bé en la seva vida; un bé que, un dia, fruitarà de la forma més inesperada. L'educador, doncs, actua estimulat per l'atractiu d'uns béns, que l'educand pot assolir. És el propi de l'esperança.

En uns temps, però, com els nostres, en els quals tothom vol seguretats —científiques, laborals, afectives, procreatives, anti-conceptives i fins i tot educatives— és difícil treballar fonamentats en l'esperança. Hom tendeix a substituir la manca de creativitat per la seguretat metodològica; l'art d'educar, per la ciència pedagògica; l'humil exercici de la reverència davant el misteri de la persona, per la indiscutibilitat del psicologisme experimental.

Segons aquests plantejaments, no caldria l'esperança. La tasca educativa seria com qualsevol altra tasca. Als educadors no ens caldria sentir cap vocació, cap crida per part del bé de l'educand.

Aquesta manera de pensar —observem-ho— està donant uns resultats pessims. Perquè la seguretat científica no pot substituir la confiança que l'esperança fonamenta. La científicitat i la neutralitat que originen la indiferència eficaçista no poden substituir la Veritat i el Bé —fonaments de la fe i de l'esperança— en la generació de l'amor pacient i compromès, absolutament necessari per educar.

Maria, com en tants d'aspectes, també en aquest ens és un model claríssim. Pel fet de ser concebuda "plena de gràcia", tota la seva persona restà oberta a Déu en la fe i en l'esperança, com demostren les paraules de la seva cosina Isabel: "feliç tu que has cregut, perquè es complirà tot el que t'ha estat dit de part del Senyor". I de part del Senyor li havia estat dit: "l'Esperit Sant vindrà damunt teu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra: per això el nadó serà sant, serà anomenat Fill de Déu". Si tenim en compte que l'Esperit Sant és l'Amor personal de Déu, resta clar que la maternitat de Maria —que, com per a tots els humans, comportava l'obligació educativa— va ser fruit de la caritat, rebuda en la fe i en l'esperança.

Maria, la "plena de gràcia", la totalment oberta al Senyor, no tenia la visió del Misteri que tenen els qui viuen la vida de Déu al cel. Tenia la certesa de la fe, però "en enigma", com diu sant Pau (IC, 13,12). Per això preguntà: "com podrà ser això"? Tenia la generositat de l'esperança. Per això confià en el Senyor, Bé infinit de tots els homes, i rebé l'Amor de Déu sense condicions —"heus ací l'esclava del Senyor"—, pel qual esdevingué "mare del meu Senyor", com la va anomenar santa Isabel.

A partir d'aquest misteri de fe, d'esperança i de caritat, Maria, unida virginalment a sant Josep en matrimoni, prengué la missió d'educar com a home el que és l'únic fonament de tota esperança veritable perquè és el Bé infinit ofert als homes en un home: Jesucrist.

Fixem-nos bé els educadors, que sovint hem de realitzar la nostra tasca enmig de tenebres: Maria no comprenia tota la profunditat dels plans de Déu; però mai no va cedir en la seva confiada esperança. Va ser l'esclava del Senyor en tot: en allò que comprenia i en el que no comprenia.

Moltes vegades he pensat que les poques, però entranyabilíssimes, paraules de Maria, o que es refereixen a la intimitat de Maria en l'Evangeli —el drama de Josep, en veure-la encinta, per exemple— havia de ser la mateixa Maria qui les expliqués. I n'he deduït que no solament va educar en l'esperança el seu diví Fill segons la naturalesa humana, sinó que va educar també —i ho continua fent— el seu Fill Místic, l'Església, en la seva peregrinació pel món.

Sens dubte va ser la mateixa Maria la qui va explicar que, davant la salutació de l'àngel, "ella es va torbar i pensava que podia significar aquesta salutació". També per ella coneixem el diàleg amb l'enviat de Déu, que acabà amb son sofriment absolut, a partir del qual s'inicià la seva maternitat i la seva acció educativa. El relat del naixement de Jesús i de l'adoració dels pastors acaba amb aquestes paraules: "Maria conservava tots aquests records i els meditava en el seu cor". Amb motiu de la presentació de Jesús al Temple, sant Lluç diu: "el seu pare i la seva mare es meravellaven de les coses que es deien d'ell". Els detalls de la fugida a Egipte —tan lligada a la visita dels Mags— està ple d'una intimitat que només Maria podia explicar. El relat de l'estada de Jesús al Temple al seus dotze anys, inclou paraules com "per què has obrat així amb nosaltres?", "però ells no compregueren el que els deia".

Per tots els detalls de la vida oculta de Jesús, durant la qual "els era obedient", es veu que Maria no tenia l'evidència de la missió del seu Fill, per a la qual l'havia de preparar en tant que home. Però tenia l'absoluta certesa, fonamentada en la fe que fa brollar l'esperança, que "el Senyor li donarà el tron de David, el seu pare, regnarà per sempre a la casa de Jacob, i el seu regne no tindrà fi" —com li havia anunciat l'àngel—. Per això a Canà, amb la seguretat d'aquesta esperança, diu: "feu el que Ell us digui". I amb aquesta seguretat de l'esperança seguirà el seu Fill i l'acompanyarà al peu de la creu i en els moments en què l'Esperit Sant constituirà son Cos místic.

Demanam a Maria que ens ajudi a educar en l'esperança perquè en l'esperança celebrem tots els 2.000 anys de la redempció, tal com ens exhorta a fer Joan Pau II.

PAU LOPEZ CASTELLOTE

TENIU HORES LLIURES?

A CATALUNYA CRISTIANA TENIM FEINA PER A VÓS

Tant si residiu a una ciutat com a un petit poble de Catalunya, podeu integrar-vos a l'equip de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Solament és necessari que:

- Estimeu CATALUNYA CRISTIANA.
- Us agradi relacionar-vos amb la gent.
- Hi pogueu dedicar amb constància el vostre temps lliure.
- Us faci il·lusió guanyar-vos un sobre-sou.

La tasca és molt senzilla, però us l'hem d'explicar amb detall. Si podeu desplaçar-vos a les nostres oficines de Barcelona, us atendrem amb molt de gust. Si, per raó de la distància del vostre lloc de residència, això no fos possible, us enviarem per escrit totes les instruccions. En qualsevol cas, truqueu en hores d'oficina al (93) 215.28.05, Srta. Magda.

VALENTINE
La pintura ideal

S'OFEREIX

Mestra de 22 anys (recuperacions, ajuda a l'escola,...) amb DEI, Català i monitor de lleure. Tel. 317 64 00 (Carme).

VIDUS/DUES, SOLTERS/RES, de 50/60 anys, catòlics practicants, nivell universitari, gran sentit amical exempt interès exclusiu trobar parella, residents Barcelona, es desitjaria formar grup reduït, finalitat reunions, excursions platja, muntanya, etc... Apartat 24316 Barcelona 08080.

Special Girona

LA BONA COMPANYIA

Porti sempre
la nostra
targeta VISA.

Per sortir
de casa és la
millor companyia.

 CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL DE GIRONA

Especial Girona

La festa litúrgica de Sant Narcís, patró de Girona, ha tingut sempre com a acte central de la seva celebració: la que és ara Missa concelebrada, sota la presidència del prelat, i anys enrera "Ofici de Pontifical celebrat per l'Excm. i Reverendíssim Sr. Bisbe, amb panegíric a càrrec de l'orador sagrat..."

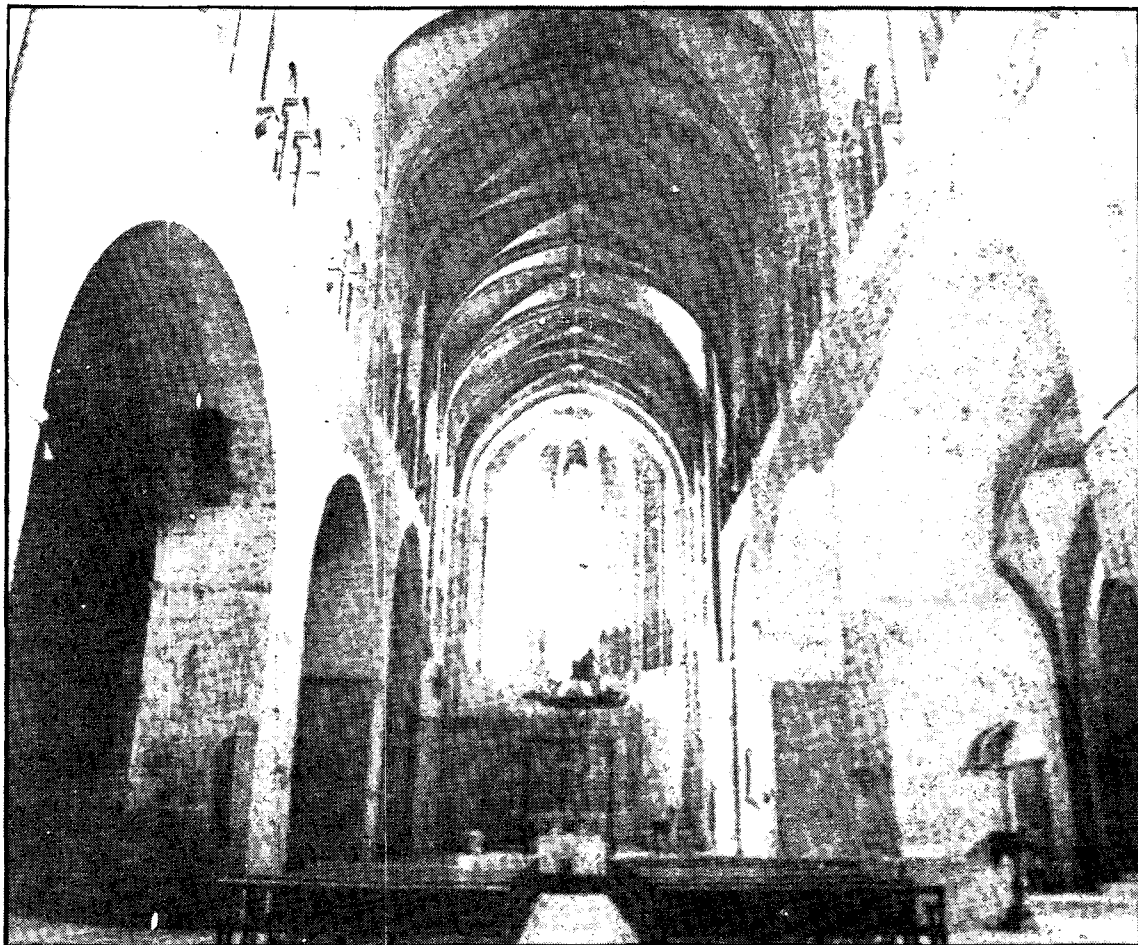
En el fons l'essencial és el mateix: una Missa solemne. Però en la forma s'ha produït un considerable canvi.

L'acte des de sempre, té com a marc el temple de Sant Feliu, en el qual es conserva el sepulcre, que fins l'any 1936 contenia les relíquies del Sant.

Antigament, i fins fa ben pocs anys, el capítol catedralici, presidit pel Sr. Bisbe es traslladava corporativament des de la Catedral a l'ex-col·legiata de Sant Feliu. El tritllejar de les campanes dels dos temples anunciaven la sortida de la brillant comitiva que baixava cerimoniosament la monumental escalinata, i travessant la muralla pel portal de Sobreportes, es dirigia a la antigament anomenada Santa Maria extramurs.

Obria la marxa el porrer, abillat amb la gramalla vermella. Seguia la creu, portada per un diaca. Dues llargues fileres de seminaristes, tots amb sotana, i els teòlegs amb roquet. Beneficiats de Sant Lluç; beneficiats i capitulars de la Catedral, tots amb els seus corresponents hàbits corals. El prelat anava acompanyat dels diaques d'honor, que sostenien les vores de la seva capa pluvial, i precedit del degà i els diaques l'altar; tots revestits amb el tern pontifical vermell. Tancaven la comitiva els familiars i patges.

Els xantres i salmistes cantaven un himne dedicat al sant

LA MISSA MAJOR DE SANT NARCÍS: AHIR I AVUI

Patró, i que era propi per aquella ocasió.

El poble contemplava amb un respectuós silenci el pas solemniat de la comitiva.

El Rector de Sant Feliu, acompanyat de la clerecia parroquial i de la Junta d'Obra, rebia el prelat a la porta del temple li oferia el salpasse. Seguia la processó fins a l'altar major, i canviant el Bisbe la ca-

pa per la casulla, començava el pontifical.

Per la seva part, la Corporació municipal, amb acompanyament de gegants i capgrossos, guàrdia municipal nocturna i diürna, de gran gala; bandera de la ciutat; agutzils, mestres de cerimònies, i la música militar, es traslladava des de la casa de la vila a l'ex-col·legiata, en la qual feia entrada darrera de la comitiva eclesiàstica.

En determinades ocasions hi havia assistit alguna rellevant personalitat, destacant, l'any 1462, en què s'hi va fer present el rei Joan II d'Aragó.

La corporació municipal ocupava lloc preferent en el presbiteri, i en començar el sermó, es posaven, per uns moments el barret, recordant un antic privilegi.

El panegíric del sant era pronunciat, generalment en

forma grandiloqüent, per algun predicador de fama.

Avui tota aquesta pompa externa s'ha suprimit. S'han retirat molts adjectius de la programació i es busca donar tot el relleu al que és essencial.

El Sr. Bisbe, privadament, es trasllada des del seu domicili al temple, i juntament amb els concelebrants es revesteixen en un altar del fons de l'església, amb senzills ornaments, i per el passadís central es dirigeixen a l'altar major.

La concelebració, en la nostra llengua, i de cara al poble és participada pels fidels que omplen la gran nau gòtica de Sant Feliu.

L'homilia que pronuncia el prelat és en to col·loquial, i amb un llenguatge senzill, planer i entenedor. I si bé no deixa de recordar-nos la figura i el simbolisme de sant Patró, és no tant com a panegíric sinó més aviat com a base i actualització de la nostra fe, i la seva aplicació a la vida d'avui.

Les paraules del Bisbe són escoltades amb atenció i interès, i encara l'endemà la premsa local en publica un extracte. El successor de Sant Narcís fa arribar la seva doctrina als diocesans, tant als que són presents a la cerimònia, com a aquells que, sense assistir-hi, volen copsar-ne el seu ensenyament.

Si bé en algun moment podríem recordar amb certa recança la brillantor de la festa d'abans, hem de reconèixer que la d'avui, amb la seva senzillesa, austeritat, i fins i tot, en algun aspecte, pobresa, té una autenticitat i un aprofundiment doctrinal propia de l'Església postconciliar.

ENRIC MIRAMBELL i BELLOC
Cronista de la Ciutat

CALÇATS

Avelli

Pl. Catalunya
Albareda, 10
Girona

Desitja als seus clients

Bones Festes

i Fires de Sant Narcís

Al mateix temps els convida a conèixer les noves instal·lacions del seu establiment de la Pl. Catalunya que ha estat totalment renovat.

Especial Girona

LES FIRES, TEMPS PERDUT?

Qualsevol festa popular representa un espai de temps en què ens lliurem dels deures quotidians per fer "quelcom diferent". Per alguns serà solament deixar la feina i descansar, per d'altres, assistir a tots els actes del programa esgotant les hores una a una. A tots se'ns dóna una possibilitat de disposar d'uns dies —com si fossin manllevats— i al final fer un balanç de com els hem aprofitat. Si no és així, podem dir que **hem perdut el temps**.

A Girona, les fires poden donar molts espais per aprofitar-lo. Si en acabar el darrer espetec dels focs repassem el programa i comprovem que no han passat en va, sentirem la satisfacció de no haver malgastat els dies de les festes. Un programa que sol ser atapeït d'invitacions a espectacles, concerts o balls; actes esportius i folklòrics; atraccions, sessions de cinema o teatre; concursos i exposicions; ocasions de menjar i beure a cada cantonada... Sembla que només falti la nostra decisió de ficar la mà a la butxaca i començar a descanviar bitllets verds per blaus, i aquests per moneda que se'n va rodant. Consultem el programa i escollim amb previsió els llocs que ocuparan les hores en cadascun dels dies. No vindrà malament fer una "planificació de Fires". I, si volem que si-

guin "ben aprofitades" en tots sentits, escollim les activitats com si fossim plats d'un **menú** que se'ns ofereix generosament.

En la preparació, tindrem l'oportunitat d'exercir una excel·lent virtut com és l'**hospitalitat**. Un parent que fa temps no hem tingut a dinar a casa; l'amic que havíem deixat d'escriure-li, el condeixible que fa anys no ha tornat a Girona... ara és el moment de convidar-lo que comparteixi la taula familiar. Això ens donarà ocasió també de **fer neteja** a fons de la casa, virtut molt escaient. Potser a fer un **regal** a l'esposa, que sense aquest esdeveniment no hauríem pensat... Bon inici serà, no cal dir-ho, l'assistència **amb tota la família** a la Missa concelebrada en honor de Sant Narcís. Allí compartirem la nostra fe que es perpetua al llarg dels segles entre els gironins. Al moment de cantar el "Crec en un Déu" que ressona sota les arcades de l'Església de Sant Feliu reafirmem que Girona vol ser cristiana per més que el sepulcre del màrtir resti buit. I recollim la bosseta de cotó fluix per si un dia tenim mal d'orella puguem invocar l'ajuda del nostre patró amb aquest símbol material.

Els actes populars són també bona ocasió de practicar al-

tres comportaments de signe cristià: podrà ser el **cedir el pas** quan anem amb cotxe, als qui van a peu. Sentir-nos **units en enllaçar les mans** quan ballem una sardana; **ajudar** a un artista espontani que es guanya la vida actuant en ple carrer... les virtuts cristianes les podrem exercitar enmig de les festes i en el brogit de la fira.

I el **dia de Tots Sants**, celebrant la glorificació dels que han nascut a la Nova Vida després del seu testimoni cristià després del seu pas entre nosaltres. Veient aquell dia més que mai els molts **Sants** que corren pel carrer i son dignes d'imitar i estimar.

I dintre els dies d'aquestes fires gironines trobarem també la commemoració dels Fideles Difunts, en què ens recordarem dels qui "ens han precedit en el signe de la fe i dormen el son de la pau", oferint-los la **nostra pregària** i potser també unes flors prop del lloc on deixarem les seves despulles.

Es clouran les fires amb l'espectacle enlluernador dels coets i les cascades de llum, que acabaven al final amb el "Glòria a Sant Narcís". Si ara el fum no ens permet veure'l, diem però un sincer **Gràcies, Sant Narcís**, perquè aquests dies hem tingut ocasió de

practicar molts actes cristians i hem acabat fent un balanç positiu de les fires. No, **no haurérem perdut el temps**, si sabem escollir aquells petits esdeveniments que ens faciliten,

a cada moment, ser una mica millors i ajudar els que ens envolten.

JOSEP Mª MINISTRAL
i MASIA

Industrial Ginés s.a.

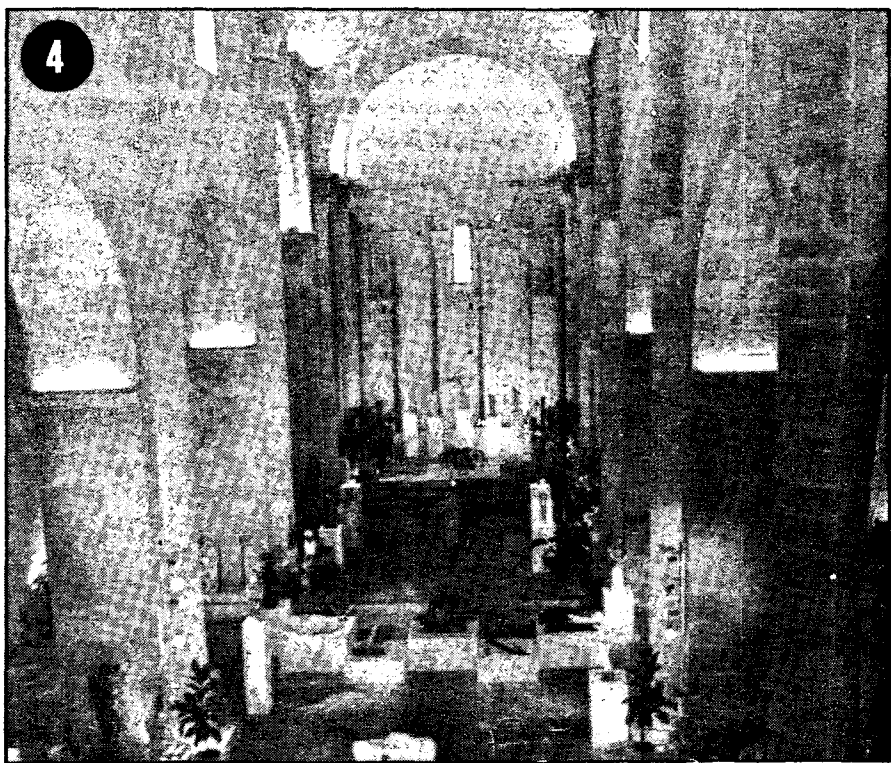
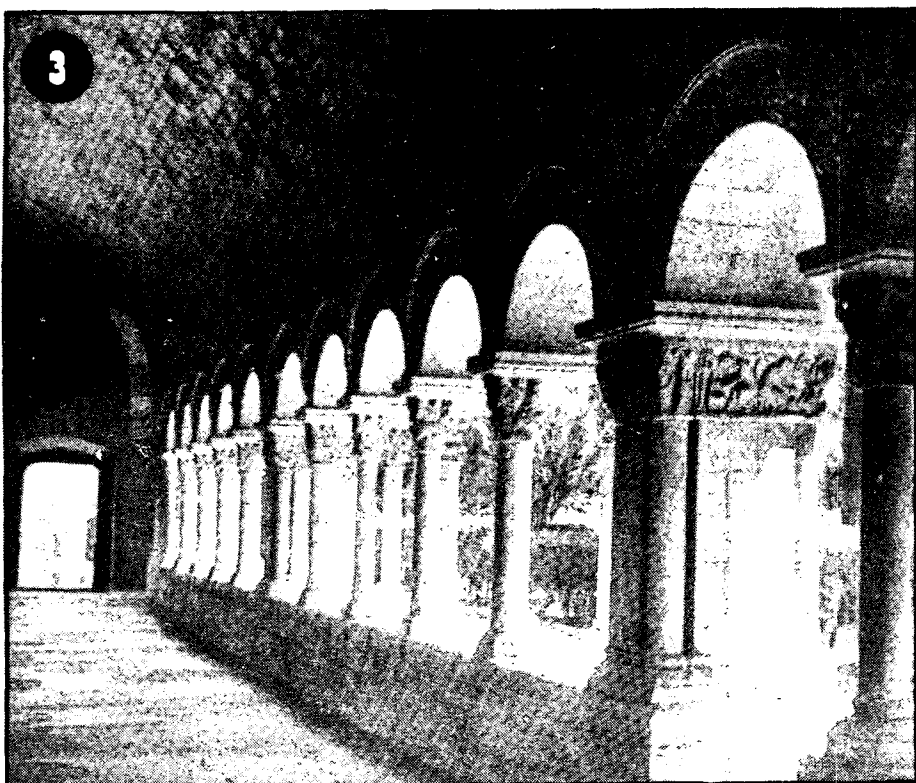
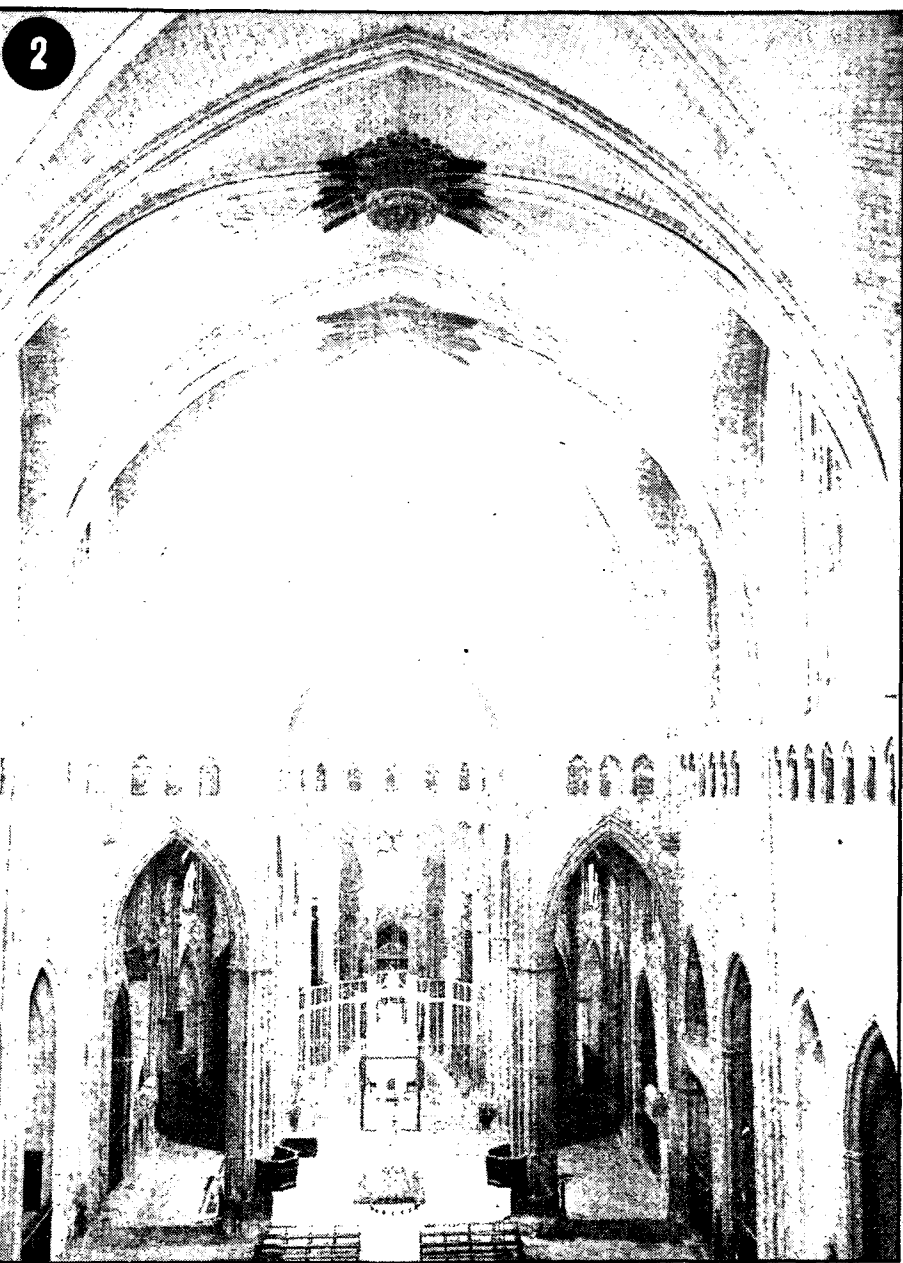
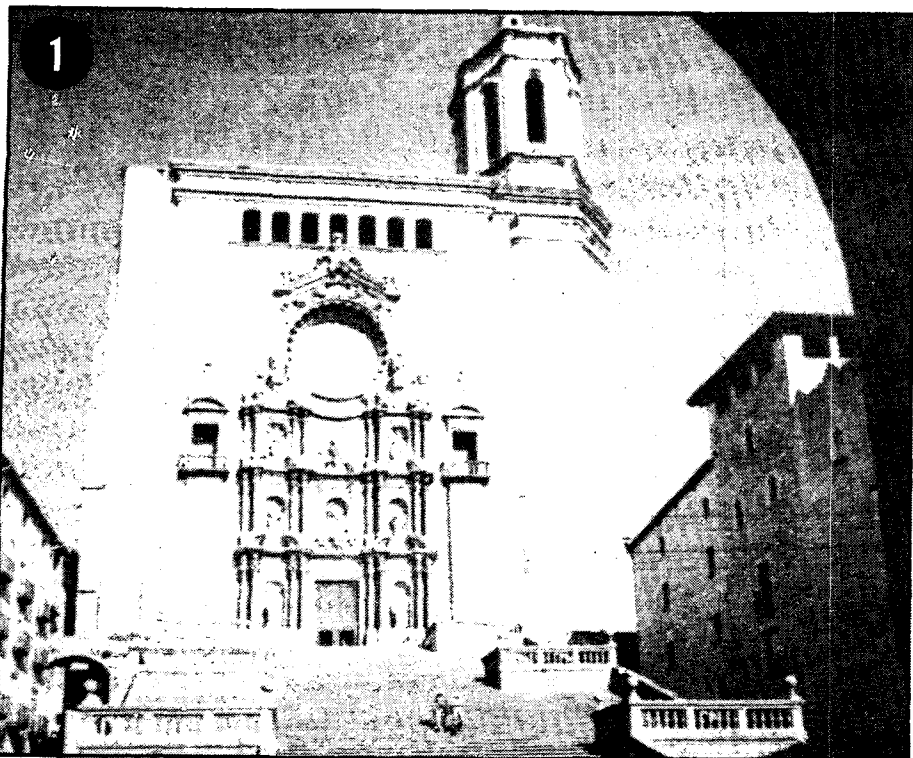
CENTRAL
DISTRIBUÏDORA
DE MATERIALS
ELÈCTRICS
I DE CALEFACCIÓ

Ctra. Barcelona, 202 - ☎ 21 86 00 - Télex 56208-GNES - 17001 GIRONA

FRED INDUSTRIAL I COMERCIAL

AIRE CONDICIONAT

HOTELERIA

Especial **GIRONA** **I HIST**

Quan anava a escola i ens donaren les primeres lliçons d'història, parlant de Girona només ens deien que qualificatius encomiàstics com la "immortal", "l'heroica", la invencible dels innumbrables setges, d'un heroi sobressortint, el general Alvarez de Castro... I, tot això romanien en una boira que es fonia al primer cop de vent.

Ja més crescutet, vaig anar veient que tot allò que ens havien explicat no era pas el més interessant. Perquè vaig descobrir que la fama d'una ciutat no pot cenyir-se als fetes d'una epoca determinada, i menys si aquesta és relativament recent i que, per tant, l'ensenyament no era correcte i menys si només servia a una pedagogia de rentat de cervell. Vaig adonar-me que la història de cada poble és molt més del que volen fer-nos veure, i el que volen fer-nos veure no és en realitat el més important, sinó allò que és servei al sistema.

Ningú no ens deia que Girona era una de les ciutats més antigues de Catalunya. Que ja existia molt abans dels romans, com ho proclamen els vestigis ibèrics que s'hi han descobert. Que era una cruïlla Pirineus ençà, que serví perquè el gran Carlemany pogués avançar per terres ibèriques allunyant el perill dels àrabs que havien envaït la major part de la península, establint la Marca Hispànica que, amb el temps va transformar-se en la Catalunya dels comtes-reis, dominadora del Mediterrani.

Tot això no tenia importància.

1.- La façana de la catedral, d'estil renaixentista, començà a construir-se durant el segle XVII i s'acabà el 1793.

2.- La primera catedral de Girona va ser romànica fins a finals del segle XIII quan va iniciar-se la construcció de l'actual, del més bell gòtic mediterrani, la volta de la qual és considerada la més ampla del món. Les obres de l'interior de la catedral s'acabaren durant el segle XVI.

3.- De l'antiga seu gironina resta el gran claustre romànic, admiració dels visitants de l'edificació senyera de la Ciutat.

el Girona

PEDRES

TÒRIA

Però després, ja gran, vaig descobrir la història de Girona i, sobretot, varen captivar-me les pedres. Les pedres de la vella ciutat que van cantant les èpoques i els averanys superats amb goig o dolor. Vaig descobrir aquesta simfonia de pedres ascendent vers la coda de la Seu més ampla de Catalunya i del món.

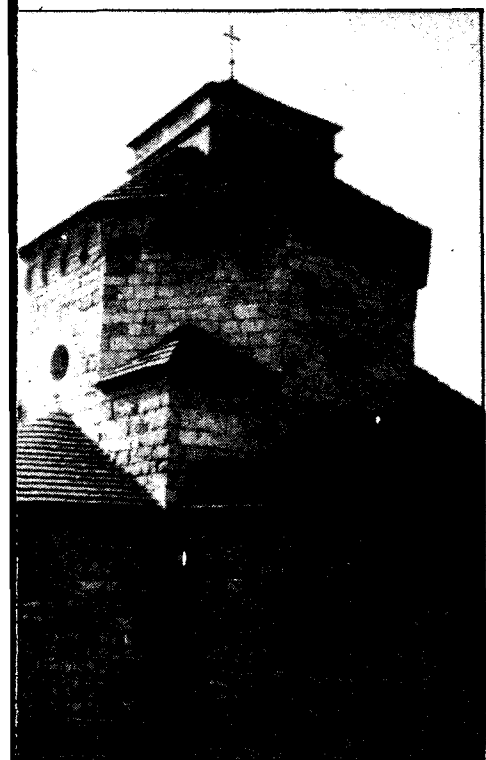
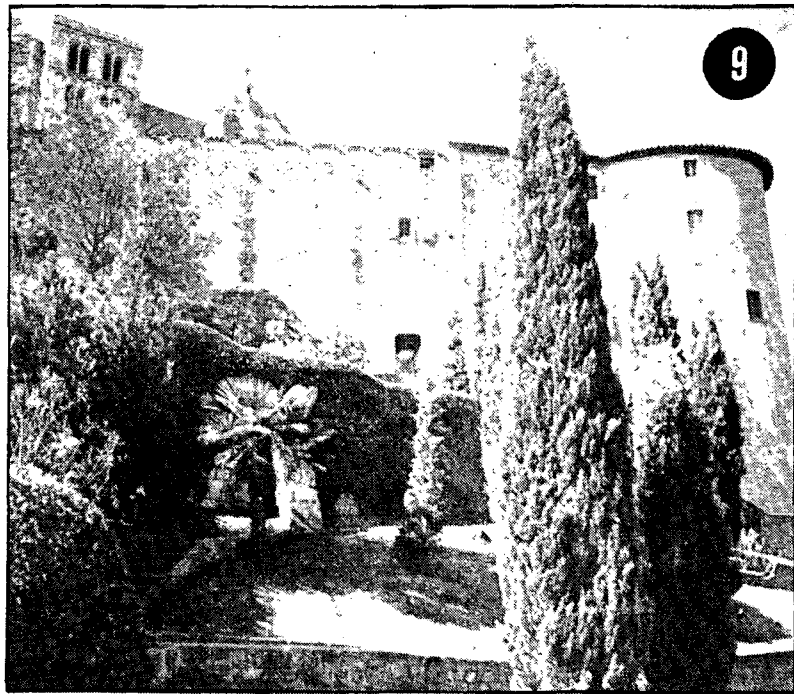
I, seguint les pedres mil·lenàries, sobta, a Girona, la presència de tots els estils, com la façana barroca de la catedral gòtica que guarda un meravellós claustre romànic. Qui no s'embadaleix contemplant els absis romànics de sant Pere de Galligants o de l'església de Sant Nicolau? ¿Qui no somiarà pretèrits quan penetra en el silenci d'un claustre com el de Sant Daniel?

Deixo a part els museus. Però sí que diré que tota la ciutat vella de Girona és un museu. Un museu en el qual cada dia es poden fer nous descobriments, resseguint els carrers costeruts que demanen bon calçat.

La vella ciutat va eixamplar-se enllà de les muralles esplèndidament. Ara com abans és cruïlla de pas per tots els pobles de les comarques de l'envolten. Venint de França és el pas obligat que obre una visió de Catalunya, el país que mai no ha perdut l'esperança, que sap recuperar-la en els moments més difícils de la història, de la qual Girona n'ha escrit pàgines fonamentals.

ORIOl CAMPS

- 4.- Interior de l'església de Sant Pere de Galligants, convertida en museu.
- 5.- L'església romànica de Sant Nicolau.
- 6.- El reposat claustre romànic amb pis gòtic, del monestir de Sant Daniel.
- 7.- Una vista del passeig arqueològic, on poden comprovar-se les diferents èpoques del desenvolupament gironí.
- 8.- A redós de la ciutat vella, l'esplendorós eixampla ens parla de la vitalitat de la mil·lenària Girona.
- 9.- Carrer de la ciutat vella i absis de la catedral.

LA CAPELLA DE SANT NARCÍS EN L'ESGLÉSIA DE SANT FÈLIX, DE GIRONA

A la ciutat de Girona, la devoció i el culte de sant Narcís es concentren principalment en la capella que li és dedicada dins l'església parroquial de Sant Feliu. Aquella és com un gran temple, diferent en estil i en aparell constructiu, adossat a l'església principal, que històricament i litúrgicament li fa d'església mare.

La paternitat de la construcció de la capella s'atribueix principalment al bisbe Tomàs de Lorançana i Butron, qui regí la diòcesi gironina des de l'any 1775 fins al 1796. La construcció de la nova capella va durar des del 14 d'abril de 1782 fins al 2 de setembre de 1792. En la primera data fou col·locada solemnement la primera pedra i en la segona es féu el trasllat de les restes mortals del sant patró des del sepulcre gòtic que encara subsisteix a l'altar de santa

Afra del mateix temple parroquial, fins al sepulcre que li fou erigit en la nova capella.

Un gran retrat a l'oli, que s'exhibeix actualment en la Casa de Cultura "bisbe Lorenzana" de Girona, representa aquell prelat traçant amb un compàs el plànol de la repetida capella, que fou una de les obres cabdals del seu episcopat.

Aquestes dades històriques foren consignades per a perpètua memòria en una làpida que es conserva a la paret de mà dreta del vestíbul de la capella de Sant Narcís. La inscripció fa notar que aquella obra es degué a la munificència del prelat, però també a la cooperació dels fidels gironins, qui hi ajudaren amb diners i treball. Això significa que les persones acabades hi ajudaren amb diners i els pobres ho feren amb prestació

personal. Fou, doncs, una obra de tot el poble gironí, que féu seva i realitzà amb entusiasme la idea del seu prelat.

És una construcció de pedra brunyida de color molt fosc, apta per a indicar el destí funerari de l'obra, feta segons l'estil neo-clàssic que llavors era l'última paraula en els estils arquitectònics o en la moda del ram de la construcció.

Com va escriure el cronista oficial de la Ciutat de Girona, Joaquim Pla i Cargol, "per a la construcció de la capella, molts operaris de Girona i de la comarca van treballar gratuïtament un jornal per setmana per guanyar les indulgències que oferí el prelat als qui hi col·laboressin amb el treball personal (Girona arqueològica, Girona, 1951, p. 100).

Fins a l'any 1936 hom conservà en la capella esmentada un tes-

timoni gràfic de la col·laboració popular en un ex-vot, on es representava la ruïna d'una casa que un grup d'obres enderrocaven per a deixar expedit el solar de la nova obra, representada per les elipses del plànol aprovat. De sota les runes dels sostres caiguts, en sortien quatre obrers amb la meitat del cos encara enterrat per les runes.

Una inscripció feta a l'angle inferior esquerre del quadre deia que "Josep Amat, sabater, Joan Amat, fabricant de fideus, Benet Balari, albadiver, Onofre Oliver, sabater, Antoni Pi, mestre de cases, el matí del dia 14 de juliol de 1782, mentre enderrocaven una casa per construir la nova capella de Sant Narcís, van enfonsar-se dues voltes i els sepultaren entre les runes, però ells en sortiren sense cap dany important per in-

tercessió del gloriosíssim patró i màrtir a qui dedicaven llurs treballs."

El pintor volgué accentuar el caràcter popular de l'obra representant els quatre obrers que romangueren al cim de les parets, cofats amb la típica barretina vermella de la gent senzilla del país.

Imitant una consigna, que els primers dies de la revolta de l'any 1936 el govern de la Generalitat féu inscriure al portal del temple de Sant Feliu, de Girona, jo diria als gironins, nadius i sobrevinguts, de la generació actual: "Poble, estima aquest edifici, que és teu".

Per JAUME MARQUÈS
i CASANOVAS
Cronista oficial de la ciutat

EDICIONS DEL SECRETARIAT

DE CATEQUESI DE GIRONA

DÉU MEU,
SÓC AQUI

* DÉU MEU, SÓC AQUI

Llibret dirigit als pares d'infants (6-11 anys) que volen ajudar els seus fills a pregar. Inspirat en Pierres Vivantes. Elaborat per Joan Busquets Dalmau. Format quartilla.

* INICIACIÓ DELS INFANTS A LA LITURGIA

Llibret del catequista on al llarg de 22 sessions es preté que l'infant interioritzi els símbols més importants de la litúrgia. Edat: 8-11 anys. Adaptació del francès a càrrec de Jaume Julià i Enric Plantés. Format quartilla.

* FEM VIA AMB JESÚS

Col·lecció de 20 catequesis per a nens i nenes d'11-12 anys. Correspon al llibre del catequista editat pel S.I.C.:

Fem Via amb Jesús. Carpeta tamany foli. Adaptació del francès a càrrec de Josep Perich i Joan Busquets.

* ESDEVENIR CATEQUISTES

Josep Maria Ma. Maideu proposa dotze sessions, de nivell bàsic, per a la formació dels catequistes. Carpeta amb un fascicle per a cada sessió. Format quartilla.

* LA FONT DE LA VIDA

Col·lecció de 20 catequesis per a nois i noies de 12-14 anys. Elaborat per Josep Perich i Joan Busquets amb un equip de catequistes. Carpeta tamany foli.

* ARPA CATEQUÈTICA

Publicació trimestral dirigida als catequistes. Conté experiències, articles de fons, informació, ... per a la promoció del catequista. Format quartilla. Porta 6 anys d'existència.

* CONVIDATS A SEGUIR-LO

Catequesi sobre Jesucrist per a nois i noies a partir dels 14 anys. Adaptació d'una catequesi de Sestao a càrrec de l'Enric Plantés Carpeta en fascicles, tamany quartilla.

* DIBUIXOS QUE PARLEN

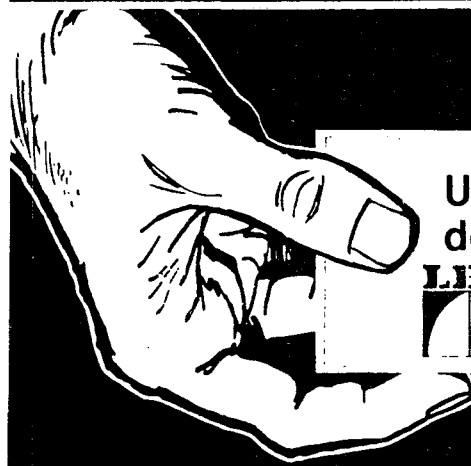
Carpeta amb 100 folis de dibuixos de procedència diversa. Útil a l'hora de compondre un text o mural. Presenta aquest recull: Josep Perich Serra.

* PREGUEM

Recull de 48 pregàries per a adolescents i joves. Elaborat pel Servei d'Orientació Vocacional. Format quartilla. Preu 100 ptes.

Per a comandes dirigiu-vos al
Secretariat de Catequesi.
Apartat 294 GIRONA

Horaris del secretariat:
De dimarts a divendres:
de 10 a 1 del matí. Tel. 20 04 62

Una llibreria amb ganes
de servir-vos. Visiteu-nos!

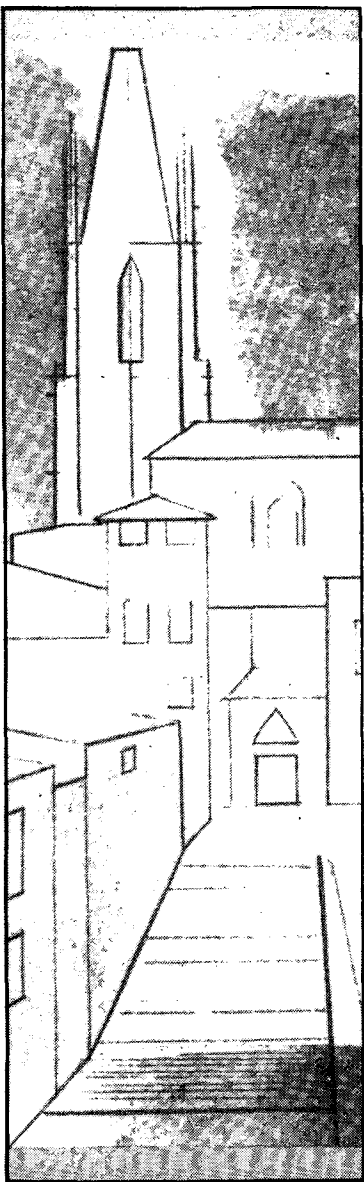
Plaça del Vi, 2 -
Tel. 20 19 69
GIRONA

COL·LEGI MARISTES

Desitja a tots els
gironins una felicitat
Festa Major

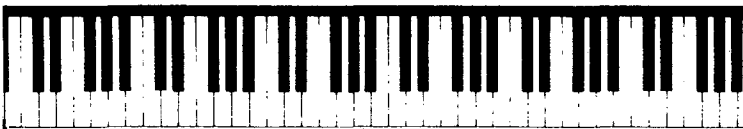
C/. Selva, 3
17005 Girona
Tel.: 23 22 11

Especial Girona

SOIART

INSTRUMENTS MUSICALS

RUTLLA, 106 - TEL. 20 06 43 - GIRONA

Magatzems

"El Faro"

Plaça del Vi, 12 - Ciutadans, 1
Telèf.: 20 46 23
GIRONA

COL·LEGI DE L'ANUNCIATA (Dominiques)

Nivells de: Pre-escolar

EGB

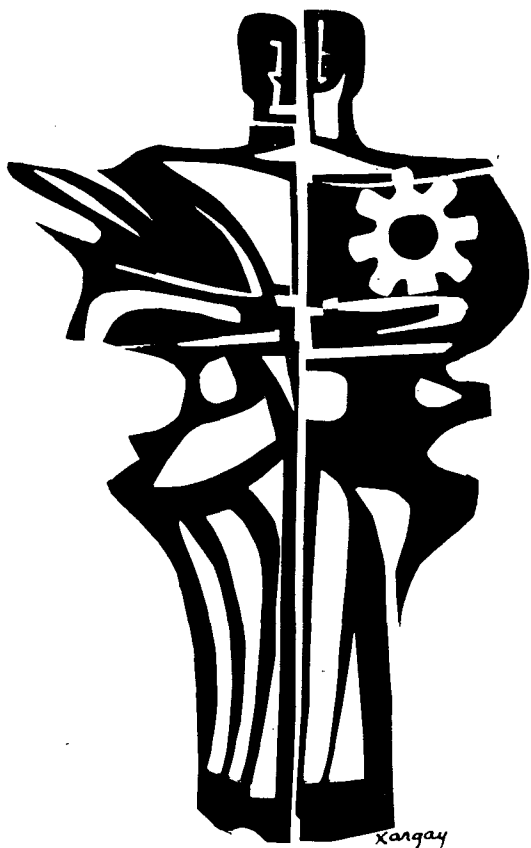
BUP mixtos

Activitats complementàries i extraescolar

C/. Pare Coll n.º 3 Girona. Tel.: 23 31 42

El col·legi s'uneix a la campanya de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Tant de bo arribi aquest setmanari a totes les llars dels nostres pobles.

Endavant!

CAMBRA DE COMERC,
INDÚSTRIA I NAVEGACIÓ
DE GIRONA.

Gran Via Jaume I, 46. Tel. 20 04 00
Tèlex 57.105 COCIG E. Telefax 214718
17001 GIRONA

AL SERVEI DE L'EMPRESA GIRONINA

COMERÇ INTERIOR

Assistència tècnica al comerciant sobre organització, gestió, finançament, etc.

COMERÇ EXTERIOR

Expedició de Quaderns ATA. Emissió de certificats d'origen. Presència a Fires Internacionals. Missions comercials a l'estranger.

INDÚSTRIA

Assistència tecnològica. Borsa de Subcontractació. Assessorament sobre crèdits i subvencions.

FORMACIÓ

Cursos d'idiomes, de pràctiques administratives, de formació ocupacional i d'iniciació a la vida activa.

CREACIÓ DE NOVES EMPRESES

Orientació sobre viabilitat de projectes, formes jurídiques, tràmits administratius i contractació laboral.

CENTRE D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Biblioteca, Hemeroteca, Fons documental, Arxiu de Premsa, Col·leccions legislatives.

ALTRES SERVEIS

Tèlex, Telefax, Sales de Reunions, Vitriues d'exposició de productes a l'aeroport.

PEREGRINACIÓ MARIANA A ROMA PER LA IMMACULADA

del 4 al 9 de desembre

Aquest pelegrinatge a Roma, en el marc de l'Any Marià i plenament volent seguir-ne el seu esperit, ens portarà a visitar els llocs, les imatges i les esglésies on la Mare de Déu sota diverses invocacions, és venerada i vetlla sobre la Ciutat Eterna.

VISITAREM:

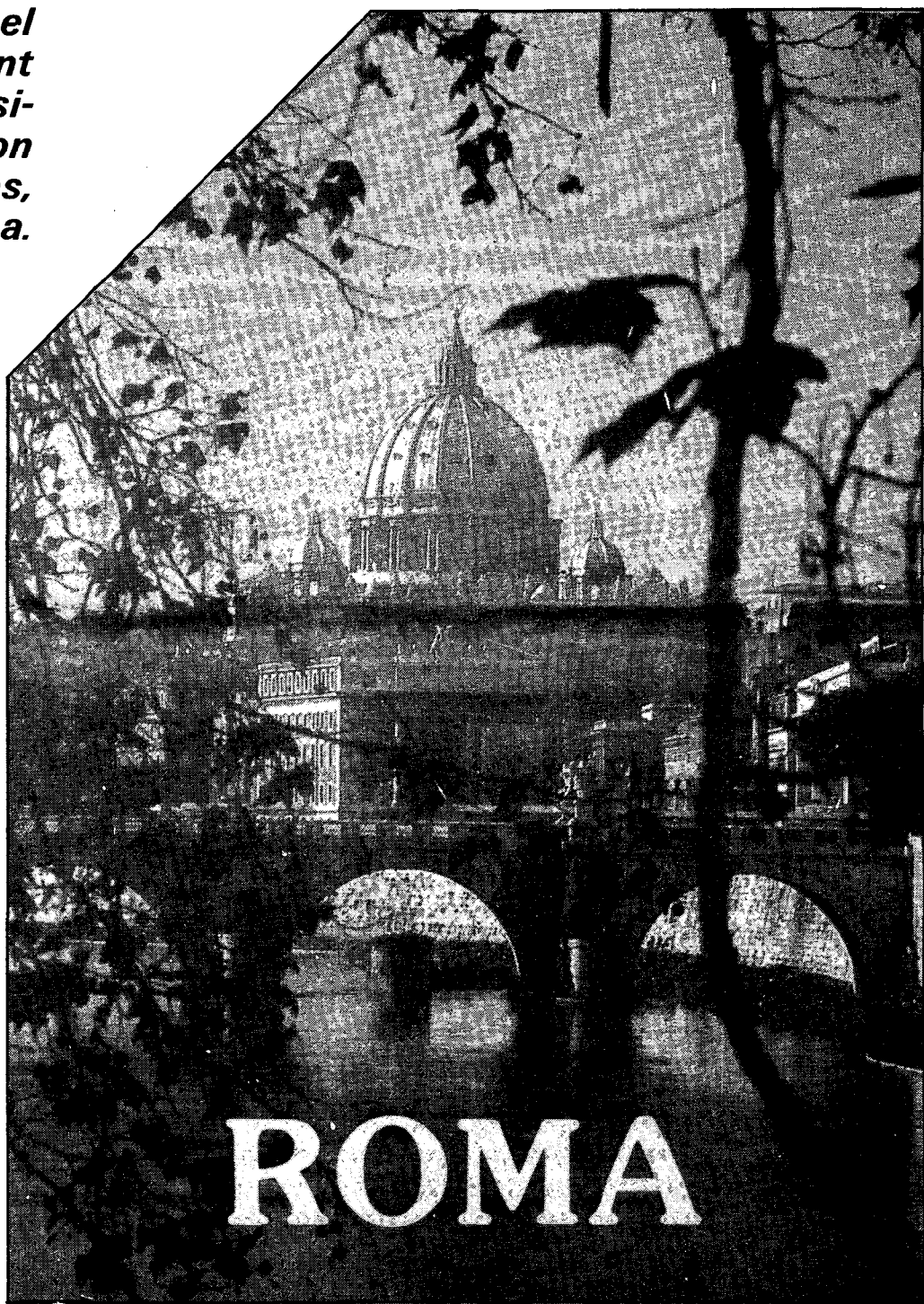
Dissabte, 5 de desembre: Catacumbes de Priscil·la, Museus Vaticans, **Santa Maria in Cosmedin**, Temples romans, Arc d'Adrià, **Santa Maria in Ara-Coeli**, Capitoli, **S. Nome di Maria** al Foro. Coliseum.

Diumenge, 6 de desembre: **Santa Maria di Montserrat**, Plaça de Sant Pere, Angelus, **Santa Maria in Valicella (Chiesa Nuova)**, **Santa Maria dell'Anima**, **Santa Maria della Pacem**, Piazza Navona, Panteon, Fontana di Trevi.

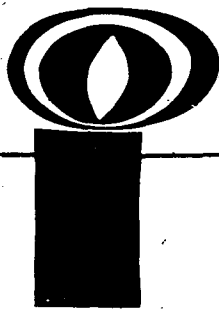
Dilluns, 7 de desembre: Grutes Vaticanes, Pietà, Visita Basílica de Sant Pere, Jardins del Vaticà, **Mare de Déu de Lourdes**.

Dimarts, 8 de desembre: **Santa Maria la Maggiore**, **Santa Maria in Trastevere**, Giannicolo, Piazza di Spagna, Trinita dei Monti, Pincio, **Santa Maria in Monte** e **Santa Maria dei Miracoli**.

Dimecres, 9 de desembre: Audiència amb el Sant Pare.

Per inscripcions adreceu-vos a: ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3er., 3a. 08010 Barcelona
Telèfon 301 37 18 de 10 a 1 i de 5 a 7. Srta. Maria Figueras.

Meditació sobre el Sínode

“SI MALTRACTÀVEU LES VIUDES I ELS ORFES, S'ENCENDRIA LA MEVA INDIGNACIÓ CONTRA VOSALTRES”

Les paraules de la Llei mosaica són una bona resposta, a la pregunta que massa vegades es plantegen àdhuc els cristians: ¿per què el maltractar els homes és una ofensa a Déu, un pecat? La cosa és més fonda que una qüestió de relació entre iguals. Els membres del poble de Déu i també els immigrants segons el text que llegim, estan sota la mirada i la protecció de Déu; especialment els més pobres, perquè en ells és ben clar que ningú més els protegeix, ni poden autoprotegir-se. A nosaltres, homes que proclamem la consciència dels drets humans, ens cal adonar-nos de quelcom que és fonament d'aquests drets: els homes som criatura, fills, de Déu.

Lectura del llibre de l'Éxode (22:20-26)

El Senyor diu: “No maltractis ni oprimeixis els immigrants, que també vosaltres vau ser immigrants al país d'Egipte. No maltractis cap viuda ni cap orfe: Si els maltractes i alcen a mi el seu clam, jo l'escoltaré i, encès d'indignació, us mataré amb l'espasa: les vostres dones quedaran viudes, i orfes els vostres fills.

Si prestes diners a algú del meu poble, als pobres que viuen amb tu, no facis com els usurers: no li exigeixis els interessos. Si et quedes com a penyora el mantell d'algú, torna-li abans no es pongui el sol. És tot el que té per abrigar-se, el mantell que l'embolcalla. ¿Amb què dormirà? Si ell alça a mi el seu clam, jo l'escoltaré, perquè sóc compassiu”.

“US ESTIMO, SENYOR, VÓS M'EMFORTIU”

El salm completa el paral·lelisme amb l'evangeli iniciat en la primera lectura. Estimar Déu i estimar el proïsme. Per estimar el proïsme, cal estimar Déu vivent, escut i força. En el sentit de Déu recolza el sentit de l'home.

Salm 17: 2-3a, 3bc-4,47 i 51ab (R.:2)

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu,
roca i muralla que em deslliura.

R. Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.

Déu meu, penyal on m'amparo,
escut i força que em salva.
Rodejat d'adversaris delirants, clamo al Senyor,
crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal.
Beneïxo el Senyor que em salva.
“Ha donat grans victòries al seu rei,
ha mostrat l'amor que té al seu Ungit”. R.

“ABANDONÀREU ELS ÍDOLS, PER ADORAR I ESPERAR EL SEU FILL”

La comunitat de Tessalònica és descrita per sant Pau com una comunitat cristiana exemplar (vegeu la lectura segona del diumenge passat). Avui el fragment prossegueix mostrant la continuïtat entre l'exemple de l'Apòstol i la vida dels creients, i la irradiació del testimoni per totes les esglésies. La frase que el leccionari destaca és un resum magnífic del procés cristià: “abandonar els ídols” és convertir-se constantment; “adorar Déu” és l'actitud fonamental; “esperar Jesucrist” és l'orientació bàsica dels creients.

Lectura de la primera carta de Sant Pau als cristians de Tessalònica (1:5c-10)

Germans, ja sabeu el que fèiem per vosaltres mentre érem a la vostra ciutat. També vosaltres, heu imitat el nostre exemple i el del Senyor, acollint la paraula de Déu enmig de moltes adversitats, plens del goig de l'Esperit Sant. Així heu estat un model per a tots els creients de Macedònia i d'Acaia, perquè, des de la vostra ciutat, s'ha estès el ressò de la paraula del Senyor. I no solament a Macedònia i Acaia; pertot arreu parlen de la vostra conversió de manera que no ens cal afegir-hi res: ells mateixos contenen com va ser la nostra arribada entre vosaltres i com abandonàreu els ídols i us convertíreu a Déu, per adorar només el Déu viu i veritable i esperar del cel Jesús, el seu Fill, que ell ressuscità d'entre els morts, i que ens salvarà de la pena, en el judici que ha de venir.

Entre les paraules de sant Pau als cristians de Tessalònica i l'experiència de les primeres setmanes del Sínode dels bisbes sobre la vocació i la missió dels laics a l'Església i al món, hi ha una continuïtat impressionant.

• Escoltar

Sota la presidència del Papa, l'aula sinodal s'ha omplert de bisbes representants de les diverses conferències episcopals, de bisbes prefectes de la Cúria romana, de superiors generals religiosos, de laics especialment convidats. I durant hores, han fet quelcom que —a primera vista— semblaria inútil: escoltar el testimoniatge de les esglésies, de les seves preocupacions i esperances; sense decidir res, sense comentar res... escoltant, i fent-se càrrec de la pluralitat en la comunió. ¿No és el que deia sant Pau? “Conten com va ser la nostra arribada entre vosaltres —els laics de Tessalònica, amb els pastors que Pau hi havia posat, sota la inspiració de l'Esperit— i com abandonàreu els ídols...”

Si només llegim a la premsa la referència de les intervencions ja hom experimenta l'alè de la universalitat, ¿com no ha d'ésser l'experiència directa? Ara és un bisbe que parla en anglès, ara un que parla en castellà, un altre que ho fa en llatí, o en francès... L'Església parla totes les llengües, perquè en totes elles ha trobat resposta “el ressò de la Paraula del Senyor”. Un bisbe parla des de l'experiència de Sidney, l'altre des de la del Mali, un tercer aporta el testimoniatge de les comunitats de base del Brasil, un quart destaca elements teològics per a la comprensió general... I l'Església es va dibuixant en la seva varietat: petita i minoritària en alguns llocs, rodejada per l'Islam en d'altres, sota règims dictatorials en no pocs, activa en la lluita contra les discriminacions en grans zones del món, necessitada d'animació i de represa en alguns casos, vigorosa i il·lusionada allà on es viu la novetat de l'Evangeli...

Encara que escoltar sembli, d'entrada, perdre el temps (hom podria llegir, pel seu compte, aquests reports), és clar que tothom està d'acord, després de fer-ho, que és d'una eficàcia extraordinària: “pertot arreu parlen de la vostra conversió, de manera que no ens cal afegir-hi res”.

• El Domund d'enguany

El Domund d'enguany, a la llum del Sínode, i en el context de l'any maria, ha rebut una dimensió profunda, en aquest sentit. La relació entre vocació i missió és exactament la relació escoltar i fer. I l'actitud de Maria, definida repetidament per Joan Pau II, és la que contemplàvem diumenge passat: escoltar la paraula de l'àngel, i començar tot seguit a complir la missió de portar Crist als homes. El Domund aprèn aquest ritme, que és, en definitiva, el ritme constant de l'Església: “...Escoltant religiosament la Paraula de Déu, i proclamant-la confiadament”.

Qui sap si, en realitat, els retards en la propagació de l'evangeli no provenen d'una deficiència en l'escoltar! Hom té la temptació de parlar de seguida de les coses que ell pensa, de les que li semblen més oportu-

nes, de les que viu amb més intensitat..., sense haver-se aturat a escoltar prou “allò que l'Esperit diu a les esglésies”, i també “aquelles veus profundes que venen de la humanitat”, segons la frase feliç de Pau VI.

• El llenguatge dels fets

Encara hi ha una altra manera de parlar que s'ha fet sentir durant aquest mes d'octubre, a Roma, durant el Sínode. És la que ha utilitzat Joan Pau II per recordar a tota l'Església quina és, radicalment, la vocació i la missió de tota l'Església, i no pas només dels laics: la santedat, el testimoni decidit sobre Jesucrist, fins al do de la pròpia vida si Déu ho demana.

El llenguatge dels fets ha estat sobretot, durant el mes d'octubre, el de les beatificacions i de les canonitzacions. Gairebé cada diumenge, l'Església ha experimentat el goig de trobar que alguns dels seus membres eren proposats als altres com a models, com a verificacions històriques de la possibilitat de seguir l'Evangeli.

També això cal escoltar-ho. Després de la Paraula de Déu, això és precisament el que cal escoltar, puix l'autoritat dels sants, en la fe cristiana, està immediatament després de l'autoritat mateixa del Senyor. Així ho remarca un dels documents ecumènics, amb molta exactitud. I també ho deia sant Pau: “¿Què és Apol·ló? I què és Pau? Ministres per mitjà dels quals heu cregut, cadascun d'ells segons la mesura que Déu li ha donat... Per tant, que ningú no es gloriï en uns homes, perquè tot és vostre, tant Pau, com Apol·ló, com Quefes... i vosaltres sou del Crist, i el Crist, de Déu” (1 Cor 3, 5.21-23).

• Els fruits

És inevitable que, quan acabi el Sínode, es facin balanços. És normal, i probablement bo, fer-ho. Però em sembla que, ja des d'ara, el fruit del Sínode ha de veure's, en gran part, en el seu mateix dinamisme, i en aquests fets que l'acompanyen. Si els bisbes que s'han reunit durant el mes d'octubre a Roma, cadascun a l'interior de les pròpies Conferències, i a les seves pròpies Esglésies, com una conseqüència d'aquest encontre està més disposat a escoltar la Paraula de Déu i el testimoni dels germans, més animat a ajudar les comunitats a “abandonar els ídols —tants, i tan subtils i atractius en el nostre món!—, a adorar Déu i a esperar el seu Fill”, puix aquesta és, en definitiva, la missió de l'Església una; si cadascun d'ells està més convençut encara, i de manera eficaç, que la tasca decisiva és la d'ajudar a la santedat dels fidels... ¿no haurà estat un gran èxit el Sínode de 1987? ¿no haurà estat digne commemoració dels vint-i-cinc anys del Concili Vaticà II, que va declarar: “tots els fidels cristians, en la seva pròpia condició de vida, d'ofici o de circumstàncies, i precisament mitjançant totes aquestes coses, es podran santificar cada dia més, si saben rebre-ho tot, amb fe, de la mà del Pare del cel, i col·laboren amb la voluntat divina, manifestant d'aquesta manera a tothom, en la seva pròpia tasca temporal, l'amor amb què Déu estimà el món” (Constitució Lumen gentium, n. 41)?

“ESTIMA EL SENYOR, EL TEU DÉU, I ESTIMA ELS ALTRES COM A TU MATEIX”

El Domund, diumenge passat, i la solemnitat de Tots Sants, el proper diumenge, impedeixen enguany la lectura de les controvèrsies de Jesús, a Jerusalem, amb els seus adversaris. Només trobem aquesta que escoltem avui, amb els fariseus. És, però, molt significativa en el context de sant Mateu: el tema de la Llei és bàsic, des del sermó de la muntanya. Cal entendre, doncs, aquest fragment, a la llum del text de Mateu 5,17: “No he vingut a destruir la Llei, sinó a donar-li acompanyament”. La resposta de Jesús, en efecte, era ben coneguda per tot israelita observant, com ho eren els fariseus. I Jesús la confirma; no sols amb paraules, sinó amb el seu mateix misteri pasqual: en ell, “Déu es perfectament glorificat, i els homes són santificats”, com subratlla la Constitució del

Concili sobre la litúrgia, n.7. Precisament per això es pot dir que la pregària cristiana és quelcom radicalment favorable als homes, en quant està unida al doble moviment de l'acció de Crist.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (22:34-40)

En aquell temps, quan els fariseus s'assabentaren que Jesús havia fet callar els saduceus, es tornaren a reunir, i un d'ells, mestre de la Llei, per provar-lo, li va fer aquesta pregunta: “Mestre, ¿quin és el manament més gran de la Llei?” Jesús li contestà: “Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments escrits en els llibres de la Llei i dels Profetes vénen d'aquests dos”.

CALENDARI

Diumenge, 25 d'octubre. XXX del temps ordinari. Sant Bernat Calbó, bisbe; sant Crisant i santa Daria, esposos; sant Crispí i sant Crispinià, màrtirs.

El sol surt a les 6,14 i es pon a les 4,56 (hora solar).

Dilluns, 26 d'octubre. Sant Evarist, papa màrtir; sant Marcià i sant Lluç, màrtirs i sant Rústic, bisbe.

Festa major a Bellvís.

Fira a Móra la Nova.

Dimarts, 27 d'octubre. Sant Vicenç, santa Sabina i santa Cristeta, màrtirs i sant Gaudiós, bisbe.

Fira a Andorra i Bellvís.

Dimecres, 28 d'octubre. Sant Simó i sant Judes Tadeu, apòstols; santa Cirila, verge màrtir.

Festa major a Tivissa i Peralada.

Dijous, 29 d'octubre. Sant Narcís, bisbe, patró de Girona i sant Maximilià, màrtir.

Festa major a Girona.

Divendres, 30 d'octubre. Sant Marcel, centurió i fills Claudi, Luperci i Victori, màrtirs. Santa Eutròpia, màrtir.

Dissabte, 31 d'octubre. Sant Alfons Rodríguez, S.J.; sant Quintí màrtir; sant Wolfgang, bisbe i santa Lucil·la, verge màrtir.

Fira a Torrelles de Foix.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

25 d'octubre. Diumenge XXX de durant l'any. Lectures: Primera, Ex 22,21-27, S 17, segona 1Te 1,5c-10, tercera Mt 22,34-40.

26 d'octubre. Dilluns de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera, Rm 8,12-17, S 67, segona Lc 13,10-17.

27 d'octubre. Dimarts de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera, Rm 8,18-25, S 125, segona Lc 13,18-21.

28 d'octubre. Dimecres. Sant Simó i sant Judes, apòstols. Lectures: Primera, Ef 2,19-22, S 18, segona Lc 6,12-16.

(Rm 8,26-30, S 12, Lc 13,22-30).

29 d'octubre. Dijous de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera, Rm 8, 31b-39, S 108, segona Lc 13,31-35.

30 d'octubre. Divendres de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera, Rm 9,1-5, S 147, segona Lc 14,1-6.

31 d'octubre. Dissabte de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera; Rm 11,1-2a.11-12.25-29, S 93, segona Lc 14,1.7-11.

D'ACÍ I D'ALLÀ

L'artista i la seva obra

A l'autèntic artista qualsevol honor li sembla exagerat puix que ell considera l'obra com una simple elecció encertada entre les possibles. L'artista es deixa portar pel goig de donar a llum allò que és bell. La seva obra li sembla espontània. Qui posseeix talent creador patiria fent malament l'obra creadora. Crear, per a l'artista, és una necessitat. Acabo de conversar amb un expert en expressió pictòrica el qual m'ha dit que ells diuen, en el seu argot català, haver "parit" una obra meravellosa. Una mena d'infantament. El veritable artista no es dona to. Les mitjanies se'l donen. El, per mi, millor escriptor català, Josep Pla, es reia dels premis literaris, que avui es reparteixen a dojo. Vaig oir que Borges deia que en tindria prou si hagués escrit una sola pàgina immortal.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Joan Alcover
(1854-1920)

El gran poeta Joan Alcover i Maspons va néixer a Palma de Mallorca l'any 1854. El mateix any nasqué el líric, també mallorquí, Miquel Costa i Llobera. Joan Alcover és un dels més profunds poetes catalans: el més elegiac. Podríem dir que és el golut del dolor. Ell va sentir una viva passió per la vida pagesívola mallorquina. Però, per damunt de tot, admirem el poeta adolorit, que fa reviure la mort de l'esposa i dos fills, morts en un mateix dia. En les seves elegies funerals ell ofereix un tipus de plany de nobilíssima elevació: directe, emocionant.

L'ànima del poeta, purificada pel dolor, s'enriqueix d'humanitat. D'ací els poemes tan penetradors com *La serra*, *La reliquia*, *Desolació*, *Poemes bíblics*...

Alcover va saber descriure, amb precisió, l'escenari rústec, glossa optimista de la vida camperola. I, en les *Elegies*, trasbalsa els nostres sentiments. Pensem que, quan la vida li somreia, les morts aombraren el seu camí. Diuen que el rostre serè del poeta envellí sobtadament. I amb l'escriuixit simbòlic de l'arbre mig partit per la tempesta, escriu *Desolació*, un sonet que mai no morirà.

Com a cristià que cal creure i mai no defallir, en el poema *Dol* sap manifestar:

*Plorar!... També plorava
Jesús vora la tomba de l'amic.
Ran de la fosca com un arbre estic,
que hi beu tota la saba.*

Bastaria *La Serra* i *La reliquia*, amb aquelles commovedores estrofes:

*Faune mutilat,
brollador eixut,
jardí desolat
de ma joventut....
Beneïda l'hora
que m'ha dut aquí.
La font que no vessa, la font
[que no plora me fa plorar a mi]*

per assegurar al nostre poeta el lloc que sense disputa li va ser reservat des del primer moment.

Pensem que encara està per fer, com tantes altres coses, l'estu-

di de la llengua i la mètrica de l'il·lustre mallorquí.

I, finalment, he de declarar que ningú com Joan Alcover no ha assolit aquell altíssim grau d'expressivitat que és un dels extraordinaris secrets de la seva poesia. Tanmateix, a més d'un preclar poeta, va ser el príncep de la terra que senyorejava, per propi dret, "la petita república de l'esperit de l'Illa de la Calma", com un dia va batejar, Santiago Rusiñol.

LEANDRE AMIGÓ

ADULTS EN LA FE

Entendre és primordial. S'assoleix amb l'esforç per atansar-se a la realitat. Demana la superació dels propis punts de vista. Ascètica difícil la que procura situar-se més enllà de la creença que un té sempre tota la raó. Aquest convenciment pot ser de tal manera que, si no es va en compte, hom renuncia fàcilment a recórrer a la informació. Seria llastimós que això es donés en les realitats pastorals!

Per això convé fer-se càrrec de la significació profunda i de l'intent clar de l'any dedicat a la Verge. En aquest aspecte atorga una llum especial el document de la Congregació per al Culte Diví sobre les "Orientacions i propostes per a la celebració de l'Any Marià".

Una descoberta fonamental

L'escrit, en efecte, fa adonar del que comporta dita celebració mariana. En primer lloc, en la línia d'aquests darrers temps, cal situar tal commemoració a l'interior de l'eclesiologia del Vaticà II. Recordi's que la figura de Maria ocupa un lloc especialíssim a la constitució dogmàtica sobre l'Església. Per tant, en la celebració d'aquest any marià, és suplicada una recepció seriosa de la doctrina del darrer concili. No és només una manera de "cavalcar novament", ni l'hora de brandar l'espasa de la pretesa involució. Es tracta de quelcom més seriós i amable: de donar a la Mare de Déu la importància que li correspon en el misteri de Crist i de l'Església.

En segon lloc, la simple lectura de dita instrucció curial demana una renovació pastoral completa, tant de la litúrgia com de les devocions marials i de la pietat popular. Oblidar això seria ofuscar la brillantor d'aquest període dedicat a la Verge. El nostre document és molt clar en la conclusió: "La celebració de l'Any Marià comporta la celebració plena, per part de totes les comunitats eclesials, del misteri de Crist: misteri que cal viure i celebrar en unió amb la benaurada Verge Maria, sempre present en la vida de l'Església, i amb la seva actitud de fe i d'esperança".

Entendre l'Any Marià

JOAN GUITERAS I VILANOVA

L'esquema de document, doncs, es refereix a tota la realitat pastoral de l'Església. A l'Eucaristia, als altres sacraments, a la litúrgia de les hores, als exercicis piadosos, als pelegrinatges, a les imatges... Intencionalitat ben clara.

Any litúrgic i Any Marià

Aquest escrit s'obre recordant com el Sant Pare ha indicat que l'Any litúrgic és el "context natural en què cal inserir les diverses iniciatives que les Esglésies locals programaran per celebrar l'any dedicat a la benaurada Verge Maria".

D'aquí en deriva una orientació important. Que "la celebració de l'Any Marià constitueix una ocasió per desenvolupar o reprendre entre els fidels el tema de l'Any litúrgic, durant el qual se celebra harmoniosament "tot el misteri del Crist, des de l'Encarnació i el Naixement fins a l'Ascensió, al dia de Pentecosta i a l'expectació de la benaurada esperança i del retorn del Senyor".

D'aquesta manera es donarà una descoberta important: conèixer que tot l'Any litúrgic és any de misericòrdia, any sant. Aquí cal educar per captar la bellesa de la litúrgia i per a la seva vivència. Perquè es tracta de la celebració del disseny de Déu a fi d'introduir-s'hi. Per connectar amb la gràcia santificadora de la salvació. El temps cronològic es transforma en salvífic.

La Verge en l'Any litúrgic

Hom s'adona, aprofundint els conceptes, que tot l'Any litúrgic és també un Any marià. Perquè la Verge és constantment celebrada per la seva participació en el misteri del Crist. L'Advent i el Nadal, la Quaresma i la Pasqua mai no prescindeixen de la figura de Maria. Ans al contrari, en aquests temps forts la seva presència s'intensifica i atorga gràcia i llum especial per a la vida cristiana. Maria ajuda a centrar-se en el misteri de Crist que es va desgranant a través de l'any eclesial. Fins i tot, l'anomenat temps Ordinari, ple de tantes festes de Maria, entre les quals obté un primer terme l'Assumpció, també ens presenta la figura de la Mare de Déu i Mare de l'Església.

Cal remarcar que Maria és sempre present a tota celebració cristiana. És anomenada en el "Jo pecador", en les pregàries eucarístiques, en les lletanies del baptisme, a les Vespres i a les Completes diàries, a les misses de les festes, a les votives, etc. Això ha de ser valorat. Es tracta de fer avinent com la Verge ja és tinguda en compte. I com cal valorar aquest fet, tan antic i tan nou com la mateixa Església. És que la comunitat cristiana, ja en els seus orígens i, per tant, en la celebració dels misteris salvadors, se sap vinculada estretament a Maria. I, per ella, ajudada a avançar cap al Crist.

En el desplegament de les diverses festes marianes, el document de la Congregació per al culte diví exhorta les comunitats locals a valorar les festes pròpies de Maria. I a donar la perspectiva mariana adequada a l'Anunciació del Senyor, la Presentació del Senyor, la Nativitat de Maria i l'Assumpció. "Són els quatre perns de la pietat litúrgica envers Maria".

Es clar, doncs, que l'Any Marià és un instrument pastoral de primer ordre. Cal usar-lo segons la mentalitat de l'Església. Cal situar-lo, per tal de no traïcionar-lo, en un medi de veritable renovació. Perquè, no es pot oblidar, és destinat a una major vivència de la fe.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Us estimo, Senyor

El responsori del salm interleccional d'avui és una declaració d'amor a Déu: **Us estimo Senyor**. I tot seguit declarem el principi fontal d'on brolla el nostre amor a Déu: és ell mateix, que se'ns manifesta i se'ns fa present a través de la seva actuació a favor nostre: **Vós m'enfortiu**. L'amor de Déu, doncs, genera amor en nosaltres. Estimem Déu perquè ell ens estima. És ell qui ha desencadenat aquest corrent d'amor, que no fa com els rius que acaben morint a la mar immensa, sinó que, emplenant-nos del tot, retorna al seu origen en amorosa resposta. L'amor del Creador s'arrisca al joc de l'amor amb les criatures humanes, i guanya. De la fossa del desamor —el pecat i la mort nostres— en fa sorgir una corrent d'amor, que evidentment és un do d'ell. Ell l'ha generat. En aquesta perspectiva podem llegir avui el fragment del llibre de l'Èxode que ens ofereix la primera lectura. Hi trobem unes normes de conducta que són un calc de la conducta de Déu envers nosaltres. De fet, la paraula de Déu ens diu: estima els altres perquè Déu t'estima a tu. En el salm responsorial cantem aquest amor envers Déu com a resposta a l'amor que ell ens ha tingut i ens té. La nostra declaració d'amor pren el to de la benedicció. L'amor es fa ara acció de gràcies. **Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. Beneïxo el Senyor que em salva... ha mostrat l'amor que té al seu Ungit** (vv. 47 i 51). En el salm, l'ungit és el rei i, en visió profètica, el Messies. Quan en la nostra assemblea eucarística cantem aquesta frase: **Ha mostrat l'amor que té al seu Ungit**, fem

L'amor de Déu genera amor

(Salm 17 -H.18-: 2-3a. 3bc-4. 47 i 51ab R.: 2)

JOSEP M. ARAGONÈS

present el nostre caràcter baptismal. També nosaltres, els batejats, hem estat ungits amb el crisma de la salvació. Som membres de Crist —l'ungit per antonomàsia—, aplegats entorn de l'altar de Déu per celebrar l'eucaristia de l'Església i mostrar a Déu el nostre amor i la nostra acció de gràcies per Crist, amb ell i en ell. Mai com en aquests moments, doncs, aquestes paraules del salm han de ser veritat en es llavis dels fidels: **Us estimo, Déu meu, vos m'enfortiu**.

L'acció de Déu

Ell ens fa forts perquè puguem aguantar-nos dempeus: **Vós m'enfortiu**. I ens allibera de prendre mal: ell és la roca i la muralla que em deslliura (vv. 2-3a). Davant de les escames dels nostres enemics, Déu es posa entre ells i nosaltres i ens empara com un penyal, o com l'escut del guerrer, que tot donant-li protecció, li fa agafar confiança en la fortalesa del seu

contraatac (v. 3bc). Així aprenem que el nostre crit d'auxili és escoltat i atès per Déu, el nostre defensor: **Rodejat d'adversaris delirants, clamo al Senyor, crido auxili d'entre els enemics** (v. 4). Aquestes paraules, que són demostració de l'experiència personal del salmista, són també posades en projecció profètica en llavis de Jesús a l'hora de la passió. I al mateix temps són també manifestació de la nostra confiança en l'auxili de Déu, nascuda de la nostra pròpia experiència creient. Des de la nostra feblesa, podem afirmar el que el salmista diu en el v. 51: **Ha donat grans victòries al seu rei —al seu fidel—, ha mostrat l'amor que té al seu Ungit**. Si fem una lectura "creient" de la nostra història personal, veurem com l'actuació alliberadora de Déu ens ha seguit sempre. Tota la nostra vida està presidida pel senyal de la santa creu. La creu redemptora de Crist i la nostra creu, unida a la d'ell, transforma la nostra lluita i els nostres sofriments humans en camins de salvació i de

llibertat. Déu dona resposta sempre a la invocació que li fem tan sovint —i ben sovint també sense massa consciència del que diem—: **Pel senyal de la santa creu, dels nostres enemics, allibereu-nos, Senyor Déu nostre**.

Al final de l'any

Quan ens trobem a punt d'acabar el cicle de l'any litúrgic, cantem aquest salm 17. És com si fos una invitació a fer examen de consciència. Un examen doble: sobre el que Déu ha fet en nosaltres i sobre la resposta que hem donat a la salvació de Déu. Al llarg i ample de l'any litúrgic, hem estat convidats a seguir els grans misteris de la nostra salvació. Un itinerari que, no sols vol ser en l'àmbit del record d'allò que Déu ha fet per Jesucrist a favor nostre, sinó que intenta fer-nos entrar en la dinàmica salvadora de l'obra de Crist. No som "espectadors" de la litúrgia, sinó actors. Junt amb el Crist, la comunitat eclesial "actua" la salvació: es deixa salvar. L'únic espectador de la celebració litúrgica és Déu. Ha estat així per a nosaltres? Ho entenem, això? Si ho hem entès així, haurem viscut els misteris de la salvació i ens haurem convertit: haurem crescut en l'amor de Déu, que en definitiva passa per l'amor als germans. Llavors podem dir de debò, en aquest diumenge trentè de durant l'any: **Us estimo, Senyor, vos m'enfortiu**. I amb el salmista, i tota la comunitat cristiana que celebra la salvació de Jesucrist, en donarem gràcies. **Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. Beneïxo el Senyor que em salva... ha mostrat l'amor que té al seu Ungit**.

CULTURA CIENTÍFICA

El Dr. Jaume Almera i la seva escola de geologia

17 - Geòlegs que contribuïren a la dedicació científica del Dr. Almera

Sense treure res al mèrit del Dr. Almera en la seva obra de fundador d'una escola geològica a Catalunya, hem de fer notar que ni fou l'únic ni el primer a ocupar-se del tema. Cal dir que els qui el precediren i animaren a seguir endavant tenen també un lloc important a la història de la geologia a la nostra terra i seria una injustícia que no en parléssim. Ja vam dir als primers capítols quins foren els pioners, anteriors a l'època d'Almera. Cal que parlem ara dels contemporanis que tingueren la seva part, tant en la geologia dels països catalans com en la vocació científica del nostre biografiat.

El Dr. Joan Vilanova i Piera (1821-93)

Va néixer a València el 5 de maig de 1821. Pensionat pel govern va estudiar a l'estranger. Doctor en medicina i ciències, va estudiar la geologia a París i en fou catedràtic a la universitat de Madrid. Tenia una especial predilecció pels viatges científics. Va tenir per deixeble J.J. Landerer, de qui parlarem tot seguit, i d'aquí degué provenir la relació que tingué amb Almera. L'obra científica de Vilanova fou de debò notable; va escriure: "Manual de Geología" —que va ser l'obra que Almera posà de text al Seminari quan començà a donar classe—. "Tratado de geología agrícola", "Teoría y práctica

de los pozos artesianos" i "Origen, naturaleza y antigüedad del hombre", a més de descripcions de viatges europeus i altres nombrosos estudis.

Però també es dedicà a la investigació geològica. Va fer les descripcions geològiques de diverses províncies d'Espanya, entre les quals la de Castelló de la Plana (1859) i la de València (1893). Ha estat considerat com un dels pares de la geologia espanyola. La gran quantitat de mostres mineralògiques, petrogràfiques i paleontològiques que va recollir li permeteren formar selectes i nombroses col·leccions. Quan Almera va començar la seva carrera Vilanova ja tenia reconeixement mundial.

Cal dir que la influència de Vilanova sobre Almera fou certament important, ja que el va posar en contacte directe amb els estudiosos més brillants de l'època, personalment o per escrit; i aquí hi trobem una bona part de les fonts d'on begué el nostre Almera.

El Dr. Vilanova va morir a Madrid el 7 de juny de 1893 i va ser enterrat en la Sacramental de San Isidro, no gaire lluny del lloc on ell havia descobert restes fòssils de l'home del paleolític.

Josep Joaquim Landerer i Climent (1841-1922)

El científic que més va contri-

buir a l'orientació de Jaume Almera cap als estudis geològics va néixer també a València, de pare suís. Fonamentalment es dedicà a l'astronomia, per la qual sentia una afeció especial des de jove.

Se li concedí la Gran Medalla Janssen per la Societat Astronòmica de França, fou membre de les Acadèmies de Ciències de Madrid i de Barcelona, també de la Societat Geològica de França i "Caballero Gran Cruz de la Real Orden del Mérito Naval".

Va començar publicant a revistes franceses especialitzades, el 1865, sobre qüestions astronòmiques.

Va viure també un temps a França. Va estudiar els eclipsis de Sol visibles a Espanya el 1900 i el 1905. Col·laborà a la fundació de l'Observatori de l'Ebre i publicà nombrosos treballs. "Principios de geología y paleontología" és l'obra que més va influir en la vocació científica d'Almera, però en publicà d'altres, fruit de les seves investigacions de primera mà: "Monografía paleontológica del piso áptico de Tortosa", "Introducción al estudio sobre el origen del granito y la caliza" i "Intro-

ducción a la mineralogía micrográfica".

Marian Faura i Sants ens fa aquest judici del Dr. Landerer a "Reseña Eclesiástica", año XI, 1919, pàg. 623: "Es tingut com el primer geòleg de la nostra terra qu'investiga l'estructura del nostre terreny; car si En Carles Gimbernat fou el primer geòleg català, mes corregué terres estrangeres, En Landerer fou, en realitat, qui inicià l'escola dels geòlegs catalans; ja que el Dr. Almera, que tot just començà, reconegué la necessitat d'aproparse als altres aficionats a la geologia, per a la qual hi tenia entregada la seva espiritualitat investigadora, i anà a Tortosa al costat d'En Landerer, recorrent ambdós la regió cretàcia de la Morella i el Maestratge en els límits de les províncies de Tarragona, Castelló i Terol".

A més del mèrit d'haver iniciat el Dr. Almera en el treball geològic, el Dr. Landerer mereix la nostra estima pels seus treballs i més encara per la seva fe cristiana que sempre va professar públicament, acompanyant-la de reconeguda virtut.

Lucas Mallada y Pueyo (1841-1921)

L'enginyer de mines Lucas Mallada y Pueyo va néixer a Osa el 1841. Va ser un dels principals propulsors de la geologia i

paleontologia a Espanya. Va escriure "Sinopsis de las especies fósiles que se han encontrado en España", obra monumental, publicada entre 1875 i 1892 que encara avui dia és bàsica. I, a més de moltes monografies de caràcter regional, entre 1895 i 1911 va escriure els set volums de l'"Explicación del Mapa Geológico de España" de més de 4000 pàgines en total que també constitueix una base dels estudis geològics actuals.

A més d'aquestes obres científiques escrigué el 1890 "Los males de la patria y la revolución española", obra que suscità polèmica, ja que criticava els aspectes negatius de l'Espanya d'aleshores.

El Dr. Almera es relacionà sobretot per carta amb aquest gran propulsor de la geologia del qual rebé també suggeriments i estímuls. Quan tingué publicat el primer full del mapa de la província de Barcelona, n'envià un exemplar a Lucas Mallada. Es conserva la carta de contestació de l'il·lustre enginyer de mines que li diu: "Recibí su magnífico mapa de los alrededores de Barcelona que agradezco a V. muchísimo, pues desde que vi hace días tan hermoso trabajo deseaba tener un ejemplar...".

Més important encara per a la geologia de Catalunya que Vilanova, Landerer i Mallada va ser Lluís Marià Vidal. En parlarem la setmana vinent.

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

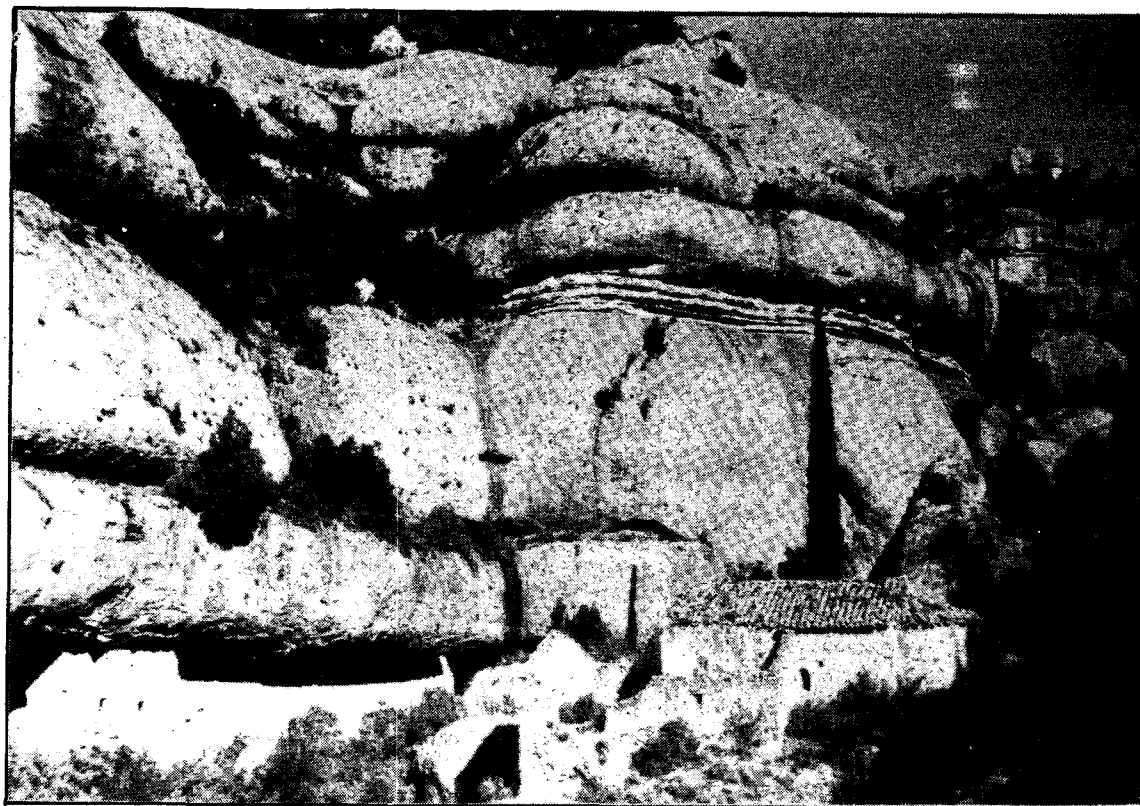
Sant Bartomeu de Fragerau, bressol d'eremites

Els atractius de la Serra del Montsant són prou coneguts per la major part dels nostres excursionistes i dels amants de la muntanya. De tota aquesta gran serralada, un dels indrets menys coneguts i alhora el més extraordinari és el que porta des de la població d'Uldemolins fins a l'ermita romànica de Sant Bartomeu. És tan impressionant el paisatge que vas trobant, que no em veig amb cor d'explicar-ho amb paraules. És una d'aquelles ocasions que sols pot recomanar molt sincerament de fer aquesta excursió, malgrat l'esforç que representa la llarga caminada. Tot aquest congost de roques que voreja el curs del riu Montsant és com un gran decorat que canvia de forma a cada raconada del camí, i la imaginació t'hi fa veure representacions d'animals, de persones, d'objectes quotidians o monstres fantàstics.

Un monument restaurat

Tota aquesta maravel·la que estem explicant i que se la coneix popularment pel congost de Fragerau —del qual més tard parlarem— ens porta finalment davant l'ermita de Sant Bartomeu, un modest monument romànic restaurat i recuperat no fa gaires anys amb molt d'encert i amb l'esforç i el sacrifici de molta gent d'aquella contrada, en la qual des d'aquesta pàgina voldria rendir-los el meu agraïment i el de tots els afeccionats a l'art i a la natura.

El primer que sorprèn el visitant d'aquesta llunyana contrada és la pau i la profunda calma que es respira. És tanta la seva solitud, que fins i tot sembla que es pot escoltar el silenci. Aquesta fou la causa que

Aquesta ermita romànica és a Uldemolins, a la comarca del Priorat. (Arxiu Gavín)

molts homes al llarg dels segles busquessin aquest racó per fer-hi una vida eremítica d'oració i penitència, lluny de tot contacte amb el món i la civilització.

De tots els barons que feren anys d'estada en aquestes solituds, tenim el record d'un d'ells anomenat fra Francesc Palau i Quer que a mitjan segle passat hi féu una llarga permanència lliurat totalment a la meditació i a la penitència i que deixà aquella frase tan profunda gravada en pedra en una

de les parets de la roca i que dona aquesta recomanació al visitant dient: "Silenci profund, en aquesta soledat Déu ens escolta".

La llegenda de fra Guerau Miquel

De tots els eremites que feren de l'indret que estem explicant el racó del seu lliurament a Déu, destaca sobretot un conegut personatge anomenat fra Guerau Miquel que segons explica la tradició, podria pro-

venir d'una família benestant de la població de Gandesa, i que junt amb d'altres anacoretes s'apartà dels plaers del món per fer llargs anys de penitència en aquest indret. A ell i als seus companys se'ls atribueix l'edificació d'aquesta ermita dedicada a sant Bartomeu. Estem parlant del segle XII. Fou tanta la fama de santedat i de donació al proïsme, que fra Guerau es convertí en un personatge cabdal en la vida d'aquella gent que vivia en les petites viles properes a la

serralada del Montsant.

La seva fama com a obrador de prodigis, amb el temps traspasà aquelles muntanyes i així han arribat al nostre abast unes antigues estrofes d'un vers, que parla de la relació del nostre anacoreta amb la monarquia catalana. Diu la història que la reina Dona Sancha, esposa d'Alfons I el Cast, va caure greument malalta sense que els que en tenien cura trobessin remei a la seva malaltia. Fou aleshores que uns cortesans aconsellaren el monarca de cercar fra Guerau per la seva fama d'aconseguir curacions certament extraordinàries. Aquesta bona notícia féu que el monarca fes buscar ràpidament el bon frare i portar-lo tot seguit a la població de Fraga on la reina agonitzava. Un cop allí fra Guerau es posà a resar amb fe per la curació d'aquella cristiana, que als pocs moments es va sentir totalment guarida dels seus mals, amb la sorpresa i l'admiració de tota la cort catalana.

La fi de la vida del nostre personatge, és un xic fosca, encara que es creu probable que entrà de gran en el desaparegut monestir del Bonrepòs, per acabar els seus dies de santedat en l'important cenobi de Scala Dei, també situat als peus del Montsant.

La fama, doncs, d'aquell personatge féu que a més de l'ermita estudiada en aquest treball i que porta el nom de Sant Bartomeu de Fragerau, tot aquell gran congost de pedra impressionant, també rebés el nom que ha arribat fins nosaltres, batejat com el "congost de Fragerau" en memòria d'aquell eremita, elevat a la fama de santedat per la fe i la comprensió del poble senzill, en agraïment pels seus miracles i per l'amor que va donar a mans plenes.

JOSEP M. BROTO i TWOSE

El poder curatiu de les plantes

A l'Àfrica moltes plantes es fan servir com a medicaments.

El poder curatiu de les plantes és evident. Les civilitzacions antigues ja ho sabien i les empraven satisfactòriament. Comprovaven, per exemple, que l'opi era analgèsic i la mandràgora antiespasmòdica. Els químics continuen treballant en aquest camp. El 70% dels medicaments deriven de substàncies naturals.

Caldria, no obstant, tenir molta cura en la conservació de la natura. Alguns pobles mantenen un respecte absolut, uns lligams estrets amb el seu entorn més immediat. D'altres no mostren la mateixa actitud respectuosa i destrueixen les vegetacions primitives. No aconseguirien altra cosa que reduir les possibilitats de progrés de la medicina tradicional.

En els viatges d'exploració del segle XVI es varen descobrir les propietats curatives de substàncies com la quinina, la morfina o la cocaïna. L'home sempre ha buscat en el seu entorn recursos per curar-se. Els curanderos mostren una inclinació clara per les plantes i es comença a valorar el seu treball. L'Organització Mundial de la Salut, en el seu programa "Salut per a tots l'any 2000", subratlla que els curanderos tenen uns coneixements que cal aprofitar.

Sembla, d'altra banda, que les relacions entre metges i curanderos es van estrenyent. En una trobada d'experts en "medicina tradicional" celebrada a Lomé, hi van participar un nombre destacat de curanderos. A França s'han constituït diverses associacions per divulgar els seus coneixements.

L'encís dels medicaments

Curiosament classificats pel seu color i la seva forma, els medicaments moderns es poden localitzar en els mer-

cats africans al costat de les plantes. Els africans compren aquestes medicines. La demanda és forta. La població està fascinada pel poder de la química industrial. No es preocupen dels efectes secundaris. La inflor dels ulls per l'absorció de la cortisona és considerat un símptoma de bona salut.

Homes com el professor Pousset, que freqüenta Dakar, fan investigacions per treure medicaments de les plantes medicinals. Algunes d'aquestes investigacions han donat resultats positius. És el cas d'un xarop contra la tos que s'ha fet servir amb infants de sis mesos a tres anys. Comparat amb d'altres medicaments, el xarop genera menys efectes secundaris. El preu és també inferior.

En el congrés internacional que es va celebrar sobre "medicaments essencials en els països en vies de desenvolupament", el professor Pousset va presentar un vegetal sorprenent: la "fagar xanthoxyloides". La seva arrel és emprada a Nigèria com a raspall de dents i té un poder curatiu important. La pell de la seva arrel, seca, s'ha fet servir amb èxit a Togo per curar persones afectades de "drepanocytosi", malaltia que afecta entre el 5 i el 20 per cent de la població negra africana.

Darrerament s'han fet altres descobriments importants. Una mol·lècula, la viblastina, extreta d'una herba de Madagascar, s'ha mostrat eficaç per frenar l'avenç d'alguns càncers. Aquesta substància impedeix la multiplicació de les cèl·lules i no permet la propagació anàrquica del teixit cancerós. Són exemples que posen de manifest les possibilitats immenses que hi ha en aquest camp.

TOMÀS PUNTÍ

Treball conjunt de parròquies, comunitats i ordes

145 joves pal·lien les mancances alimentàries dels nens del Raval

145 joves de diverses comunitats, parròquies i ordes religiosos han treballat de valent, amb una il·lusió i generositat absolutes, per pal·liar les mancances alimentàries dels nens del Raval i del barri Gòtic de Barcelona. És una iniciativa eclesial que s'endegà, exitosament, fa tres anys i ha tingut continuïtat. Enguany, s'han atès, durant els mesos d'estiu, 204 infants.

Fa 3 anys, el Secretariat de Marginació del Barri del Raval, que aglutina gent d'església que treballa en el camp de la marginació, va parlar dels brots de tuberculosi entre els infants. El dèficit alimentari n'era una de les causes principals. Sor Angeles, filla de la Caritat, proposà crear un menjador-casal. La parròquia de Sant Agustí, amb mossèn Josep M.ª Juncà al capdavant, assumí el projecte.

"El que vull destacar — ens diu Cecília Bosch— és la cooperació de diverses comunitats, parròquies i ordes en aquest projecte d'ajut a la infància necessitada". Insisteix en aquesta idea en subratllar el clima de convivència, la cooperació existent i els llaços

que s'han creat entre les diverses comunitats.

Una illa de pobresa

L'experiència d'aquests menjadors-casal demostra que es pot portar a terme un treball eficaç entre diverses comunitats quan existeix voluntat de col·laboració i es bandeja tot afany de protagonisme. Entre els joves, n'hi ha de Sabadell, Vilafranca del Penedès, Saragossa, Madrid i lògicament de diversos barris de Barcelona. Això ha permès donar a conèixer millor la realitat del districte I on viu una societat marginada dins la societat consumista. És una illa de pobresa en la ciutat olímpica. Un món sordid de droga, misèria i prostitució.

Enguany 204 nens i nenes, de 6 a 14 anys, han anat al menjador-casal. El primer i el segon any n'hi assistiren 150 i 170 respectivament. Hi acudeixen des de les 11 del matí fins a les 5.30 de la tarda. Se serveix dinar-sopar que en molts casos serveix de sopar. Han atès els 204 nens d'aquest any 103 monitors i 42 religiosos. Gairebé tots són universi-

taris. Molts vénen de la docència. No cobren res, però afirmen que l'experiència és molt enriquidora perquè s'han sentit útils, han prestat un servei. És una feina pesada i s'organitza en torns.

Les institucions i una entitat d'estalvis han ajudat econòmicament aquesta humanitària iniciativa. "Hem rebut —comenta Cecília Bosch— 1.400.000 pessetes de la Generalitat, 1.000.000 de l'Ajuntament, 750.000 de la Caixa de Catalunya, 500.000 de la Diputació i 150.000 de donatius privats. Les despeses han pujat a 3.000.000 de pessetes. Les 800.000 que sobren es destinaran, com en els dos anys anteriors, a beques de menjadors per a nens d'escoles nacionals que ho necessiten.

Tots aquests joves posen de manifest la vitalitat de la iniciativa privada que en molts casos cobreix les necessitats que no pot atendre l'Administració. Un voluntariat com el que treballa al districte primer aporta a la societat unes dosis d'humanitat i de solidaritat importants.

TOMÀS PUNTI

El districte I és una illa de pobresa en la societat olímpica.

UN VOLUNTARIAT ENTUSIASTA

Les parròquies, ordes i comunitats que, amb el suport del Secretariat de Marginació, han participat en aquesta experiència són aquestes:

Participants

PARRÒQUIA DE SANT AGUSTÍ (Vicari Episcopal Zona)

- 1 Parròquia de Sant Martí del Clot
- 1 Parròquia de Sant Josep de Calassanç
- 1 Parròquia de Sant Mateu
- 1 Parròquia de Sant Marcel
- 1 Parròquia de Sant Cebrià
- 1 Parròquia del Carme
- 1 Parròquia de Sant Pau del Camp

ORDES RELIGIOSOS:

- 7 Jesuïtes
- 7 Lasalle
- 5 Escolàpies
- 5 Escolapis
- 3 Lestonac
- 2 Sagrat Cor
- 2 Maristes
- 2 Dominiques
- 2 Germanetes de la Assumpció
- 1 Mercedària
- 1 Missionera del Cor de Maria
- 1 C.U.R.

COMUNITATS CRISTIANES:

- 29 Grup Amistat
- 13 Sant Pere Claver i Nostra Sra. del Carme (Clot)
- 10 Lestonac
- 8 C.V.X. Hostafrancs
- 7 Adsis
- 3 C.C.U.
- 3 Escola de l'Esplai
- 3 Camps de treball Germanetes de l'Assumpció
- 2 Pius X
- 2 Agrupament Canigó
- 2 Berchmans
- 1 L'horra de Déu
- 1 Sant Ramon Nonat de Sant Boi
- 1 Colònies Jordi Turull
- 1 Casal de joves de Sant Anton
- 1 Comunitat de Sant Ramon
- 1 Comunitat de La Salle
- 1 Comunitat Escoles Pies Sant Anton
- 1 Col·legi del Sagrat Cor
- 1 Comunitats Neocatecumenals
- 9 Joves del Barri

Un llibre, ésser naixent

El llibre no és solament una col·lecció de pensaments, ni tan sols la forma privilegiada del pensar, és un ésser viu. Tot i així, en els casos privilegiats que implica l'ésser viu, es nota la seva presència física, primer que res respira, irradia, té número i està sotmès al número, al pes i a la mesura. Abans d'entrar en un recinte, per particular que sigui, es nota si a dins, hi ha llibres.

Hi ha cases on l'interior és formós, o més aviat ho pretén ser, i diem, ens preguntem, que hi manca. Potser la presència d'un llibre, almenys un ja que el llibre pot ser una criatura única, com en certes cultures anomenades del llibre, ho és. No es diu llibre, sinó a aquest llibre. Ara bé no és necessari que sigui precisament aquest llibre perquè un únic llibre habiti la casa, li doni irradiació.

El llibre omple una casa amb la seva presència

El llibre hi és, doncs, ple, a la "fisis", sense ell mancària quelcom en la creació. Una criatura ni més ni menys. I el llibre és, primer que tot, buscat, assaborit i després una olor particular. Les cases siguin palaus, siguin temples, queden deshabitades quan no hi ha el respir d'un llibre. Aquesta presència, aquesta olor pròpia del seu ésser, és doncs, substància i essència al mateix temps. Com es podria viure en un recinte sense cap llibre? Llavors si això s'aconsegueix és perquè està substituït, substituït malament per una imatge, és a dir, per una representació fal·laç.

Una fulla d'un arbre pot ser un llibre i, en ocasions ho és. Una flor, un pensament solitari i, fins i tot, errant, pot transformar-se en un llibre. Té poder d'allò més essencial del que és vivent que és la metamorfosi, per no dir la transubstanciació. I la paraula que conté llavors, es decideix o no pot ser-ho, sobretot, si és una paraula naixent, una paraula que s'engendra a si mateixa, un ésser veritable i actuant, encara que sigui, o per ser, invisible.

Més enllà del temps i de l'espai

He sentit parlar, sense estranyar-me, d'una rosa anomenada de Jericó, que és d'una substància que només amb una gota d'aigua recobra la seva condició de rosa, exhala un perfum, viu i després s'esmorteeix. I queda així, per temps indefinit, en

aquest estat que un infidel, diríem, pot anihilar. Però, podria veritablement, ens preguntem, només un sol àtom d'aquesta única flor no conservar aquesta virtut? ¿És que tots els llibres són com aquesta rosa de Jericó? És clar que no, però un llibre insignificant, diminut, oblidat, pot tenir i té, en alguns casos que coneixem, aquesta "virtut".

I és que el llibre no és un continent, ni un contingut, ni la conseqüència d'un acte, en sentit usual. De ser-ho, seria com va dir Dant referent a Aristòtil, "allò filosòfic": l'acte del pensament és vida. L'acte del pensament, segons Aristòtil, és vida i, solament així, el llibre té completa raó d'existir.

Només així és criatura, si no pot estar submergit al riu de l'esdevnidor, i és allò que a un llibre no se li pot permetre: Ser, arrossegat per aquest riu en el qual tot passa igualment. Volem dir, no ser engendrat ni engendrant, sinó definitivament renai-xent, renaixedor.

No tots els llibres són obres mestres

Un llibre aspira, ho sap a vegades amb tristesa qui escriu un llibre, a ser "el llibre", l'únic, el substantiu i l'essencial. La criatura habitant d'aquest món —que pot ser l'anomenat intermediari— a qui se li deixa càrrega i llibertat d'escriure ell també un llibre. Si així no fos, seria una perfecta vanitat escriure un llibre, a vegades salvada per la no voluntat de l'acció de posar-se a escriure tal llibre. I d'aquí la tremolor, la temença indicible que aquelles pàgines que es van escriure siguin cridades i apareguin com a llibre. Inventar una justificació tothom que ha escrit. I d'aquí que comenci un pròleg o proemi que expressi abans que tot aquesta justificació. Com ja se sap, l'Alcorà, anomenat entre els fidels "el llibre", fou escrit pel seu autor durant un estiu terrible. Fou redactat sobre fulles de palmera, sobre allò que tenia a mà, perquè era irresistible per a ell fer-lo. I es justificava per això com sabem, perquè els descendents d'Ismael havien de rebre en la seva pròpia llengua, la revelació.

No serà que quan un es troba obligat a néixer, o ja ha nascut, ha d'escriure un llibre en estat naixent? Dient tot el que digui, però en aquest estat en el qual el "jo" recobra la seva innocència.

MARIA ZAMBRANO

SRA. DOLORS

Compra mobles antics i tota mena de objectes antics, pisos sencers

Paguem al comptat

Tel. 201 96 30

La història dels grans concilis en síntesi⁽¹⁾

Ara que es troba reunit a Roma el Sínode, resulta especialment interessant aquest treball de síntesi que ens explica el que han estat les grans assemblees per discutir qüestions de dogma, de disciplina i altres que l'Església celebra. I mentre que els sínodes universals tan sols aplegen uns quants bisbes, els concilis ecumènics o universals estan fets perquè hi assisteixin tots els bisbes del món. En el transcurs de la història de l'Església n'hi ha 21 que reben la classificació de grans, i n'hi ha molts d'altres de caràcter local o regional. o fins i tot continental.

La història dels grans concilis és una espècie de síntesi de la història de l'Església. De les dificultats i misèries i també de les grandeses i heroïcitats. I en el llibre no és defuig res de tot això, ans al contrari, d'una manera planera, especialment intel·ligible per a la gent jove, res no és escamotejat, fins i tot quan s'han d'explicar els moments menys gloriosos de la història de la peregrinació dels cristians per la terra.

Els primers concilis, els celebrats a Orient durant els cinc-cents anys posteriors a les grans persecucions dels romans, foren principalment de discussions dogmàtiques i la presència de l'Europa central i occidental quasi nul·la si exceptuem el Papa o el seu delegat. Després es produeix la separació amb els ortodoxos i no són convocats concilis generals durant gairebé tres-cents anys!!! Els concilis d'Occident que tenen lloc principalment a Itàlia, tenen més caràcter disciplinari tot i que el de Trento fou dogmàtic.

I el darrer gran concili, el Vaticà, del qual enguany celebrem el XXV aniversari de la seva inauguració, que per molts és un tema conegut, però hem de pensar que per a les noves generacions, la meitat de la població de Catalunya, és ja història... doncs bé, el Vaticà II que marcà profundament la història dels cristians i dels no cristians del segle XX, i jo m'atreveixo a dir del XXI, és un tema apassionant tractat amb gran rigorositat i interès. Es llegeix amb

apassionament d'una sola tongada com si fos un article periodístic. I això és pot dir de tot el llibre. I a partir d'aquí tots serem més respectuosos a l'hora de fer judicis del nostre passat històric.

FERRAN CAMPS

(1) Història breu dels grans concilis. Isidre Burunat S.J. Editorial Claret. Barcelona, 1987.

Una biografia del fundador de Taizé⁽¹⁾

S'ha escrit molt sobre la comunitat de Taizé, sobre l'Església de la Reconciliació i sobre les trobades de joves en aquest lloc únic a Europa. Falta, tanmateix, una biografia del germà Roger, el seu fundador. És el que ens ofereix aquí Kathryn Spink, una autora anglesa que ja ha escrit biografies del papa Joan Pau II i la mare Teresa de Calcuta.

La seva investigació la ha portat a terme prop del germà Roger com dels seus germans; els ha escoltat i ha llegit tot el que el germà Roger ha escrit

des de fa 45 anys. Aquí ens ofereix molt més que un reportatge; és una verdadera biografia on apareixen a la vegada un itinerari i les perspectives d'una vida i d'un lloc rellevant. El seu relat, passant constantment del que és íntim al que és universal, ens revela tota l'amplitud d'horitzons que hi ha en el cor del germà Roger i de Taizé.

(1) KATHRYN SPINK "El hermano Roger, fundador de Taizé" 1987 - Editorial Herder - Barcelona.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

GRUP NOU ESCLAT. — La projecció de les colles sardanistes vers altres activitats que no siguin estrictament les de concursar és evident en moltes d'elles. Un cas concret és el Grup Nou Esclat que està treballant en el barri barceloní de Sant Andreu. Han fet ja dos cursets de sardanes, una conferència sobre història de la sardana, i han estructurat el Grup dintre una colla que enguany celebra el trenta-cinc aniversari. El Grup Nou Esclat compta amb una colla gran, una de juvenil, una infantil i la colla de veterans, formada a base de pares dels dansaires. Entre els darrers actes en curs hi ha el curs d'ensenyament de la sardana que va començar el dissabte, dia 10 d'octubre, i el curs de català per adults, començat el mateix dia. El Grup Nou Esclat està adherit al Casal Catòlic de Sant Andreu, i les activitats es realitzen al seu local social, carrer de Pons i Gallarza, 58-60, telèfon 345 30 01, 08030 Barcelona. Les classes del curs sardanista es donen cada dissabte, de 10 a 12 del matí i està dirigit a nois i noies a partir dels 6 anys i a adults.

Quart Sarau Artesenc. — El dia 11 d'octubre "Amics de la Sardana" d'Artés, ha celebrat el seu quart sarau artesenc, una diada que presenta una conjunció d'actes d'esplai i culturals. Comença al matí, amb un concurs de colles sardanistes. A la tarda continua amb una ballada de sardanes, actes que van ser interpretats per la cobla La Principal del Llobregat. Al vespre, concert de música catalana, que va comptar amb la participació de la cobla Maravella, i a la nit, ball de gala amb les orquestres Maravella i Els Montgrins.

ESTEVE SERRA PICOLA

Assessor d'Inversions

Renda fixa un 15% brut a un any (mínim 100.000 ptes.)
A partir d'un milió de ptes. un 15% net, anual
comissió 1% sobre nominal
Borsa un 25% net, anual (mínim 1.000.000 ptes.)
Comissió un 10% sobre operació benefici sense cap més despesa
Adreça: Princesa, 20, pral. 1.ª 08003 Barcelona
Tel. (93) 315 11 74
Telex 93.377 TXSEE DNI 39.289.181

Una oració esplèndida⁽¹⁾

Aquest petit llibre de poc més de cent pàgines és un veritable tresor de doctrina teològica i ascètica. És l'obra de maduresa d'un teòleg dominic que porta molts anys predicant, ensenyant a una facultat teològica, dirigint ànimes i escrivint. Precisament aquest llibre vol ser en certa manera un resum de la seva molt extensa obra "Teologia de la Perfecció Cristiana" que ha obtingut la difusió de 82.000 exemplars en la seva llengua i la traducció a diversos idiomes estrangers.

Una oració esplèndida, és també la primera obra del P. Royo Marín, O.P. traduïda a la nostra parla catalana. La traducció, en un català clar, precís i entenedor, l'han fet les religioses Carmelites Descalces del Monestir de Nostra Senyora del Montsià, un convent que mira la mar Mediterrània davant mateix del delta de l'Ebre a Amposta, i que va ser inaugurat quan el papa Joan Pau II va venir a Espanya el novembre de 1982.

L'Editorial Casals, S.A., ha fet un bon servei als catòlics delerosos d'aprofundir en la vida espiritual, publicant aquesta obra del P. Royo Marín dins la seva Col·lecció Temes, amb el n.º 18. És una obra que en la publicació castellana ja ha tingut dues edicions.

L'oració que l'autor transcriu i comenta, amb una gran riquesa de textos revelats i d'autors clàssics de l'espiritualitat cristiana, és molt semblant amb l'"Elevació a la Santíssima Trinitat" de la famosa Carmelita de Dijon que va ser beatificada fa un parell d'anys, Sor Isabel de la Trinitat. L'autor de l'Oració que aquí es comenta ha preferit romandre en l'anoni-

mat. Royo Marín diu d'ell, o d'ella, que és una ànima que "amb una generositat sempre creixent, ha assolit cims molts alts en el camí vers la santedat".

Tot amb tot, és un llibre que honra el seu autor, que recentment ha estat guardonat pel Sant Pare, que li ha concedit la medalla Pro Ecclesia et Pontifici, i que no dubto a recomanar als lectors de CATALUNYA CRISTIANA

que tinguin alguna experiència i coneixements de la vida interior... Tant de bo fossin tots els que llegeixen aquest setmanari.

I.S.

(1) A. Royo Marín, Una oració esplèndida. Elevació a la Santíssima Trinitat, Editorial Casals, S.A., Col·lecció Temes, n.º 18. Barcelona, 1986, pàg. 115.

col·lecció temes

18

A. Royo Marín

Una oració
esplèndida

Elevació a la Santíssima Trinitat

Editorial Casals S.A.

MODA

C & A, alternativa de moda

L'antic edifici de El Siglo de Barcelona, completament restaurat i reestructurat per la firma C & A Moda, s'ha obert a una nova dimensió comercial molt en base a les necessitats actuals i on homes, dones i infants, trobaran l'últim i el més nou en peces del vestir exterior, cobrint-se així molt àmpliament tota la gamma d'estils i tendències de la temporada, en aquest cas, tardor-hivern '87/88.

Es tracta doncs, d'un centre comercial gran i molt ben qualificat per sectors, talles i edats, els

quals ofereixen una forma còmoda i accessible de compra els senyors clients.

La presència d'aquests nous locals a Barcelona, que disposen d'una moda actualíssima distribuïda en diverses i atractives col·leccions totes elles realitzades en gèneres prèviament controlats, ens ofereixen a més, seguir conservant i admirant el nostre antic edifici del Siglo, situat en una zona catalogada per l'Ajuntament com a protegida i la restauració de la qual ha estat assessorada per l'arquitecte barceloní Joan Carles Carde-

nal, havent intervingut també per part de l'Ajuntament de Barcelona, l'arquitecte del Patrimoni Artístic, Emilio Hernández Cross.

Un edifici que es recupera per a Barcelona i un centre comercial que s'obre a les nostres múltiples necessitats. Són dos esdeveniments resumits en un, gràcies a una firma que s'imposa per dret propi: C & A Moda. És tot una dada.

MARIA JOSÉ EJARQUE

Llana vermella per aquest vestit de llarg midi, que presenta davant irregular. Cintura marcada i sises molt profundes.

Coordinació del blanc i el blau marí, per a un vestit folgat que presenta petit estampat d'estrelles. Gran coll de piqué amb acabament d'ones de fiestó.

Jersei jacquard a tons pastel i pantalon texà, formen el conjunt ideal de nens i nenes. Molt pràctic a l'hora d'anar a col·legi.

Una aparença molt elegant la constitueix la presència d'aquest vestit realitzat en llana tweed blanca i negra, de tall impecable.

COSTUMS I TRADICIONS

Santa Maria de la Panada

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

El nom d'aquesta Mare de Déu sorprendrà a molts lectors. Afanyem-nos a dir que és mallorquina i moderna, però ja té Goigs, poesies i glosses lloant-la. La seva història l'explica el llibreter Francesc Salleras i Juan, de la llibreria Jovellanos de la Ciutat de Palma:

"Era el Dissabte de Glòria de l'any 1980 —el 5 d'abril, festa de Sant Vicenç Ferrer— érem a la Llibreria Jovellanos en Joan Guerra, en Gabriel Janer i jo parlant del folklore de la Quaresma, de la Setmana Santa i de la Pasqua: la Jaia Serrada, les processons, les panades, els crespells i els robiois. Aleshores se'ns va ocórrer de crear una nova advocació de la Mare de Déu, de tipus popular, que es denominaria «Mare de Déu de la Panada»."

Cal dir que panada és pasta cuïta farcida de carn o de peix especialment, pròpia de Mallorca i d'algunes comarques catalanes de ponent.

"Al cap de pocs dies en Joan Guerra ja modelava —amb pasta de paper— la nova imatge. Ho comunicàrem al poeta Llorenç Moyà Gilabert de la Portella, i abans que la Verge fos acabada ja li dedicà una «Oració»."

"El 17 d'abril d'aquell mateix any en Joan Guerra va inaugurar una exposició de les seves obres a la Galeria d'Art Ariel, de Ciutat. Aquella va ser l'ocasió de presentar al públic la Mare de Déu de la Panada..."

El restant ja ho hem dit: adquirida pel llibreter, presideix el seu l'establiment.

En la retronxa dels Goigs de la qualifica de "dolça com un robioi" (pastís semblant a la panada) i en una de les estrofes s'explica que contràriament a la major part de les imatges, aquesta no és de talla o de fusta: "Tal volta éreu om o acàcia/ abans que paper maché,/ però ara, Plena de Gràcia,/ heu reprès un bell paper..."

Les al·lusions a la seva matèria i tradició laminerera són constants: "Quan la Pasqua se'ns acosta,/ perfumada de clavell,/ retirau la dura crosta/ perquè venguin Pa i Anyell/ i tovau la pasterada/ a l'escalf del novell Sol...". "Quan pau i joia van juntes/ dins el vostre immens palau,/ àngels fan crespells amb puntes,/ Vós el dolç pastor pastau...". "En ser les panades llestes/ en treis la de més llacor/ i amb puntes, caïres i arestes/ l'ofereu al dolç Minyó..."

Hom remarca les altres devocions marianes mallorquines: "Set germanes en ventura/ vós teniu, netes de dany;/ Sant Salvador, Gràcia, Cura,/ Lluc, Portals, Cocó i Monany./ Totes set d'ampla mirada/ i amb galtes de gladiol..."

Jo no sé si és o no ortodoxa, litúrgicament parlant, una imatge feta de la mateixa "fusta" que els gegants i capgrossos, però la intenció i la devoció crec que són bones i anys a venir estic segur que tindrà fonda tradició. De moment, sembla que ja se li atribueix una bonica llegenda. Tan bonica, potser com els Goigs del citat Moyà, musicats per Vicenç Juan i Rubí i deliciosos, doncs, com un robioi.

CUINA

Biscuit de maduixa

Per al biscuit

Per ornament i farcit

5 ous
150 gr. sucre en pols
125 gr. farina
1 llimona
llevat en pols

1/2 pot mermelada maduixa
2 clares
150 gr. sucre en pols
gotes llimona
carní vegetal
perletes
flors

Bateu els 5 rovells amb 150 gr. sucre en pols fins que formi relleu, afegiu la farina poc a poc i remenant-ho sempre, després una cullerada plena de llevat en pols, i la pell de mitja llimona. Si quedés molt espès tireu-hi una o dues cullerades de llet. Bateu 3 clares a punt de neu forta (reserveu 2 clares per l'ornament), i barregeu-les amb suavitat a la massa, ompliu amb ella un motlle untat amb mantega amb paper de plata al fons, també untat. Poseu-lo a forn suau uns 30 minuts. Quan estigui llest tombeu-lo deixeu-lo refredar. Partiu-lo en dos discos, farciu-lo amb la mermelada i reconstruiu-lo.

Bany rosa: Bateu les dues clares restants a punt de neu molt forta, afegiu 150 gr. de sucre en pols, a poc a poc, després unes gotes de carni vegetal i unes de llimona, aprobeu-lo un moment al calor perquè s'espesseixi, continueu remenant. Agafeu el pastís amb la mà esquerra i amb la dreta unteu tot el voltant amb la marenga, poseu-lo després en la plata de servir i cobriu-lo completament. Adorneu-lo amb perletes i una flor en el centre o a gust de cada u. Poseu-lo a forn molt suau perquè s'assequi, procurant que no es torri

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y video, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

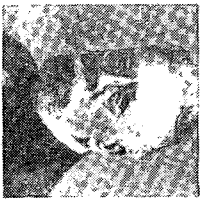
ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

SATISFACIÓ VIVA DELS SENTITS O DE L'ÀNIM.		REI DELS HUNS. FOTO		ESTÀTUA D'UN SANT O D'UNA SANTA.
METALL MOLT PI.				
COBATGE, VALOR.				
NORMA,ROL, OBLIGACIÓ DE COMPLIR LA PENJA DEL PECATENCAR QUE CONFESSA				
SEC. DESERT	CINC.	EN NITOLÒG- GREGA, MLLA DE NINOS, REI DE CRE- TA	QUINQUANTA- EMBARCACIÓ PER A RECRE- ACIÓ.	FORMA DE PRO- MPL- UNA GEMMA- NA DE LLAT- ZER.
UNITAT DE TREBALL.	ACCIÓ DE GIRAR.	INDOEUROPEU FOTO: PROTAGONIS- TA D'UNA O- BRA SEVA.		
		XIPRES RO- NANES. RENA DE GIN- NÀVICA PER L'ESPERIT NABU.		FREDA COM EL GLAC.
NOM DE LLE- TRA.				
FOTO: ACTIVITAT				
	REFERENT O RELATIU A L'OS.		UNITAT DE FORÇA. EN LLATÍ: ANGU.	
			CONTRARI AL DE.	
			ARRAN.	
JOTA MUSI- CAL. DE MODA AC- TUAL. DANARÉ SALTS.				QUATRE- CENTS-NO RANTA-JOU.
	DE DE SA- LUT, DO	DOS.		
		SEC. ERH.		
FEH. QUE TÉ UNA LL- CLINACIÓ.				

	A	S		3	-		C	E				
I	S	S	O			D	I	R	A			
Z		A	D	A	R	I	G					
C	I	L	E	Z	A	M		V				
L	I	T	R	I	M	A	R	A				
I		A	Z		A	T	O	I	R	E	A	P
Z	A	R	E	M	-	U	G	A	L	E	A	T
A	R	E	M	-	U	G	A	L	E	A	T	A
D	I		A	T	R	A	M	E	A	T	A	
A	D	I	L	E	G	M	E	G	A	T	A	

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

Liechtenstein, el 9 de juny del 1981, va emetre un segell per commemorar el 1600 aniversari de Sant Théodule. En realitat s'ha identificat amb el primer bisbe való Theodore. Residia a Octodurum (Margigny). Ha estat invocat com a Patró dels vinyaters.

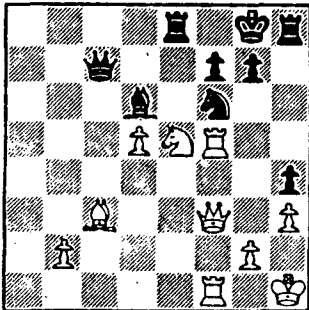
TAULER D'ESCACS

per JAUME MORA

DIAGRAMA 192

Blanques juguen i guanyen

A pessics potser també guanyariem, però es tracta, ja ho sabeu, de fer-ho per KO.

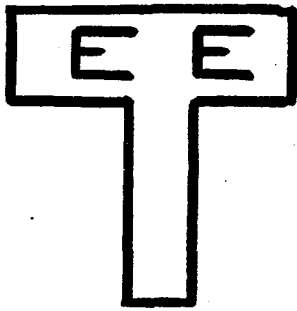
Solució al diagrama 191

1...Ta8xa2, 2 Rc1-b1 (2 Cc3xa2, Cc5-b3+) Ta2xb2+, 3 Rb1xb2 Af6xc3+, 4 Dd2xc3, (Rb2xc3, Cc5xe4+) Cc5-a4, i guanyen.

JEROGLÍFIC

Per SNOF

COM ÉS UN ANGELET?

Solució al 421

SONA BÉ

SON A (B) BE

FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL• FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
Logroñés-Celta 0-0	PJ GF GC Ptos.	1. Logroñés-Celta (X) X	Hugo Sánchez (Real Madrid) 8	Celta-Cádiz
Mallorca-Betis 3-1	1. R. Madrid 7 28 2 14 + 8	2. Mallorca-Betis (1) 1	Michel (R. Madrid) 4	Betis-Logroñés
Sabadell-Barcelona 0-1	2. Ath. Bilbao 7 9 8 10 + 2	3. Sabadell-Barcelona (X) 2	Gordillo (R. Madrid) 4	Barcelona-Mallorca
At. Madrid-Murcia 1-0	3. At. Madrid 6 7 2 9 + 1	4. At. Madrid-Murcia (1) 1	Higuera (Mallorca) 4	Murcia-Sabadell
Ath. Bilbao-R. Sociedad 1-4	4. Valencia 7 9 7 9 + 1	5. At. Bilbao-R. Sociedad (2) 2	Manolo (Murcia) 4	R. Sociedad-At. Madrid
Valencia-Valladolid 0-1	5. Cádiz 7 10 9 9 + 1	6. Valencia-Valladolid (2) 2	Gabino (Betis) 3	Valladolid-Ath. Bilbao
Español-R. Madrid 0-2	6. Sevilla 7 9 8 8	7. Español-Real Madrid (2) 2	Mágico González (Cádiz) 3	R. Madrid-Valencia
Sevilla-S. Gijón 2-0	7. Celta 7 6 5 8 + 2	8. Sevilla-Gijón (1) 1	Cabrera (Cádiz) 3	S. Gijón-Español
Las Palmas-Zaragoza 2-1	8. R. Sociedad 7 13 6 7 + 1	9. Cádiz-Osasuna (X) X	Baltazar (Celta) 3	Zaragoza-Sevilla
Cádiz-Osasuna 1-1	9. Betis 7 12 7 7 + 1	10. Málaga-Burgos (1) 1	Andrés (Las Palmas) 3	Osasuna-Las Palmas
	10. Osasuna 7 6 6 7 + 1	11. Elche-Santander (1) X	Butragueño (Real Madrid) 3	
	11. Valladolid 7 4 6 7 + 1	12. Oviedo-Barcelona At. (2) 2	Loren (R. Sociedad) 3	
	12. Zaragoza 7 8 12 7 + 1	13. Castilla-Castellón (1) 1	Baquero II (R. Sociedad) 3	
	13. Mallorca 7 11 11 6 - 2	14. Coruña-Hércules (X) 1	Bengoechea (Sevilla) 3	
	14. S. Gijón 7 6 13 6		Ramón (Sevilla) 3	
	15. Las Palmas 7 7 13 5 - 3		Arroyo (Valencia) 3	
	16. Barcelona 6 4 7 4			
	17. Murcia 7 6 9 4 - 2			
	18. Español 7 4 11 4 - 4			
	19. Sabadell 7 3 10 4 - 4			
	20. Logroñés 7 3 13 3 - 5			

Avet Set — Avet Set —

L'EXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

377

Històries d'Eixerits

El gerani s'ha mort

Uff, ni sé com començar. A vosaltres, ¿no se us ha mort mai cap amic? Ja ho sé que un gerani és un gerani i prou. Però és que ell era el "MEU" gerani. ¿Us en feu càrrec d'això? Ara que li havia comprat un test nou i estava més content que un pèsol!

Què voleu fer-hi?, la meva cosineta Núria només té tres anys. Vingué de visita amb la tieta. Jo tenia el test a terra, amb el gerani, és clar, i estava pintant el test d'un color vermell viu. La mare m'envià a fer un encàrrec. En tornar, mare meua!, el test estava trencat, la terra escampada, i el gerani... ben bé fet a miques. Ella em mirava amb uns ulls com dues taronges... i jo no veia res perquè tenia els ulls plens de llàgrimes.

Vaig recollir els trossets en un paper, i a poc a poc, arrossegant la meua pena, buscava un racó per plorar i dir-li l'últim adéu. La mare ho sentí o ho veié o no sé com va ser; tot fent-me moxaines, em consolà dient: "No ploris, ximplet meu". Però, em sembla que ella també en tenia ganes.

La Núria devia voler les flors del gerani, i... passà el que va passar. Joestic segur que el gerani se'n va fer càrrec. A les nenes els agraden les flors, i de fet, la Núria les havia aplegades totes i les tenia a la mà formant un petit ram.

Després de tot, el gerani havia complert ja la seva missió: m'havia fet companyia, havia omplert de color els meus ulls i el meu cor d'amistat.

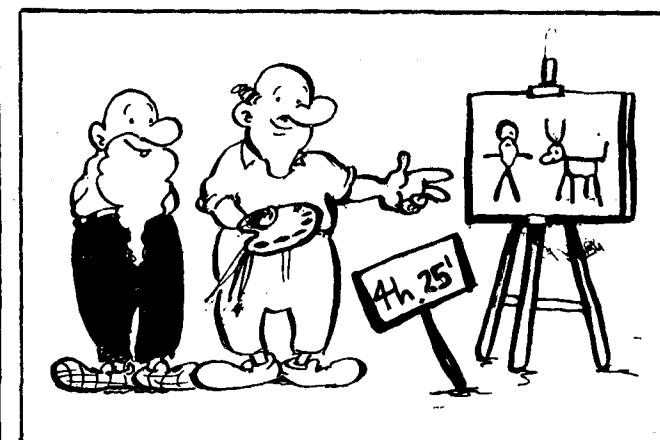
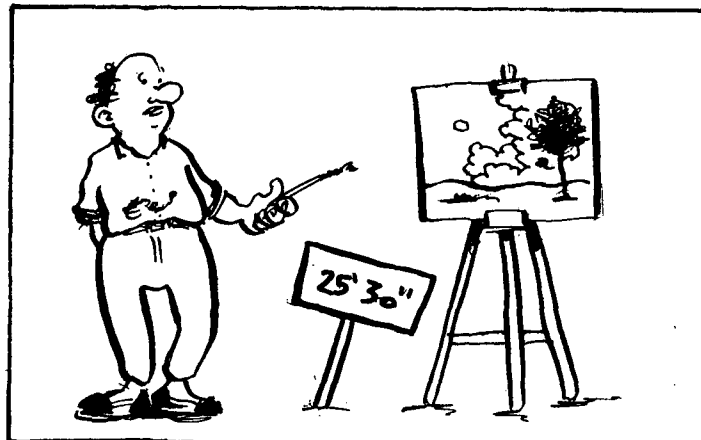
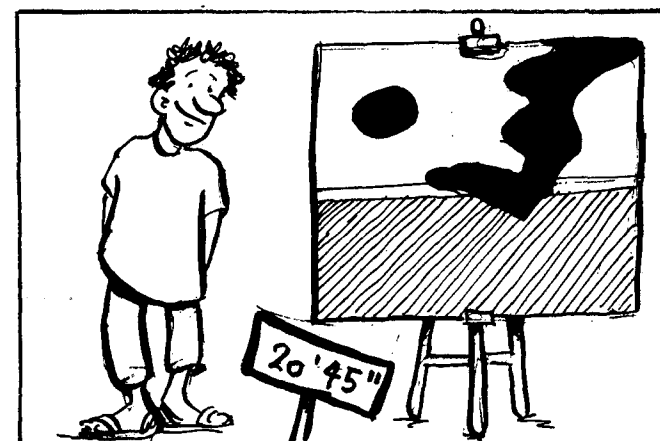
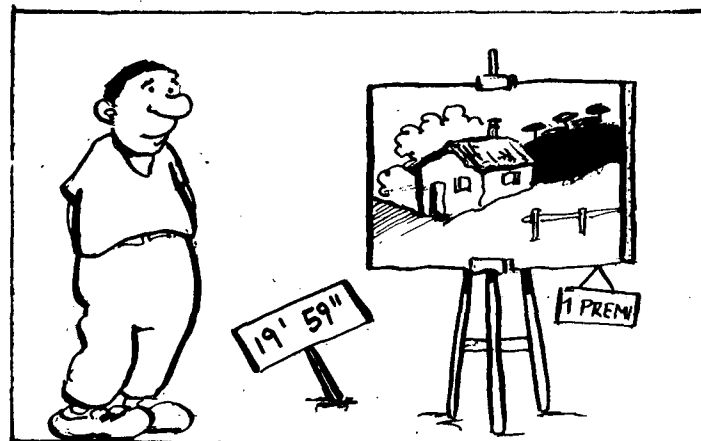
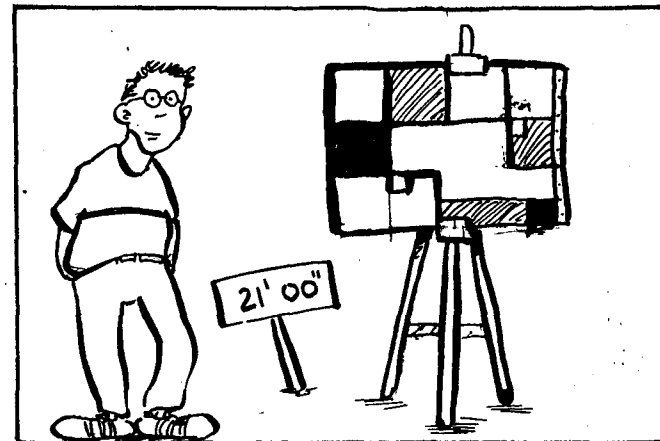
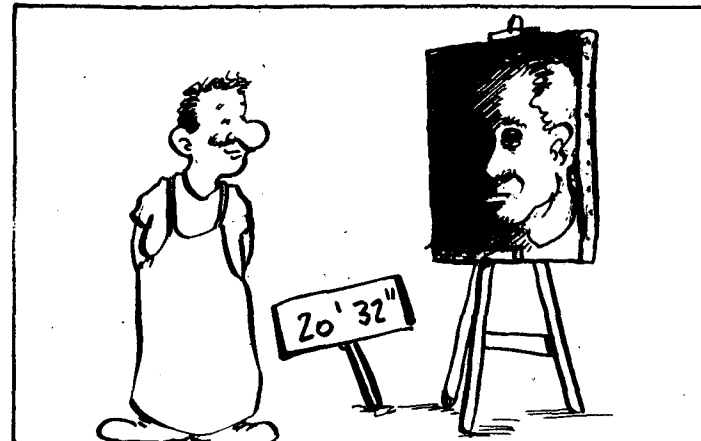
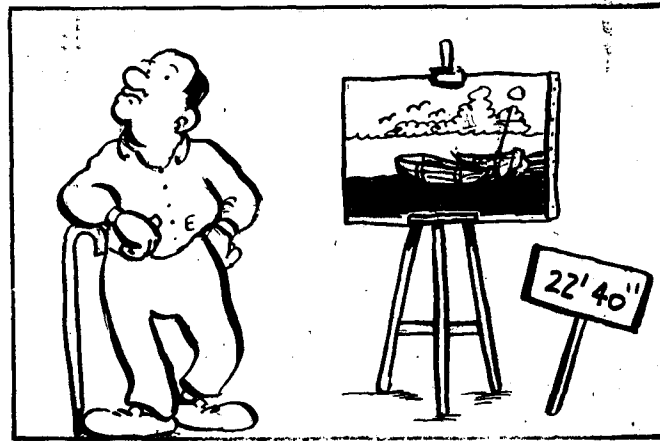
L'estimació, l'amistat, les petites flors i tantes petites coses, que en són de boniques!, veritat?

L'Eixerit

Avet Set esllips per a nenes i nens

EN BADOSA i EN BASORA

Avet **Set** — Avet **Set** —

Jesús ens parla

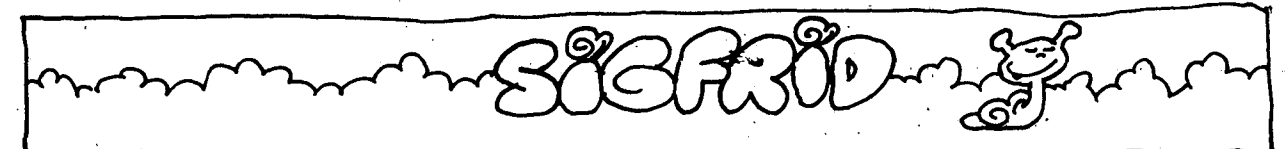
Busquem l'evangelí del diumenge: Evangeli segons Sant Mateu, capítol 22, versets del 34 al 40 (Mt 22:34-40).

Reflexionem: 1. Estic segur que tots vosaltres heu sentit a dir més d'una vegada que tot l'Evangeli de Jesús pot resumir-se en aquestes dues exigències: l'amor a Déu i al proïsme. En tota la Història de la Salvació, Déu s'ha revelat sempre com a amor, misericòrdia, perdó... sobretot en la persona de Jesús que porta l'amor de Déu envers l'home fins a l'extrem de donar la vida per tots ells.

2. Cada persona és portadora d'un "misteri diví". Déu és present en cadascú de nosaltres, estimant-nos. El seu amor és viu i actiu, i treballa el nostre cor, la nostra consciència, perquè, atrets per ell, des de la nostra fe i des de la nostra llibertat, obrim la nostra existència a la plenitud de la vida i de la felicitat.

3. Per això, quan estimem els germans, els altres, estimem també Déu, i Déu ens estima. L'amor als germans és inseparable de l'amor a Déu. Un noi i una noia cristians es pregunten constantment: ¿Estimo de debò els altres? Els altres tenen un nom concret: pares, germans, amics i amigues, companys i companyes, veïns, tot-hom. Tothom, eh?

El mossèn

Avet **Set** esllips per a nenes i nens

DIUMENGE - 25

10.00 Temps d'esperança.
10.45 Matinal a TV3.
12.15 Cidisme.
14.30 Gol a gol.
15.00 Telenotícies.
15.30 Batman.
16.00 Simon i Simon:
"Els jocs preferits".
17.00 Tarda de...
"El pas del nord-oest".
18.30 Bàsquet.
20.00 Telenotícies.
20.30 Bàsquet.
22.00 A cor obert:
"El Dr. Wyler, suposo".
23.00 Gol a gol.
DILLUNS - 26
13.00 Universitat oberta:
"El moviment i les lleis de Newton".
13.30 TV3, segona vegada:
"A tot esport".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 15.
16.15 Ellery Queen:
"Ascensor privat a la dotzena".
17.00 Universitat oberta:
"L'interior de la Terra".
17.30 L'hora dels contes:
"El porquet Plantajanet".
18.00 Els supertrònics:
"El retorn de Bobby Lee".
18.45 Kid video:
"Camaleons".
19.15 El viatge. Cap. 2.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Perry Mason:
"El cas del buscador de petroli cautelos".
22.00 Debat.
23.35 Telenotícies.
23.50 Curar-se en salut.
DIMARTS - 27
12.40 Servei d'informació agrària.
13.00 Universitat oberta:
"Sin (alfa-beta)".
13.30 TV3, segona vegada -
"30 minuts".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 16.
16.15 Ellery Queen:
"L'actuació de la Srta. Aggie".
17.00 Universitat oberta:
"Funcions".
17.30 L'hora dels contes:
"Harry, l'ós espia".
18.00 Montreaux Rock.
18.30 Oh! Bongonia.
19.15 Dancing Daze - 10.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Angel Casas Show.
22.35 L'equalitzador:
"El dia de la confirmació".
23.50 Telenotícies.
DIMECRES - 28
12.40 Servei d'informació agrària.
13.00 Universitat oberta:
"Espectroscòpia".
13.30 TV3, segona vegada:
"Crònica 3".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.35 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 17.
16.15 Ellery Queen:
"Els vels de la Verònica".
17.00 Universitat oberta:
"La dolça flaire de l'èxit".
17.30 L'hora dels contes:
"N'Huc espi".
18.00 Conèixer el medi.
18.30 Cinc i acció.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Informatiu cinema.
21.35 Cinema 3:
"Gorky Park".
23.35 Telenotícies.

DIJOUS - 29

12.40 Servei d'informació agrària.
13.00 Universitat oberta.
13.30 TV3, segona vegada - "Angel Casas Show".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 18.
17.00 Universitat oberta:
"Les membranes".
18.00 Els supertrònics:
18.45 Kid Video.
19.15 Dancing Daze - 11.
19.45 Filiprim.

20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Blanc o negre.
22.35 A tot esport.
23.35 Telenotícies.

DIVENDRES - 30

13.00 Universitat oberta:
"Una església ideal. La madonna de Sant Biagio a Monte Fulciano".
13.30 TV3, segona vegada:
"A tot esport".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 19.
17.00 Universitat oberta:
"Miquel Angel: El Judici Final".
17.30 L'hora dels contes:
"La gran malifeta dels ossos rentadors".
18.00 Els supertrònics:
"La maledicció d'Amen-Re".
18.45 Kid video.
19.15 Dancing Daze - 12.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Tres estrelles.
21.35 Radio Cincinnati:
"El pare de Herb".
22.05 Crònica 3.
23.00 13 x 13:
"El mateix paissatge" de Montserrat Roig.
00.05 Telenotícies.
00.20 Les gofes de TV3:
"Egon Schiele. Disbauxa i càstig".

DISSABTE - 31

10.00 Sardanes.
10.25 Universitat oberta - Rep.
13.00 Cinc i acció (Rep.).
14.15 Oh! Bongonia - Rep.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Els barrufets.
16.00 La gran vall:
"Trajecte perillós".
17.00 Olímpics en acció.
18.00 Mecanoscrit del segon origen - 7.
18.30 La ruta de la seda:
"El viatge de Xuanzang".
19.30 Durrell a Rússia:
"Els altres russos".
20.00 Joc de ciència:
"Un país sobre el desert".
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Futbol.
23.05 Pel·lícula:
"Un crit al diable".

DIUMENGE - 25

9.00 Informe setmanal.
10.00 Santa Missa - El dia del Senyor.
11.00 Concert.
12.00 Poble de Déu.
12.30 Ballari.
13.30 Curro Jiménez:
14.30 48 hores.
15.35 La crida dels gnoms - Ep. 4.
16.05 Estrenes TV:
17.50 Si ho sé no vinc.

"FRACÀS ESCOLAR I TELEVISIÓ"

IGNASI BOFARULL
Llicenciat en Història
Professor de cinema i vídeo

PLANETARIUM DE BARCELONA
Escuelas Pías, 103
Dissabte, 31 d'octubre 1987
19 h.

FUNDACIÓ MEDITERRÀNIA

18.45 Parada de Postes.
19.45 L'altra mirada.
20.30 48 hores.
21.05 A portada.
21.35 I vostè què opina?
22.35 Diumenge cinema:

DILLUNS - 26

8.00 Bon dia.
9.00 Al matí.
9.35 Gabriela - 34.
11.35 Rituals - 111.
12.35 Tres per quatre.
13.30 De cara al mar.
14.00 L'informatiu.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Caçadors d'ombres:
16.30 La tarda.
17.50 Avanç Telediari.
17.55 Barri Sésamo.
18.20 Que ve Muzzi:
18.30 Fraguell Rock. Ep. 4.
19.00 A mitja tarda.
19.30 De pel·lícula.
20.30 Telediari - 2.
21.10 Un, dos, tres.
22.50 Documents TV.
00.30 Telediari - 3.

DIMARTS - 27

8.00 Bon dia.
9.00 Pel matí.
9.35 Gabriela - 35.
11.35 Rituals - 112.
12.35 Tres per quatre.
13.30 Un art per l'eternitat.
14.00 L'informatiu.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Caçadors d'ombres.
16.30 La tarda.
17.50 Avanç Telediari.
17.55 Barri Sésamo.
18.20 Que ve Muzzi.
18.30 Heidi.
19.00 Els nostres arbres.
19.30 La farmàcia del mar.
20.00 L'hora del lector.
20.30 Telediari - 2.
21.10 Quina nit la d'aquell any.
22.15 Sessió de nit.
00.10 Telediari - 3.
00.40 Testimoni.

DIMECRES - 28

8.00 Bon dia.
9.00 Pel matí.
9.35 Gabriela - 36.
11.35 Rituals - 113.
12.35 Tres per quatre.
13.30 La plaça de la lluna.
14.00 L'informatiu.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Caçadors d'ombres:
16.30 La tarda.
17.50 Avanç telediari.
17.55 Barri Sésamo.
18.20 Que ve Muzzi.
18.30 Mofli, el darrer Koala.
19.00 A tope.
20.00 Les noies d'or.
20.30 Telediari - 2.
21.10 Fi de segle.
22.15 Corrupció a Miami:
23.15 Espanya en guerra, 1936-1939.
00.05 Telediari - 3.

DIJOUS - 29

8.00 Bon dia.
9.00 Pel matí.
9.35 Gabriela - 37.
11.35 Rituals - 114.
12.35 Tres per quatre.
13.30 Què vol veure?
14.00 L'informatiu.
15.00 Telediari - 1.

15.35 Caçadors d'ombres.
16.30 La tarda.
17.50 Avanç telediari.
17.55 Barri Sésamo.
18.20 Que ve Muzzi.
18.30 Musiquíssims.
19.00 Pippi Calcesllargues.
19.30 Amb les mans a la massa.
20.00 Parlant clar.
20.30 Telediari - 2.
21.10 Doctor Fausto.
22.15 Debat.
23.45 A mitja veu.
00.15 Telediari - 3.

DIVENDRES - 30

8.00 Bon dia.
9.00 Pel matí.
9.35 Gabriela - 38.
11.35 Rituals - 115.
12.35 Tres per quatre.
13.30 L'electro-xou.
14.00 L'informatiu.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Caçadors d'ombres:
16.30 La tarda.
17.50 Avanç telediari.
17.55 L'aldea de l'arce.
18.30 La tia de Frankenstein.
19.30 Val més prevenir.
20.00 L'hora de Bill Cosby - 28.
20.30 Telediari - 2.
21.10 En família.
22.25 Divendres cinema:
"Gallipoli".
00.30 Telediari - 3.

DISSABTE - 31

8.45 Un, dos, tres.
10.15 Don Quijote de la Mancha:
"La cueva de Montesino".
10.35 La bola de cristall.
12.00 Nova gent.
12.50 Objectiu 92.
14.20 Loteria.
14.30 48 hores.
15.35 Daniel el trapella.
16.00 Primera Sessió.
17.50 Erase una vez... la vida.
18.30 Professor Poopsnagle.
19.00 Número 1.
19.35 L'equip "A":
"Más difícil de lo que parecía".
20.30 48 hores.
21.05 Informe setmanal.
22.20 Dissabte nit.
23.30 Verdi - 6.
00.50 Cinema de mitjanit:
"Entre tinieblas".
02.35 Comiat.

DIUMENGE - 25

10.00 Santa Missa.
11.00 La bona música.
12.00 Estudi Estadi.
18.00 Connexió amb Madrid.
18.00 Sessió de tarda:
"La tia de Carlos".
19.40 Els diminuts.
20.10 Com gat i gos.
21.00 Connexió amb Sant Cugat.
21.00 L'informatiu cap de setmana.
21.30 Debat - 2.
22.30 Connexió amb Madrid.
22.30 Estudi estadi.
00.30 Comiat.

DILLUNS - 26

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'informatiu.
18.30 Tres per quatre.
19.00 Picapuça.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 Panorama.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 Cinema club:
"Las amargas lágrimas de Petra Von Kant".
23.10 Últimes preguntes.
23.40 Jazz entre amics.

DIMARTS - 27

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'informatiu vespre.
18.30 Tres per quatre.
19.00 Picapuça.
19.30 Clementina.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 El cervell - 1.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 Herència.
21.55 El temps és or.
22.55 Molt personal.

DIMECRES - 28

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'informatiu vespre.
18.30 Tres per quatre.
19.00 Picapuça.
19.30 Clementina.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 Futbol.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 Cas per a dos.
22.00 Connexió amb Madrid.
22.00 Tendido cero.
22.45 Vent, fusta i fang.
23.15 Recorda, quan.
00.10 Temps de creure.

DIJOUS - 29

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'informatiu vespre.
18.30 Tres per quatre.
19.00 Picapuça.
19.30 Sesam obre't.
20.00 L'informatiu vespre.
20.25 Bàsquet.
22.05 Connexió amb Madrid.
22.05 Dijous cinema:
"Beatriz".

DIVENDRES - 30

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.30 "20-60".
19.30 Sèrie infantil.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 Si fa sol.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 Temps moderns.
22.00 Opera:
"El caballero de la rosa".

DISSABTE - 31

10.00 Chopi i la princesa.
10.45 El vidvor.
11.15 T.B.M.
12.00 Una història particular.
13.00 La vall de Shallowford.
14.00 L'informatiu cap de setmana.
14.30 135 escons.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Estadi 2.
22.00 Connexió amb Sant Cugat.
22.00 L'informatiu.
22.30 Connexió amb Madrid.
22.30 Berlin Alexanderplatz.
23.30 Diàlegs amb la música.
00.00 Tennis.

COMENTARIS TV

LA FAMÍLIA, L'AMOR I EL BENESTAR

Hi ha mots que darrerament han canviat constantment de sentit: ningú no es posa d'acord a l'hora de decidir què vol dir llibertat, però encara ens trobem amb més confusió, si és que és possible, amb la paraula amor. Les diferents versions depenen del lloc o del plantejament d'on parteix la pregunta. Si ens plantejgem què vol dir viure l'amor en família la discussió ens pot dur molt lluny. El primer problema comença quan veiem que tots estan d'acord que l'amor és molt important per mantenir els laços de la família però, de seguida, comprovem que cadascun dels seus membres té "molta feina", o "moltes classes d'anglès, tennis i piano" que van per davant d'aquest "sentiment tan noble i desitjable".

En qualsevol cas val la pena preguntar-se què vol dir l'amor familiar per cada membre en particular. Pels pares contemporanis l'amor de l'un per l'altre representa, cada cop més, unes relacions sexuals satisfactòries segons es pot deduir de la proliferació de revistes, llibres i psiquiatres dedicats a "fer millorar" aquestes qüestions. L'oportunitat per manifestar unes altres formes d'amor conduïdes per la comprensió, el diàleg i la capacitat de sacrifici i servei —dues paraules molt poc a la moda— no arriba mai perquè els interessats —mare i pare— persegueixen els seus destins independents fora del cercle familiar.

L'amor cap als fills s'expressa, cada cop més sovint, proporcionant-los comoditats materials, diversions i oportunitats de millorar els seus estudis. Els pares manifesten l'amor pels seus fills amb una bona alimentació, bons metges, roba cara, joguines o llibres per als estudis i, com a complement ideal per acabar d'omplir el temps, un aparell de televisió per a ells sols. Els pares aniran més enllà i assistiran a les juntes de l'escola per millorar el rendiment dels seus fills. Pot ser que en una de les visites a l'escola se'ls parli de la necessitat de controlar i millorar la programació setmanal de televisió a casa. La proposta serà rebuda de molt bon ànim i, fins i tot, serà apuntada a l'agenda per quan arribi un dia amb suficient temps per posar-la en pràctica.

Aviat aquests fills valoraran més les atencions materials que la dedicació personal. Per aquests nois satisfets i, a la vegada, exigents els pares seran bons i amorosos quan els comprin allò que desitgen i no quan s'acostin a ells amb la voluntat d'escollir-los. Estimar els fills no consisteix només a aconseguir un bon nivell de vida i d'estudis per assegurar el seu futur. L'amor paternal és doncs, també i fonamentalment, un temps de dedicació personal concedit d'una forma segura i continuada. Sortir, parlar, aconsellar o veure televisió plegats és la bona inversió. Treballar cada cop més —pare i mare— perquè als fills no els falti res, és la inversió errada.

IGNASI BOFARULL T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) Tel. 200 13 99

La Joventut a Catalunya.

Materials per a una Història.

La joventut és un tòpic: tothom en parla sense complexos. A fi de comptes, tothom la viu, o l'ha viscuda, o la torna a viure a través dels seus fills.

El significat de la joventut, però, com a fenomen social ha estat poc observat a Catalunya.

Tot i que en els últims anys s'han pro-

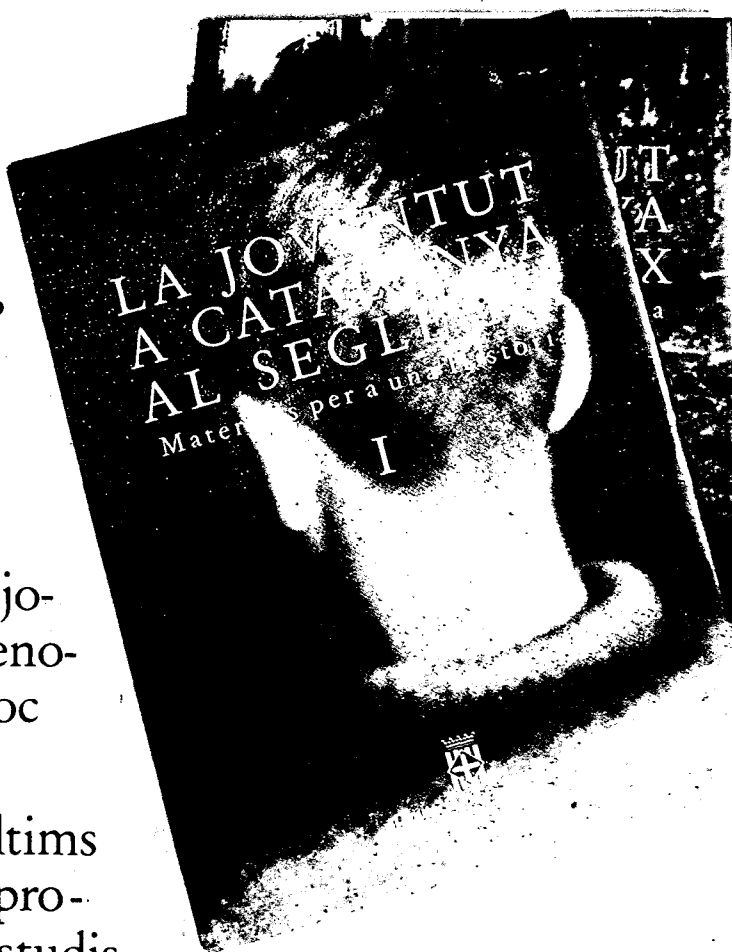
digat els estudis sociològics sobre els

joves a través d'enquestes,

sondeigs o in-

vestigacions,

en canvi no hi ha hagut cap manifestació signi-

ficativa des del camp de la història.

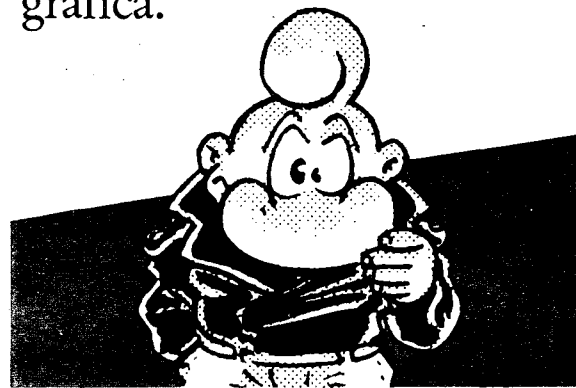
Aquesta manca de preocupació historiogràfica ha creat una situació desequilibrada i en el fons desfavorable per a la qüestió.

LA JOVENTUT
A CATALUNYA
AL SEGLE XX

Els presents treballs, editats en dos volums per la Diputació de Barcelona, són un intent de plantejar la problemàtica de la joventut partint de la reflexió historiogràfica.

Junt al treball d'assaig i recerca del primer volum, en el segon es recull una antologia de textos polítics o culturals dels últims cent anys, on la joventut és el tema de debat i discussió.

Una obra fonamental per a situar la joventut dins de la reflexió historiogràfica.

Diputació de Barcelona